

**Регіональний громадський
благодійний фонд
«ПРАВО І ДЕМОКРАТІЯ»**

проїзд Крива Липа, 6 (3-й поверх)
Львів 79000, Україна
тел./факс: +380 (32) 255 04 19
lawdemo@fond.lviv.ua
www.fond.lviv.ua

**Проект USAID
«СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ»**

вул. Івана Франка, 36, 3-й поверх
Київ 01030, Україна
тел./факс: +380 (44) 581 33 03
office@fair.org.ua
www.fair.org.ua

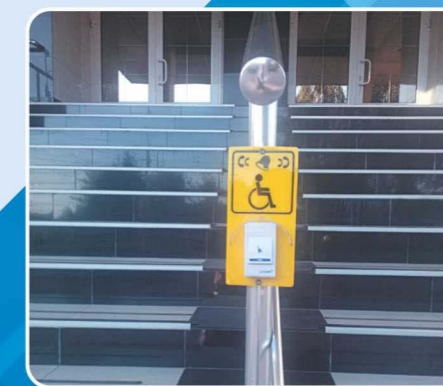

ПРОЕКТ «СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ»

АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ПРАВОСУДДЯ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

ЛЬВІВ
2015

АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ПРАВОСУДДЯ

ПРОЕКТ «СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ»

**АНАЛІЗ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ
ПОТРЕБАМИ ДО ПРАВОСУДДЯ.**

(АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ)

м. Львів – 2015р.

У виданні розміщено результати аналізу забезпечення рівного доступу людей з інвалідністю до правосуддя, який здійснювався РГБФ «Право і Демократія» в рамках реалізації проекту: «Проведення моніторингу забезпечення рівного доступу осіб з особливими фізичними потребами до правосуддя», проект здійснювався за підтримки проекту USAID «Справедливе правосуддя».

Видання призначене для голів судів, суддів, керівників апарату суду, інших працівників суду, представників державної судової адміністрації та інших органів судової влади, громадських організацій та активістів, законотворців та всіх інших сторін, зацікавлених у побудові діалогу між судами та суспільством задля покращення доступу до правосуддя, підвищення ефективності, прозорості та підзвітності судової системи, побудови довіри громадян до суду.

ПРОЕКТ «СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ»

Ця публікація була здійснена за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Проекту «Справедливе правосуддя». Погляди авторів, викладені у цьому виданні, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку або уряду Сполучених Штатів Америки.

© Проект USAID «Справедливе правосуддя», 2015

© РГБФ «Право і Демократія», 2015

ЗМІСТ

ВСТУП.

Розділ 1. СУЧАСНИЙ СТАН ДОСТУПНОСТІ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ.

Розділ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ПРАВОСУДДЯ.

Розділ 3. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ПРАВОСУДДЯ.

Розділ 4. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ПРАВОСУДДЯ.

Розділ 5. РЕКОМЕНДАЦІЙНІ ПРАВИЛА ЕТИКИ СПІЛКУВАННЯ ІЗ ЛЮДЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ.

ДОДАТКИ:

Додаток 1. Перелік законодавства про захист прав людей з особливими потребами.

Додаток 2. Спостережна картка визначення доступності людей з інвалідністю (осіб з вадами зору, слуху, руху) та мало мобільних груп населення (МГН) до будівель та приміщень суду.

Додаток 3. Інформація про проект USAID «Справедливе правосуддя».

Додаток 4. Інформація про організацію-виконавця дослідження Фонд «Право і Демократія».

ВСТУП.

На сьогоднішній день, широкий спектр проблем людей з інвалідністю в Україні свідчить про необхідність посиленої і комплексної уваги до них з боку держави й суспільства. Сучасне життя формує відповідні вимоги до правового та соціального захисту цієї категорії населення.

Основним міжнародним документом, який гарантує права інвалідів є Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю, яка ратифікована нашою державою і набрали чинності з 06 березня 2010р., і яка зобов'язує держави-учасниці надавати можливість людям з інвалідністю вести незалежний спосіб життя та повною мірою брати участь в усіх аспектах суспільного життя. Відповідно до статті 13 даної Конвенції держави-учасниці повинні забезпечувати людям з інвалідністю нарівні з іншими ефективний доступ до правосуддя, зокрема передбачаючи процесуальні та відповідні вікові корективи, які полегшують виконання ними своєї ефективної ролі прямих і опосередкованих учасників, у тому числі свідків, на всіх стадіях юридичного процесу, зокрема на стадії розслідування та інших стадіях попереднього провадження. Також в державі існує низка архітектурно-будівельних норм, якими передбачено безпеку і доступність для усіх категорій населення, в т.ч. осіб з інвалідністю та мало мобільних груп населення. Зокрема, існують окремі державні будівельні норми «Суди», які вперше в Україні в архітектурному плані регулюють можливість приведення будівель суду до міжнародних стандартів. Це ДБН В.2.2-26:2010, який застосовується при проектуванні нового будівництва або реконструкції приміщень судів. Дані норми набули чинності з 01 жовтня 2010р., і дають можливість зрозуміти, якими ж мають бути будинки і приміщення суду. Положення цих вимог стосується функціонально-планувальної організації приміщень залів судових засідань, робочих приміщень суддів та працівників апарату суду, допоміжного та обслуговуючого призначення, інженерного обладнання, а також на приміщення загального призначення для відвідувачів.

Незважаючи на зазначені діючі законодавчі норми, суспільство лише останніми роками усвідомлює необхідність створення доступних для осіб з інвалідністю умов, щоб ці люди мали гідну можливість бути безпосередньо учасниками судового процесу та мали можливість самостійно захищати свої права та інтереси. Вважається, що люди з інвалідністю повинні самостійно вирішувати питання своєї участі у судовому процесі та шукати можливості для захисту своїх прав за допомогою родичів, законних представників, адвокатів, однак така позиція не є правильною та ставить у нерівні умови людей з інвалідністю та по суті позбавляє їх можливостей використання всіх дозволених законодавством механізмів захисту своїх прав. Особливим моментом на який слід звернути увагу є потреба у належному правовому регулюванні процедури залучення сурдо - перекладачів для німих та глухонімих осіб, питання ознайомлення з матеріалами судових справ та судовими рішеннями сліпих осіб та осіб з вадами зору, ідентифікація підпису незрячої людини та інше.

У 2013р. в рамках реалізації проекту: «Оцінка впровадження програми опитування за методологією карток громадянського звітування (КГЗ) та здійснення аналізу забезпечення рівного доступу осіб із обмеженими фізичними можливостями до правосуддя», який реалізовано за підтримки проекту USAID «Справедливе правосуддя», нашою організацією РГБФ «Право і Демократія» було здійснено роботу з судами, громадськими організаціями та активістами, що представляють осіб із обмеженими фізичними можливостями, та спільно розроблено методологію здійснення громадського аудиту будівель суду, а також проведено спільні публічні заходи з органами місцевої виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, які дали можливість вирішити та покращити частину проблемних питань доступу інвалідів до правосуддя.

Враховуючи здобутий досвід роботи Регіонального громадського благодійного фонду «Право і Демократія» впродовж 2014-2015рр. проводиться широка національна кампанія з аудиту доступності до правосуддя людей з інвалідністю, та заходи з посилення організаційної спроможності та активізації роботи організацій, які представляють права та інтереси людей з інвалідністю у різних куточках держави (Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька, Закарпатська, Хмельницька, Вінницька, Тернопільська, Волинська, Харківська, Одеська області). На базі проведеної діяльності здійснюється розробка ефективних та дієвих механізмів та пропозицій для органів судової гілки

влади, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування з метою суттєвого покращення доступності людей з інвалідністю до правосуддя.

З метою досягнення успішних результатів реалізації проекту було здійснено проведення ряду конкретних заходів:

- Створено коаліцію партнерських організацій, які працюють у сфері захисту прав та свобод осіб інвалідністю;
- Здійснено вдосконалення спостережної картки для проведення моніторингу у судах;
- Виготовлено інформаційні таблиці з дублюванням судової інформації шрифтом Брайля для розміщення у судах, які приймали участь у проведенні аудиту.
- Розроблено аудіо-записи з нормами законодавства про судоустрій та процесуального законодавства про основні права, норм Конвенції про права інвалідів та іншого законодавства та передано їх у бібліотеки Українського товариства сліпих (УТОС) та розміщено на веб-сторінках інших партнерських організацій, які захищають права та інтереси людей з інвалідністю.
- Здійснено друк законодавства та право-просвітницьких матеріалів шрифтом Брайля і безкоштовне розповсюдження матеріалів через бібліотеки Українського товариства сліпих;
- Проведено регіональні круглі столи у містах: Ужгороді, Тернополі, Вінниці, Одесі, з представниками суддів, адвокатів, представників НОУ, місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування на тематику покращення доступності осіб з інвалідністю до правосуддя.
- Виготовлено та поширено інформаційний звіт з даними моніторингу та розробленими висновками і рекомендаціями.
- Проведено кампанії з лобювання законодавчих змін. Проведено робочі зустрічі з парламентарями та представниками органів виконавчої влади, експертами, представниками Національної Асамблеї України, з метою обговорення та впровадження законодавчих змін та приведення нормативно-правової бази до європейських і міжнародних стандартів.
- Здійснено формування переліку пропозицій до парламенту України, місцевих органів влади судів та ДСА щодо можливостей покращення їх діяльності та забезпечення рівного доступу осіб з обмеженими можливостями до правосуддя.

До реалізації завдань проекту було залучено до співпраці експертів з таких організацій як:

- Львівське обласне відділення Українського фонду «Реабілітація інвалідів».
- Карпатське Агентство з захисту прав людини "Вестед" (м. Ужгород).
- Громадська організація «Станіславська правозахисна група» (м. Івано-Франківськ).
- Громадська організація «Чернівецький міський центр захисту приватних підприємців та підприємств малого бізнесу» (м. Чернівці).
- Львівська територіальна організація Українського товариства Сліпих (УТОС).
- Львівська територіальна організація Українського товариства Глухих (УТОГ).
- Національна асамблея інвалідів України.

Слід зазначити, що вище викладена діяльність є логічним продовженням пілотних проектів у сфері захисту прав людини та головним етапом програми РГБФ «Право і Демократія» спрямованої на покращення функціонування судової системи України та її ефективного реформування і забезпечення рівних можливостей доступності громадян до правосуддя.

Очікуваним результатом нашої діяльності є реальне покращення доступу осіб з обмеженими фізичними можливостями до правосуддя та до інформації про судові послуги, їх обізнаності про судову систему, розуміння та підтримку з боку громадськості проблем та потреб, які існують у даній категорії осіб.

Переконані, що проведена діяльність матиме довготривалий вплив, оскільки вперше в Україні було проведено широкомасштабну діяльність спрямовану на аналіз стану доступності та покращення рівня доступності людей з інвалідністю до правосуддя та розроблено конкретні рекомендації для судів та органів влади з врахуванням думки самих людей з інвалідністю.

Висловлюємо свою впевненість в тому, що результати одержані в ході проведеного аналізу проекту знайдуть своє зацікавлення серед більшого кола неурядових правозахисних організацій,

небайдужих громадян, державних службовців та суддів, законотворців що в свою чергу дозволить розробити на національному рівні єдиний ефективний механізм покращення рівня доступу до суду людей з інвалідністю.

Розділ 1. СУЧАСНИЙ СТАН ДОСТУПНОСТІ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ.

Відповідно до положень статті 3 Конституції України – людина, її життя і здоров'я, недоторканність та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Як свідчить практика, значна частина положень соціально-економічної політики щодо людей з інвалідністю застаріла і не відповідає потребам сьогодення, та не узгоджується із загальновизнаними міжнародними нормами і стандартами. Правове поле хоча й містить багато позитивних кроків на шляху вирішення численних проблем інвалідів, але є переважно декларативним, не забезпеченим матеріальними ресурсами та механізмами управлінського впровадження. Отже, існуюча система правового та соціального захисту інвалідів потребує суттєвих змін і доповнень та модернізації.

Особливої актуальності проблеми захисту прав людей з інвалідністю набувають у зв'язку з постійним зростанням їхньої чисельності в державі. Згідно з даними Всесвітньої організації охорони здоров'я - приблизно 10 відсотків населення світу живе з інвалідністю. Інвалідність є поширеним соціальним явищем і для України. За даними Державного комітету статистики, в Україні мешкає 2,67 млн. людей з обмеженими можливостями. Це означає, що в Україні кожен 18-й громадянин – є особою з інвалідністю, тобто людиною, яка потребує допомоги та підтримки від держави не лише в грошовому еквіваленті, а й особливого планування житла, облаштування під'їздів, публічних об'єктів, громадського транспорту, забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення, сприяння у здобутті освіти, професійних знань, працевлаштування, медичних і культурних послуг.

Генеральна Асамблея ООН у 1993 році прийняла «Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів», які базуються на основних міжнародних правових актах і констатують необхідність реалізації заходів щодо забезпечення особам з особливими фізичними потребами рівних можливостями з іншими членами суспільства, в тому числі і доступності до житла, будинків і споруд громадського обслуговування, місць роботи та відпочинку тощо.

Чинне законодавство України, також містить положенням щодо мало мобільних груп населення. Частина таких положень щодо архітектурної доступності осіб з інвалідністю до будівель та споруд є закріпленою у державних будівельних нормах, а перелік об'єктів (будинків, споруд, приміщень, місць обслуговування), доступних мало мобільним відвідувачам, повинен встановлюватися завданням на проектування, що затверджується у встановленому порядку за узгодженням з територіальними органами соціального захисту населення з урахуванням думки громадських об'єднань інвалідів.

Приймаючи до уваги вітчизняну та зарубіжну практики проектування, будівництва та експлуатації житлових та громадських будинків і споруд за ступенем значущості критерії організації без бар'єрного архітектурного середовища повинні мати такий порядок пріоритетів як: доступність, безпека, інформативність та зручність.

Так, критерій доступності повинен містити вимоги:

- до можливості безперешкодного і зручного руху мало мобільних відвідувачів земельною ділянкою або закладом обслуговування;
- до входів до будинків;
- до дверних і відкритих проміжків;
- до безперешкодного руху комунікаційними шляхами, приміщеннями і просторами як у будинку, так і на земельній ділянці;
- до можливості своєчасно скористатися місцями відпочинку, очікування і обслуговування;
- щодо проходів до різного обладнання і меблів;
- до ширини внутрішніх сходів.

Під безпекою слід розуміти можливість безперешкодного пересування у будівлях, відвідування об'єктів обслуговування без ризику бути травмованим будь-яким чином або заподіяти шкоду своєму майну, будинку, споруді чи обладнанню. Це стосується розміщення вхідних площадок, сходів і підйомних пристроїв та їх захист від атмосферних опадів; шляхів руху мало мобільних відвідувачів усередині будинку, а також матеріалів для огорожень, дверей та інше.

До вимог критерію інформативності відносяться такі вимоги:

- своєчасне розпізнавання орієнтирів у архітектурному середовищі будинків;
- точну ідентифікацію свого місця знаходження і місць, які є метою відвідування;
- використання засобів інформування, які відповідають особливостям різноманітних груп споживачів;
- можливість ефективної орієнтації відвідувачів як у світлий, так і в темний час доби;
- скорочення часу і зусиль на отримання необхідної інформації;
- можливість мати безперервну інформативну підтримку на усьому шляху пересування будівлею.

Критерій зручності повинен відповідати таким основним вимогам:

- створення умов для мінімальних витрат часу і зусиль на задоволення потреб відвідувача;
- забезпечення своєчасної можливості відпочинку, очікування і додаткового обслуговування;
- забезпечення умов для компенсації зусиль, які були витрачені під час руху і отримання послуг;
- збільшення асортименту послуг з урахуванням стану здоров'я відвідувачів за рахунок створення додаткових умов, які допомагають відвідувачеві в отриманні необхідного обслуговування.

Якщо ж говорити безпосередньо про забезпечення рівного доступу людей з інвалідністю до правосуддя необхідно розпочати із нормативно - правових актів, які закріплюють за ними рівний доступ до усіх сфер життя, в т.ч. і до правосуддя. Найважливішим і основним в цьому плані є Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», від 21 березня 1991р. № 875-12. Даний закон визначає необхідність «Створення умов для безперешкодного доступу інвалідів до соціальної інфраструктури». Основним міжнародним документом, який гарантує права інвалідів є Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю, яка ратифікована нашою державою і набрали чинності з 06 березня 2010р. і яка зобов'язує держави-учасниці надавати можливість людям з інвалідністю вести незалежний спосіб життя та повною мірою брати участь в усіх аспектах суспільного життя. Відповідно до статті 13 даної Конвенції держави-учасниці повинні забезпечувати людям з інвалідністю нарівні з іншими ефективний доступ до правосуддя, зокрема передбачаючи процесуальні та відповідні вікові корективи, які полегшують виконання ними своєї ефективної ролі прямих і опосередкованих учасників, у тому числі свідків, на всіх стадіях юридичного процесу, зокрема на стадії розслідування та інших стадіях попереднього провадження. Щоб сприяти забезпеченню людям інвалідністю ефективного доступу до правосуддя, держави-учасниці сприяють належному навчанню осіб, які працюють у сфері здійснення правосуддя, зокрема в поліції та пенітенціарній системі.

Основним моментом також є те, що доступ до судочинства в Україні, має бути забезпечений для осіб з інвалідністю у різних видах:

- 1) як користувачів – відвідувачів суду;
- 2) як надавачів послуг: адміністративних і канцелярських працівників, суддів;
- 3) як учасників судових процесів: позивачів, відповідачів, свідків тощо.

Національні державні будівельні норми регламентують безперешкодний доступ:

- 1) в довкіллі, в нашому випадку на прилеглій до будівель суду території
- 2) в будинках і приміщеннях.

Цими нормами передбачено безпеку і доступність для усіх категорій населення, в т.ч. людей з інвалідністю та мало мобільних груп населення. Існують окремі державні будівельні норми «Суди», які вперше в Україні в архітектурному плані регулюють можливість приведення будівель суду до міжнародних стандартів. Це ДБН В.2.2-26:2010, який застосовується при проектуванні нового будівництва або реконструкції приміщень судів. Дані норми набули чинності з 01 жовтня 2010р., і дають нам можливість зрозуміти, якими ж мають бути будинки і приміщення суду. Положення цих вимог стосується функціонально-планувальної організації приміщень залів судових засідань, робочих приміщень суддів та працівників апарату суду, допоміжного та обслуговуючого призначення, інженерного обладнання, а також на приміщення загального призначення для відвідувачів.

Відповідно до вище зазначених будівельних норм повинна бути забезпечена:

- доступність місць цільового відвідування як на земельній ділянці (тобто, прилеглий території), так і всередині будинку суду;
- безпека шляхів руху (в тому числі і евакуаційних);
- місць обслуговування;
- своєчасне отримання мало мобільними групами населення повноцінної та якісної інформації, яка дозволяє орієнтуватися в будинку;
- використовувати обладнання (в т.ч. і для самообслуговування);
- отримувати необхідні послуги;
- зручність і комфортність середовища перебування і обслуговування в будинку суду;
- не менше 5 % місць для відвідувачів в залах судових засідань повинні бути розраховані на людей в кріслах-візка, з можливістю самостійного розвороту на 90-180 градусів;
- у кожній зоні приміщень для очікування (холах) повинні бути місця для мало мобільних відвідувачів, в тому числі і для людей в кріслах-візках;
- у залах для проведення великих службових нарад і в конференц-залах повинні бути місця для співробітників-людей з інвалідністю, які пересуваються в кріслі-візках;
- санітарно-гігієнічні приміщення повинні відповідати вимогам доступності для осіб з інвалідністю.

Як показують результати дослідження все ж на даний час залишаються особливо проблемними питання архітектурної доступності людей з інвалідністю до правосуддя, щоб частково виправити ситуацію слід здійснити такі заходи з покращення:

- пониження бордюрів із виконанням похилих пандусів в усіх місцях перетину тротуарів (пішохідних шляхів) з проїжджою частиною;
- на прилеглий території суду облаштувати паркінг для інвалідів;
- у туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку, а у разі неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку;
- влаштувати місце і пристосувати до потреб осіб з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справи тощо;
- створити в у суді інформаційний центр, доступний для осіб з інвалідністю;
- облаштувати інформаційні зони і приміщення, а також доступні для них вхідні вузли і шляхи руху;
- у посадових інструкціях працівників суду слід передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності тощо.

Особливим моментом на який слід звернути увагу є потреба у належному правовому регулюванні процедури залучення сурдо-перекладачів для німих та глухонімих осіб, питання ознайомлення з матеріалами судових справ та рішеннями сліпих осіб та осіб з вадами зору, ідентифікація підпису незрячої людини та інше.

Слід також відзначити, що саме з ратифікацією Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю в Україні з'явилися нові державні будівельні норми «Суди», в яких передбачено архітектурна та інформативна доступність та безпека для усіх громадян, в т.ч. і мало мобільних, які можуть бути в будь-якій ролі: відповідача, позивача, працівника суду на будь-якій посаді, адвоката тощо. Але, на жаль, сьогодні в переважаючій більшості суди знаходяться у будівлях та приміщеннях, які не були

приспосованими для здійснення у них правосуддя. А пристосовуючи такі будівлі під потреби судочинства державою не в достатній мірі враховувалось питання доступності до них осіб з інвалідністю, що на думку експертів нашої організації створює суттєві перешкоди у доступі інвалідів до правосуддя та захисту свої порушених прав та інтересів, та вказує на необхідність уваги збоку держави до даної проблематики та вжиття конкретних і послідовних кроків для покращення ситуації.

Розділ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ПРАВОСУДДЯ.

Дослідження щодо виявлення індикаторів, які перешкоджають доступу до правосуддя людей з інвалідністю здійснювалося із використанням методу спостереження. Основою останнього є спостереження, за якого дослідник перебуває поза процесом чи явищем, які вивчає, тобто є зовнішнім спостерігачем.

Метою проведення дослідження є: проведення аналізу стану доступу людей з інвалідністю до судових приміщень та послуг, які надаються судами. Рекомендації розроблені на основі моніторингу будуть сприяти судам та органам державної судової адміністрації України вдосконалити у покращенні стан доступності людей з інвалідністю до судочинства.

Географія дослідження:

Дослідження здійснювалось 20 судах, які розташовані на території 10 областей України:

Термін здійснення дослідження: 24 березня 2014р. - 30 листопада 2014р.

У дослідженні група експертів відвідувала суди і фіксували факти у картах спостереження. Усі експерти були професійно підготовлені, отримали інструкцію спостерігачам, а також їхні особистісні якості, як спостерігачів, відповідали набору функцій, котрі їм реально доводилось виконувати.

Загалом карта спостереження містила запитання про чіткі статичні моменти перетину суду і громадян із особливими фізичними потребами. Усі індикатори мають кількісний характер, тобто можуть бути заміряні і відповіді на запитання карток спостереження дають можливість чітко оцінити показники.

Аналіз стану доступності до правосуддя людей з особливими потребами проведено у:

Апеляційному суді Львівської області;

Трускавецькому міському суді Львівської області;

Тернопільському адміністративному окружному суді;

Тернопільському міськрайонному суді Тернопільської області;

Івано-Франківському окружному адміністративному суді;

Коломийському районному суді Івано-Франківської області;

Тячівському районному суді Закарпатської області;

Мукачівському міськрайонному суді Закарпатської області;

Кіцманському районному суді Чернівецької області;

Чернівецькому окружному адміністративному суді;

Харківському апеляційному адміністративному суді;

Харківському окружному адміністративному суді;

Вінницькому окружному адміністративному суді;

Вінницькому апеляційному адміністративному суді;

Ярмолинецькому районному суді Хмельницької області;

Красилівському районному суді Хмельницької області;

Апеляційному суді Волинської області;

Приморському районному суді м. Одеси;

Одеському окружному адміністративному суді;

Етапи здійснення дослідження:

1. Розробка спостережної картки за допомогою якої була можливість здійснити спостереження та зафіксувати критерії доступу людей з інвалідністю до судових приміщень та послуг. Даний інструментарій було розроблено за допомогою залучення до реалізації проекту організацій, які представляють інтереси інвалідів та займаються дослідження стану доступності на місцевих рівнях у запропонованих проектом областях. Також було використано напрацювання підготовлені Національною Асамблеєю інвалідів України та інших організацій, які проводили дослідження питань доступності до правосуддя осіб з обмеженими фізичними можливостями.

2. Визначення та аналіз найбільш типових проблемних та системних чинників котрі перешкоджають доступу людей з інвалідністю до судових приміщень та одержання судових послуг.

3. Оприлюднення та обговорення даних дослідження під час проведення круглих столів, та шляхом розсилки аналітичних звітів до судів, управлінь судової адміністрації України, правозахисних організацій, донорських інституцій тощо.

4. Проведення кампаній з лобювання змін до законодавства.

Методи дослідження. Дослідження щодо виявлення індикаторів, які знижують ефективність доступності до судів здійснювалося із використанням методу спостереження, а саме із врахуванням специфіки наукового призначення використовуваного різновиду спостереження - його виду невиключеного спостереження. Невключене спостереження — це спостереження, за якого дослідник перебуває поза процесом чи явищем, які вивчає, тобто є зовнішнім спостерігачем і не бере участі (не впливає) на процес.

Завдяки методу спостереження, а саме прямій реєстрації фактів, було одержано точну інформацію щодо кількісних індикаторів вищенаведених вимірів у суді.

Програма спостереження була достатньо продумана і чітко визначені категорії спостереження, завдяки чому в одну категорію не попадають різні класи ознак. Важливим моментом котрий вплинув на розробку методології дослідження були результати попередніх проєктів.

Оскільки одиницями інформації даного методу є зафіксовані факти спостереження - обробка його результатів дає можливість досягти максимальної об'єктивності. Саме специфіка проблеми об'єктивності в соціологічному спостереженні і відрізняє його від спостереження в природничих науках.

Проведене дослідження дає можливість визначити в якому вимірі суду необхідно покращити свою роботу.

Характеристика спостережної картки. Загалом карта спостереження містила запитання про чіткі статичні моменти перетину суду і громадян. Усі індикатори мають кількісний характер, питання в спостережній картці стосувались таких критеріїв як: характеристика прилеглої території до будівлі суду, характеристика будівлі та приміщення суду, судові послуги, вимоги/пропозиції/висновки

Розділ 3. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ПРАВОСУДДЯ.

Висновки / пропозиції щодо стану доступності Тернопільського окружного адміністративного суду

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): 11 серпня 2014 р.

Адреса: м. Тернопіль, вул. Князя Острозького, 20

Телефон/факс: (0352) 220 102

Електронна адреса: inbox@adm.te.court.gov.ua

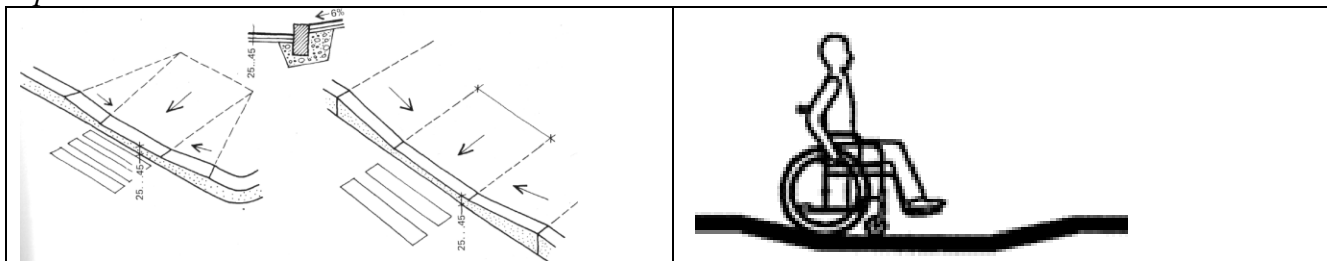
1) Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є доступною. Однак, відсутні місця для паркування автотранспорту людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- Від імені голови суду звернутися до голови місцевої державної адміністрації з проханням вжити заходів для пониження бордюрів із виконанням похилих пандусів в усіх місцях перетину тротуарів (пішохідних шляхів) з проїжджою частиною.

Зразок:

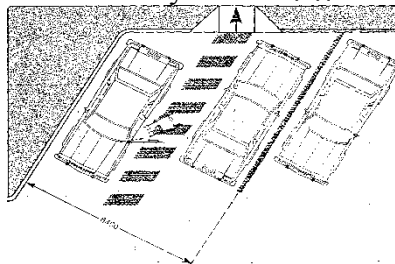

2) Паркування.

Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування а/т осіб з інвалідністю. Це місця має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

- Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

- Зобов'язати охорону слідкувати, щоб це місце не займали автомобілі, водії яких не мають не це підстав.

Будівля є частково доступною для мало мобільних груп населення (МГН).

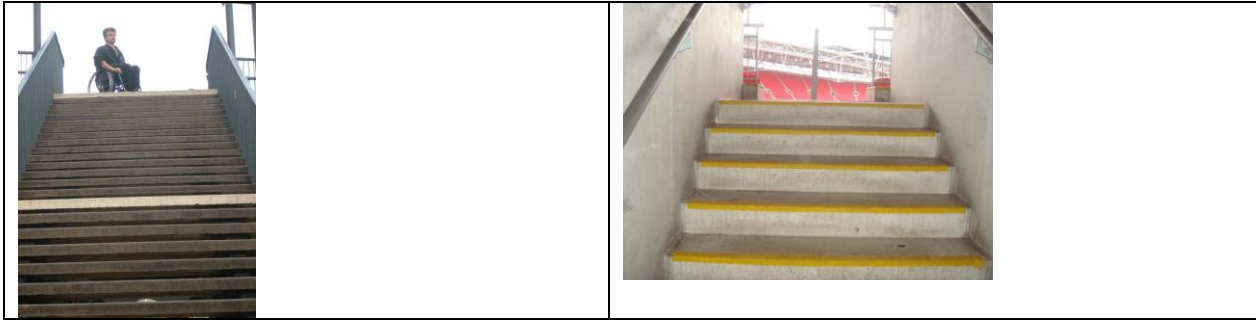
3) Входи до будівлі/приміщення:

Рекомендації:

Сходи при вході до будинку (5 сходинок):

- здійснити облаштування поруччям на висоті 80-90 см, із продовженням по горизонталі як вгору, так і вниз на 30 см. При ширині сходів 2,5 м і більше так само встановити розділове поруччя.

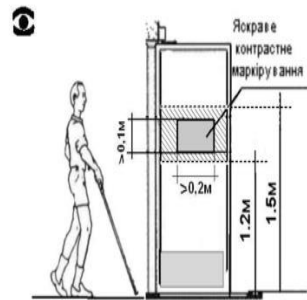
- ребра 1-ї і останньої сходинки промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).
- здійснити облаштування пандуса. Переконайтеся, щоб ухил пандуса був 1:12, поруччя на висоті 70 і 90 см, по краях пандуса бортики висотою 5 см.

4) Двері вхідні

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5) Будівля суду.

Рекомендації:

- Здійснити облаштування вестибюльних сходів поручнями
- облаштування пандуса на вестибюльних сходах
- здійснити маркування вестибюльних сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою)
- встановити кнопку виклику персоналу суду.

6) Громадські вбиральні:

Рекомендації:

- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

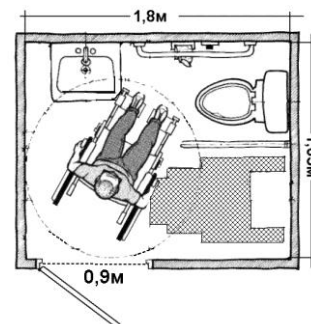
Універсальна кабінка туалету загального користування

повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

- Нанести піктограму на дверях туалетного приміщення.

7) Судові послуги

Рекомендації:

- Здійснити пониження стійки у канцелярії/приймальні для можливості обслуговування осіб в кріслах-візках.
- Влаштувати місце і пристосувати до потреб людей з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ.
- Створити в у суді інформаційний центр, доступний для людей з інвалідністю.
- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Налагодити тісну комунікацію суду з громадськими організаціями які захищають права та інтереси людей з інвалідністю

8) Візуальна інформація

Рекомендації:

Система засобів інформації зон і приміщень, а також вхідних вузлів і шляхів руху, повинна забезпечувати безперервність інформації, своєчасне орієнтування й однозначне упізнання об'єктів і місць відвідування.

Вона повинна передбачати можливість одержання інформації про послуги, що надаються, розміщення і призначення функціональних елементів, розташування шляхів евакуації, попереджати про небезпеку в екстремальних ситуаціях тощо.

Висновки / пропозиції щодо стану доступності Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): 11 липня 2014 р.

Адреса: м. Тернопіль, вул. Котляревського, 34

Телефон: (0352) 25-94-31

Факс: (0352) 23-63-75

Електронна адреса: inbox@tem.te.court.gov.ua

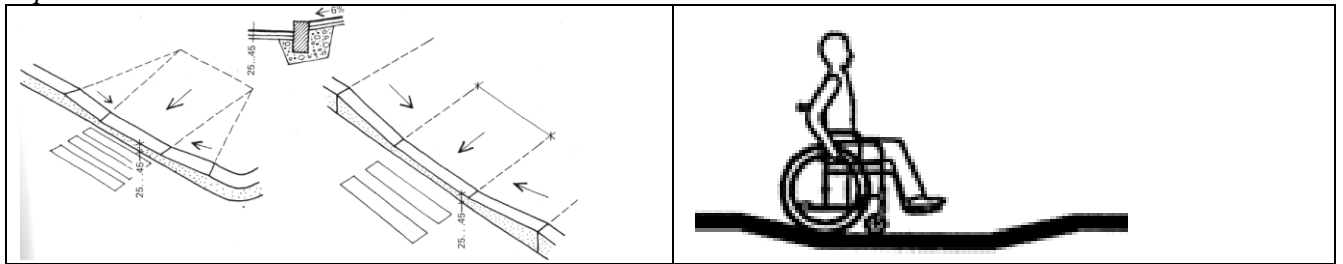
1) Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є доступною. Однак, відсутні місця для паркування автотранспорту осіб з інвалідністю.

Рекомендації:

- Від імені голови суду звернутися до голови місцевої державної адміністрації з проханням вжити заходів для пониження бордюрів із виконанням похилих пандусів в усіх місцях перетину тротуарів (пішохідних шляхів) з проїжджою частиною.

Зразок:

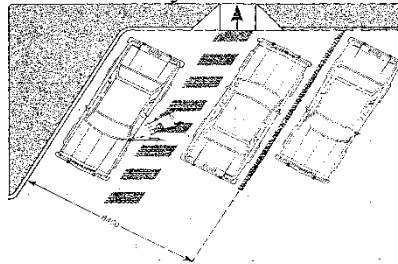

2) Паркування.

Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування а/т осіб з інвалідністю. Це місця має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

- Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

- Зобов'язати охорону слідкувати, щоб це місце не займали автомобілі, водії яких не мають не це підстав.

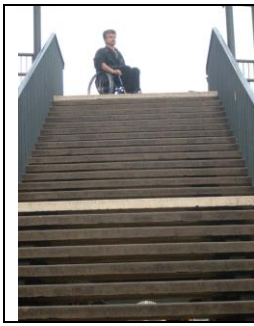
Будівля є частково доступною для мало мобільних груп населення (МГН).

3) Входи до будівлі/приміщення:

Рекомендації:

Сходи при вході до будинку (6 сходинок):

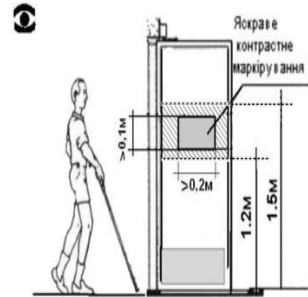
- здійснити облаштування поруччям на висоті 80-90 см, із продовженням по горизонталі як вгору, так і вниз на 30 см. При ширині сходів 2,5 м і більше так само встановити розділове поруччя.
- ребра 1-ї і останньої сходинки промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).
- здійснити облаштування пандуса. Переконалися, щоб ухил пандуса був 1:12, поруччя на висоті 70 і 90 см, по краях пандуса бортики висотою 5 см.

4) Двері вхідні

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5) Будівля суду.

Рекомендації:

- Здійснити облаштування вестибюльних сходів поручнями
- облаштування пандуса на сходах
- здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою)
- Здійснити розширення дверного проходу в тамбурних дверях (більше 90 см.)

6) Громадські вбиральні:

Рекомендації:

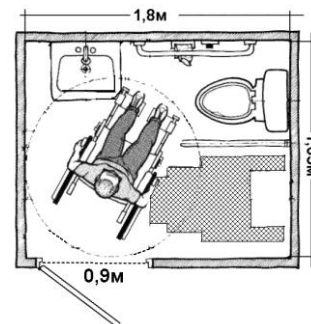
- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабінка туалету загального користування повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

7) Судові послуги

Рекомендації:

- Здійснити пониження стійки у канцелярії/приймальні для можливості обслуговування осіб в кріслах-візках.
- Влаштувати місце і пристосувати до потреб осіб з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ.
- Створити в у суді інформаційний центр, доступний для осіб з інвалідністю.

- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- Розмістити на стендах інформацію про можливості отримання безоплатної правової допомоги.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Налагодити тісну комунікацію суду з громадськими організаціями які захищають права та інтереси людей з інвалідністю.
- Збільшити розмір шрифту написання інформації, яку розміщено на стендах.

8) Візуальна інформація

Рекомендації:

Система засобів інформації зон і приміщень, а також вхідних вузлів і шляхів руху, повинна забезпечувати безперервність інформації, своєчасне орієнтування й однозначне упізнання об'єктів і місць відвідування.

Вона повинна передбачати можливість одержання інформації про послуги, що надаються, розміщення і призначення функціональних елементів, розташування шляхів евакуації, попереджати про небезпеку в екстремальних ситуаціях тощо.

Висновки/пропозиції щодо стану доступності Апеляційного суду Волинської області

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): липень 2014 р.

Адреса: м. Луцьк, вул. Червоного Хреста, 10

Телефон/факс: 72 15 19

Електронна адреса: inbox@vla.court.gov.ua

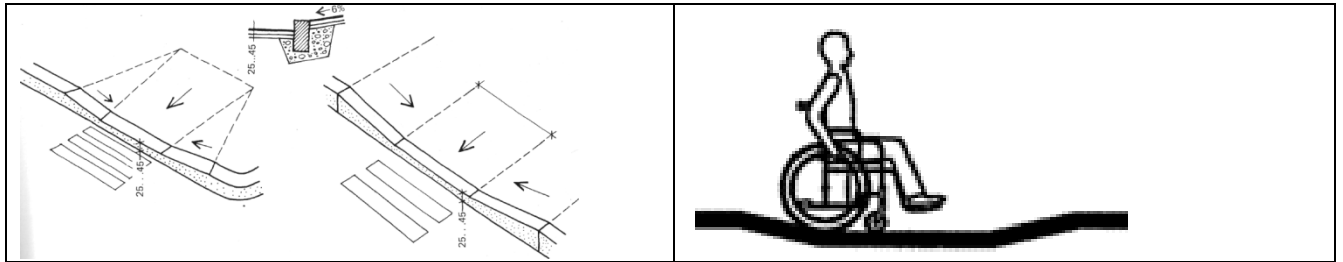
1. Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) не є доступною: відсутні пандуси.

Рекомендації:

- Від імені голови апеляційного суду звернутися до голови міської Ради з проханням вжити заходів для пониження бордюрів із виконанням похилих пандусів в усіх місцях перетину тротуарів (пішохідних шляхів) з проїжджою частиною.

Зразок:

Встановити звуковий маячок при вході.

Встановити інформаційне світлове табло.

2. Паркування.

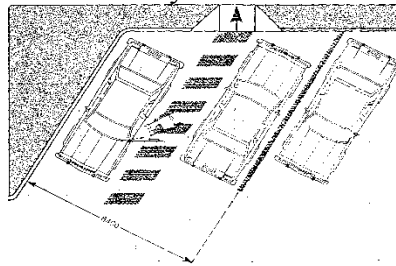
Паркувальна зона біля суду зовсім не розрахована на осіб цільової категорії проекту.

Рекомендації:

- Звернутися до МВС у Волинській області виділити і промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування автотранспорту людей з інвалідністю.

Це місце має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

- Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

3. Будівля/приміщення.

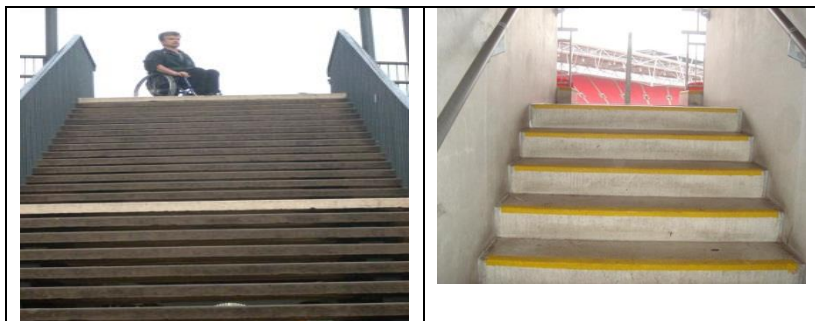
Будівля є частково доступною для мало мобільних груп населення (МГН).

Входи до будівлі/приміщення:

При вході в будинок суду – 5 сходинок. Сходинок облаштовані поручнями на висоті 100 см. Пандус наявний.

Рекомендації:

- ребра 1-ї і останньої сходинок промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).

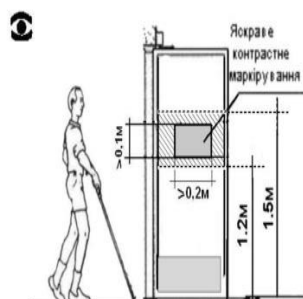

4. Двері вхідні

Двері достатньо широкі – 120 см.

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5. Будівля суду.

В цілому доступність до приміщення суду вкрай проблематична. В 4-і поверховому будинку суду відсутній ліфт, що є основною проблемою, хоча наявна кнопка виклику персоналу суду.

Рекомендації:

- Замінити покриття підлоги
- Покращати роботу співробітників суду щодо їх допомоги відвідувачам.
- Здійснити облаштування вестибюльних сходів поручнями
- облаштування пандуса на вестибюльних сходах
- здійснити маркування вестибюльних сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою)

6. Громадські вбиральні:

В цілому не готові для прийому людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

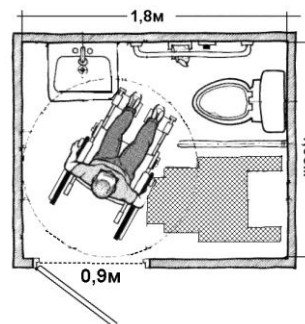
Універсальна кабінка туалету загального користування повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.
- Нанести піктограму на дверях туалетного приміщення.

7. Загальні приміщення (канцелярія, приймальня)

Рекомендації:

- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.

8. Судові послуги.**Рекомендації:**

- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Пристосувати для потреб інвалідів кімнату для ознайомлення зі справами.

**Висновки/пропозиції щодо стану доступності
Красилівського районного суду Хмельницької області**

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): липень 2014 р.

Адреса: м. Красилів, вул. Булаєнка, 4

Телефон: (03855) 4-34-74

Факс: (03855) 4-34-75

Електронна адреса: inbox@kr.km.court.gov.ua

1. Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є доступною. Однак, відсутні місця для паркування автотранспорту людей з інвалідністю.

2. Паркування.

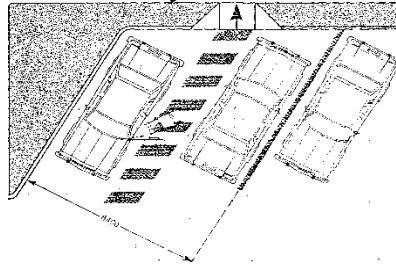
Зона паркування автомобілів для МГН є недоступною.

Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування автотранспорту людей з інвалідністю.

Це місця має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

- Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

3. Будівля.

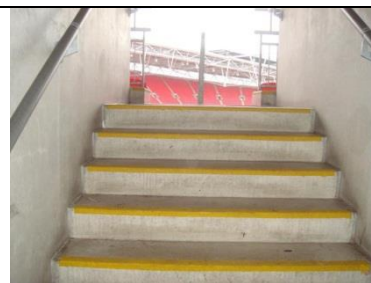
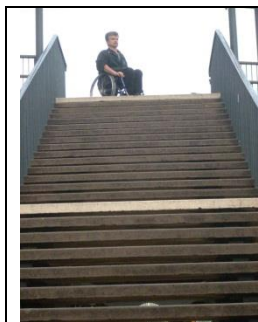
Є частково доступною для мало мобільних груп населення (МГН).

Входи до будівлі/приміщення:

Рекомендації:

Сходи при вході до будинку (8 сходинок):

- ребра 1-ї і останньої сходинок промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).
- Переконатися, щоб ухил пандуса був 1:12, поруччя на висоті 70 і 90 см, по краях пандуса бортики висотою 5 см.

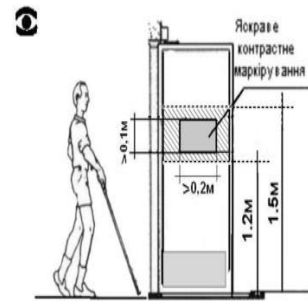
4. Двері вхідні

Поріг відповідає нормативам – більше 2,5 см

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)

- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5. Будівля суду.

Приміщення суду має непоганий рівень доступності.

Рекомендації:

- Розширити ширину тамбурних дверей;
- облаштування пандуса на сходах
- здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою)

6. Громадські вбиральні.

Не готові для прийому людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабінка туалету загального користування

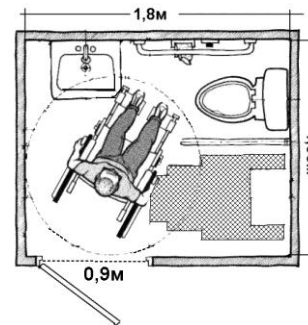
повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

7. Загальні приміщення. Судові послуги.

Інформаційні стенди знаходяться на висоті 0,9 м. Шрифт – 16.

Рекомендації:

- Здійснити пониження стійки у канцелярії/приймальні для можливості обслуговування осіб в кріслах-візках.
- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- Розмістити на стендах інформацію про можливості отримання безоплатної правової допомоги.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Облаштувати місце і пристосувати до потреб осіб з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ.
- Здійснити заходи з нормалізації роботи інформаційного центру

Висновки/пропозиції щодо стану доступності Ярмолинецького районного суду Хмельницької області

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): серпень 2014 р.

Адреса: м. Ярмолинці, вул. Чапаєва, 71

Телефон: (03853) 2-14-30

Факс: (03853) 2-11-71

Електронна адреса: inbox@ym.km.court.gov.ua

1. Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є умовно доступною.

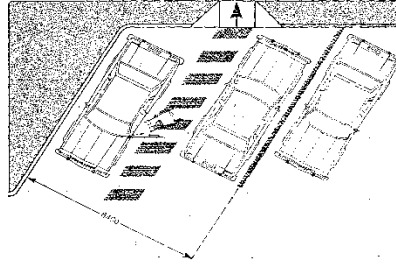
○ Паркування.

Зона паркування автомобілів для МГН відсутня.

Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування а/т осіб з інвалідністю. Це місця має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

- Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

3. Будівля.

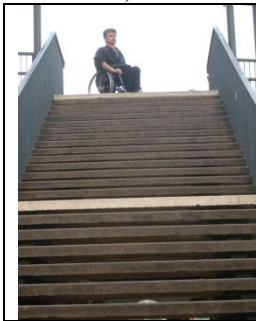
Приміщення суду лише частково відповідає нормам.

Входи до будівлі/приміщення:

Рекомендації:

Сходи при вході до будинку (3 сходинки):

- ребра 1-ї і останньої сходинки промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).

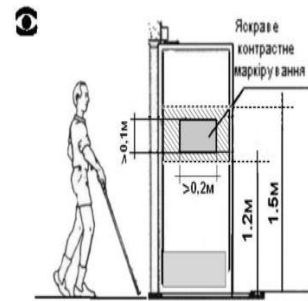
4. Двері вхідні

Поріг відповідає нормативам – більше 2,5 см

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)

- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5. Будівля суду.

Приміщення суду має поганий рівень доступності.

Рекомендації:

- Розширити ширину тамбурних дверей – до 90 см;
- Прибрати бар'єри;
- облаштування пандуса на сходах;
- здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою);
- обладнати кнопку виклику персоналу.

6. Громадські вбиральні.

Не готові для прийому людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

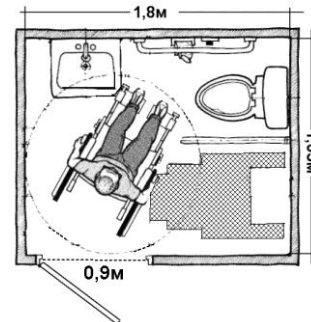
Універсальна кабінка туалету загального користування повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

7. Загальні приміщення. Судові послуги.

Інформаційні стенди знаходяться на висоті 1 м. Шрифт – 12.

Рекомендації:

- Здійснити пониження стійки у канцелярії/приймальні для можливості обслуговування осіб в кріслах-візках.
- Збільшити розмір шрифту на інформаційних стендах.
- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Облаштувати місце і пристосувати до потреб осіб з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ.

Висновки/пропозиції щодо стану доступності Кіцманського районного суду Чернівецької області

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): серпень 2014 р.

Адреса: м. Кіцмань, вул. Незалежності, 48

Телефон/факс: (03736) 2-17-57

Електронна адреса: inbox@km.cv.court.gov.ua

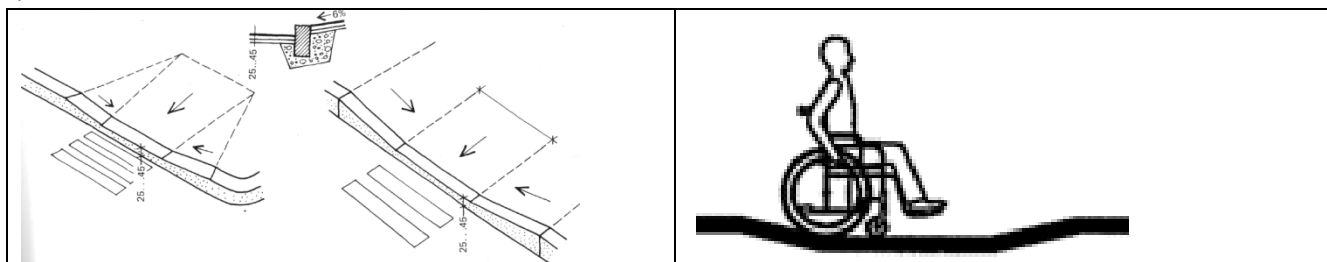
1. Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є малодоступною: відсутні пандуси.

Рекомендації:

- Від імені голови апеляційного суду звернутися до голови державної адміністрації з проханням вжити заходів для пониження бордюрів із виконанням похилих пандусів в усіх місцях перетину тротуарів (пішохідних шляхів) з проїжджою частиною.

Зразок:

Встановити звуковий маячок при вході.

Встановити інформаційне світлове табло.

2. Паркування.

Паркувальна зона біля суду зовсім не розрахована на осіб цільової категорії проекту.

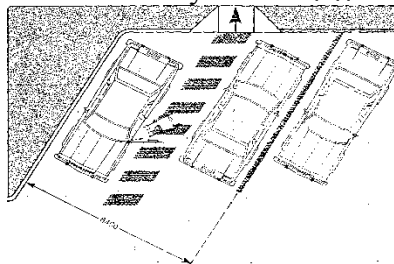
Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування а/т осіб з інвалідністю.

Це місце має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу

доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

3. Будівля/приміщення.

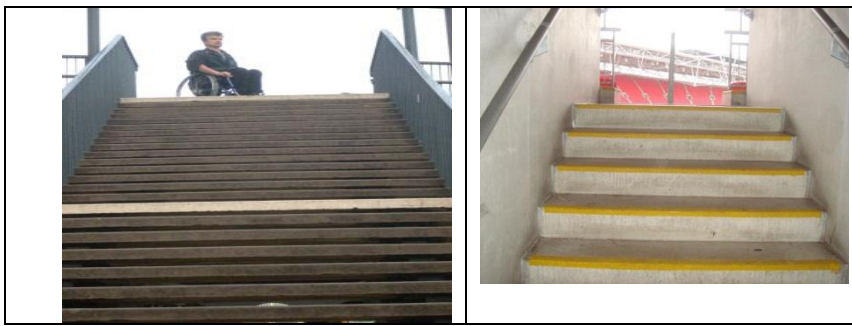
Будівля є погано доступною для мало мобільних груп населення (МГН).

Входи до будівлі/приміщення:

При вході в будинок суду – 10 сходинок. Сходинок облаштовані поручнями на висоті 120 см. Пандус наявний.

Рекомендації:

- Опустити нижче поручні;
- ребра 1-ї і останньої сходинок промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).

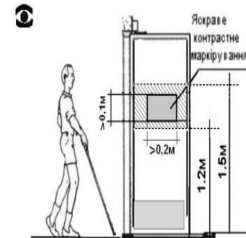

4. Двері вхідні

Двері достатньо широкі – 150 см.

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5. Будівля суду.

Рекомендації:

- Покращати роботу співробітників суду щодо їх допомоги відвідувачам.
- Здійснити облаштування вестибюльних сходів поручнями;
- облаштування пандуса на вестибюльних сходах
- здійснити маркування вестибюльних сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою)

6. Громадські вбиральні:

Не пристосовані для прийому людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабінка туалету загального користування

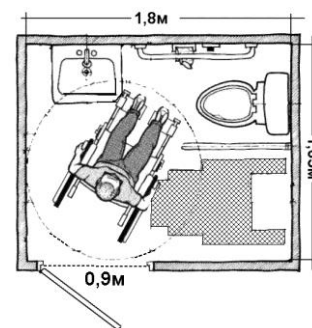
повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.
- Нанести піктограму на дверях туалетного приміщення.

7. Загальні приміщення (канцелярія, приймальня)

Інформаційні стенди розташовані на висоті 1м. Шрифт – 20.

Рекомендації:

- Встановити низьку стійку для обслуговування осіб в візках.

8. Судові послуги.

Рекомендації:

- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Пристосувати для потреб інвалідів кімнату для ознайомлення зі справами.

Висновки/пропозиції щодо стану доступності Трускавецького міського суду Львівської області

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): червень 2014 р.

Адреса: м. Трускавець, вул. Мазепи, 21\1

Телефон: (03247) 6-65-08

Факс: (03247) 6-65-08

Електронна адреса: inbox@trm.lv.court.gov.ua

1. Прилегла територія:

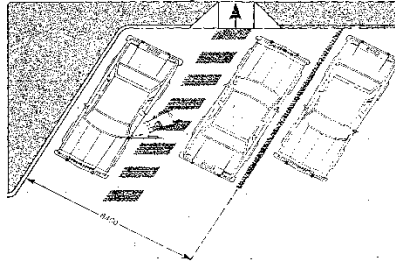
Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є доступною.

2. Паркування.

Паркувальна зона біля суду не розрахована на осіб цільової категорії проекту.

Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування а/т осіб з інвалідністю. Це місця має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД . Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

3. Будівля.

Приміщення суду в цілому відповідає нормам.

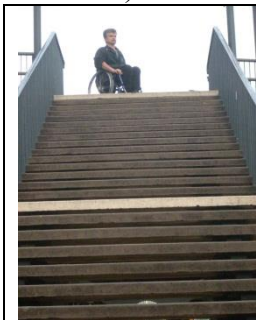
Вхід до будівлі/приміщення.

Поручні розташовані на висоті 106 см. Ухил пандуса – 1:8.

Рекомендації:

Сходи при вході до будинку (4 сходинки):

- ребра 1-ї і останньої сходинки промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).

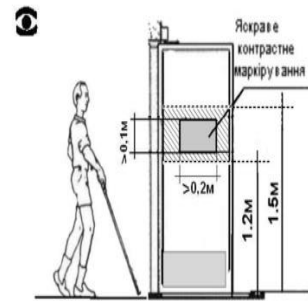

4. Двері вхідні

Рекомендації:

- Збільшити ширину дверей (105см).
- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)

- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5. Будівля суду.

Приміщення суду має непоганий рівень доступності.

Рекомендації:

- облаштування пандуса на сходах;
- здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою);
- обладнати кнопку виклику персоналу.

6. Громадські вбиральні.

Не готові для прийому людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабінка туалету загального користування

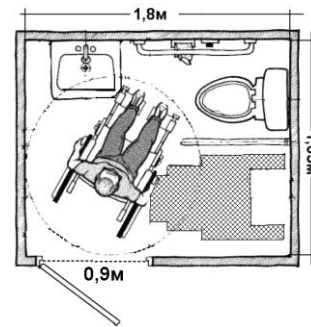
повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

7. Загальні приміщення. Судові послуги.

Інформаційні стенди знаходяться на висоті 1,5 м. Шрифт – 14.

Рекомендації:

- Здійснити пониження стійки у канцелярії/приймальні для можливості обслуговування осіб в кріслах-візках.
- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.

Висновки/пропозиції щодо стану доступності Апеляційного суду Львівської області

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): липень 2014 р.

Адреса: м. Львів, пл. Соборна, 7

Телефон: (032) 236-72-01

Факс: (032) 235-90-15

Електронна адреса: inbox@Lva.court.gov.ua

1. Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є малодоступною – відсутні пандуси.

○ Паркування.

Зона паркування автомобілів для МГН відсутня.

Рекомендації:

Облаштування стоянки неможливе із-за місця розташування суду.

3. Будівля.

Приміщення суду частково відповідає нормам.

Входи до будівлі/приміщення.

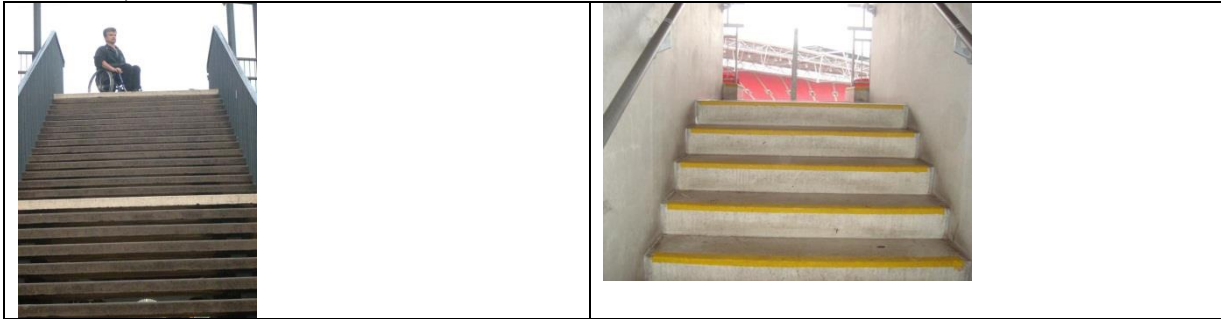
Поручні на висоті 1 м.

Рекомендації:

Встановити пандуси.

Сходи при вході до будинку (1 сходинка):

- ребра 1-ї і останньої сходинки промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).

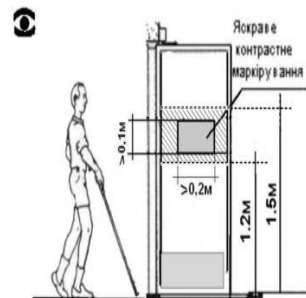

4. Двері входні

Поріг відповідає нормативам – більше 2,5 см. Ширина дверей складає 140 см.

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5. Будівля суду.

Приміщення суду має недостатній рівень доступності.

Рекомендації:

- Прибрати бар'єри;
- облаштування пандуса на сходах;
- обладнати інформацією територію біля ліфту;
- здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою);
- обладнати кнопку виклику персоналу.

6. Громадські вбиральні.

Абсолютно не готові для прийому людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабінка туалету загального користування

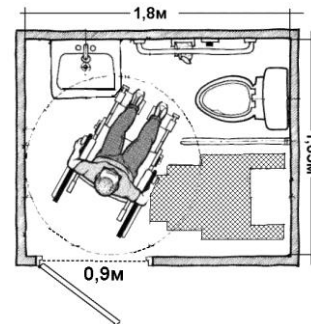
повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

7. Загальні приміщення. Судові послуги.

Рекомендації:

- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Облаштувати місце і пристосувати до потреб людей з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ.
- В обов'язковому порядку розмішувати на веб-сторінці розклад розгляду судових засідань.

**Висновки/пропозиції щодо стану доступності
Івано-Франківського окружного адміністративного суду**

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): червень 2014 р.

Адреса: м. Івано-Франківськ, пл. Незалежності, 46

Телефон: (034) 78-42-88

Факс: (034) 78-42-88

Електронна адреса: inbox@adm.if.court.gov.ua

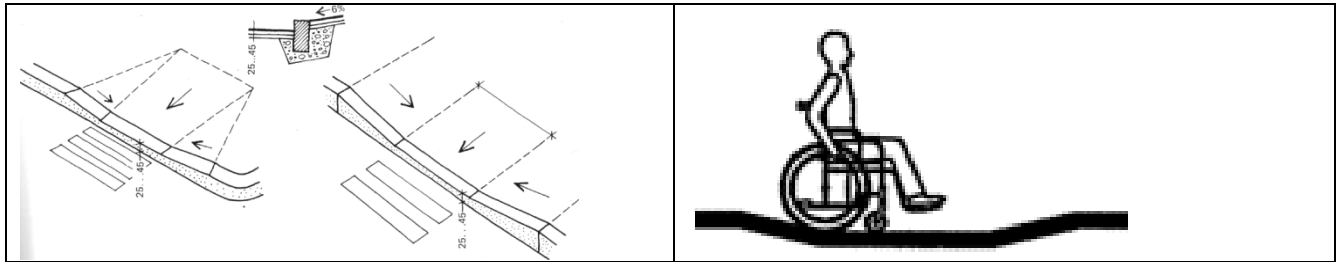
1. Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) не є доступною: відсутні пандуси.

Рекомендації:

- Від імені голови окружного суду звернутися до місцевої Ради з проханням вжити заходів для пониження бордюрів із виконанням похилих пандусів в усіх місцях перетину тротуарів (пішохідних шляхів) з проїжджою частиною.

Зразок:

Встановити звуковий маячок при вході.

Встановити інформаційне світлове табло.

○ Паркування.

Паркувальна зона біля суду не розрахована на осіб цільової категорії проекту.

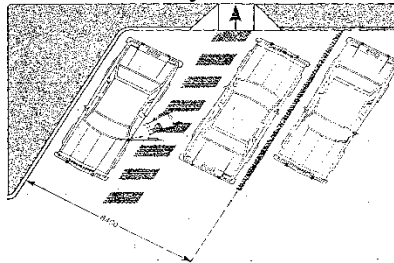
Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування а/т осіб з інвалідністю.

Це місце має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу

доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

3. Будівля.

Приміщення суду частково відповідає нормам.

Входи до будівлі/приміщення.

Рекомендації:

Встановити пандус/

Сходи при вході до будинку (6 сходинок):

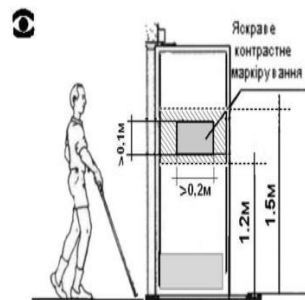
- ребра 1-ї і останньої сходинки промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).

4. Двері вхідні

Поріг не відповідає нормативам – менше 2,5 см. Ширина дверей складає 120 см.

Рекомендації:

- Привести до норми поріг.
- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5. Будівля суду.

Ширина тамбурних дверей складає більше 90 см. В приміщенні суду відсутні перепади рівнів. 4 поверхи.

Рекомендації:

- Прибрати бар'єри в тамбурних дверях;
- облаштування поручні на сходах;
- обладнати інформацією територію біля ліфту;
- здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою);
- обладнати кнопку виклику персоналу.

6. Громадські вбиральні.

Абсолютно не готові для прийому людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабінка туалету загального користування

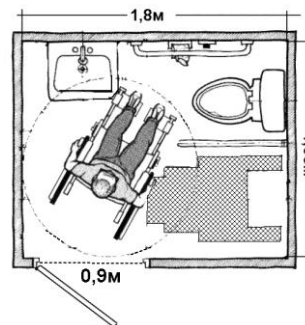
повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

7. Загальні приміщення. Судові послуги.

Інформаційний стенд знаходиться на висоті 120см. Розмір шрифту – 16.

Рекомендації:

- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Облаштувати місце і пристосувати до потреб осіб з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ.
- В обов'язковому порядку розмішувати на веб-сторінці розклад розгляду судових засідань.
- Організувати співпрацю з громадськими організаціями з захисту інвалідів.

Висновки/пропозиції щодо стану доступності Коломийського міськрайонного суду Івано-Франківської області

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): липень 2014 р.

Адреса: м. Коломия, проспект Грушевського, 29

Телефон: (03433) 4-71-92

Факс: (03433) 4-71-92

Електронна адреса: inbox@kmm.if.court.gov.ua

1. Прилегла територія:

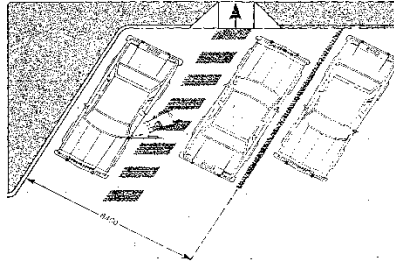
Прилегла територія біля суду є доступною – наявні пандуси.

2. Паркування.

Паркувальна зона біля суду не розрахована на осіб цільової категорії проекту, хоча загальна кількість паркувальних місць – 10.

Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування а/т осіб з інвалідністю. Це місця має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД . Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

3. Будівля.

Приміщення суду в цілому відповідає нормам.

Вхід до будівлі/приміщення.

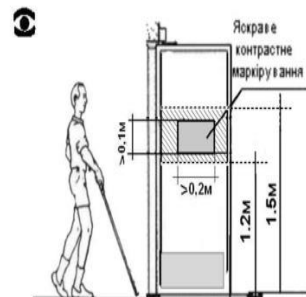
Сходинок немає.

4. Двері вхідні

Ширина дверей складає 170см.

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5. Будівля суду.

Приміщення суду має умовно непоганий рівень доступності.

Рекомендації:

- облаштування пандуса на сходах;
- здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою);

6. Громадські вбиральні.

Не готові для прийому людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабінка туалету загального користування

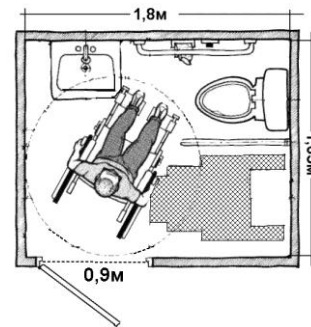
повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

7. Загальні приміщення. Судові послуги.

Інформаційні стенди знаходяться на висоті 1,5 м. Шрифт – 14.

Рекомендації:

- Здійснити пониження стійки у канцелярії/приймальні для можливості обслуговування осіб в кріслах-візках.
- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Обладнати місця для інвалідів для ознайомлення з матеріалами справи.

Висновки/пропозиції щодо стану доступності Одеського окружного адміністративного суду

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): липень 2014 р.

Адреса: м. Одеса, вул. Фонтанська дорога, 14

Телефон: (048) 705-57-54

Факс: (048) 705-57-87

Електронна адреса: inbox@adm.od.court.gov.ua

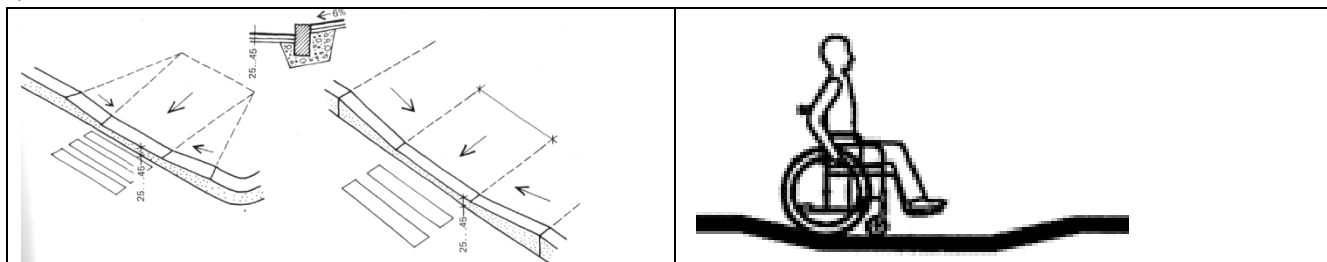
1. Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) не є доступною: відсутні пандуси.

Рекомендації:

- Від імені голови суду звернутися до місцевої Ради з проханням вжити заходів для пониження бордюрів із виконанням похилих пандусів в усіх місцях перетину тротуарів (пішохідних шляхів) з проїжджою частиною.

Зразок:

Встановити звуковий маячок при вході.

Встановити інформаційне світлове табло.

Паркування.

Загальна кількість паркувальних місць – 30, але паркувальна зона біля суду не розрахована на осіб цільової категорії проекту.

Рекомендації:

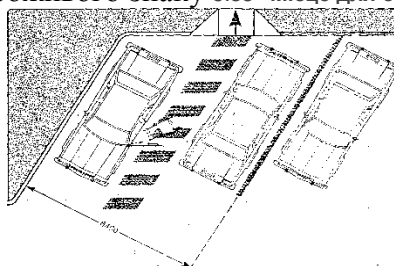
- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування а/т осіб з інвалідністю.

Це місце має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу

доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на

тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

3. Будівля.

Приміщення суду частково відповідає нормам.

Входи до будівлі/приміщення.

Ухил пандуса складає 1:8.

Рекомендації:

Сходи при вході до будинку (4 сходинки):

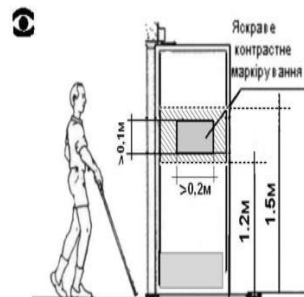
- ребра 1-ї і останньої сходинки промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).

4. Двері вхідні

Ширина дверей складає 90 см.

Рекомендації:

- Збільшити ширину дверей до норми.
- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5. Будівля суду.

Ширина тамбурних дверей складає більше 90 см. В приміщенні суду відсутні перепади рівнів. 3 поверхи.

Рекомендації:

- Прибрати бар'єри в тамбурних дверях;
- обладнати інформацією територію біля ліфту;
- здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою);
- обладнати кнопку виклику персоналу.

6. Громадські вбиральні.

Є універсальна кабінка туалету для людей у візках.

Рекомендації:

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

7. Загальні приміщення. Судові послуги.

Наявна низька стійка. Інформаційний стенд знаходиться на висоті 130см. Розмір шрифту – 14.

Рекомендації:

- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Облаштувати місце і пристосувати до потреб осіб з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ.
- В обов'язкову порядку розмішувати на веб-сторінці розклад розгляду судових засідань.

Висновки/пропозиції щодо стану доступності Овідіопольського районного суду Одеської області

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): серпень 2014 р.

Адреса: смт. Овідіополь, вул. Берегова, 9

Телефон: (04851) 3-13-30

Факс:

Електронна адреса: inbox@ovd.od.court.gov.ua

1. Прилегла територія:

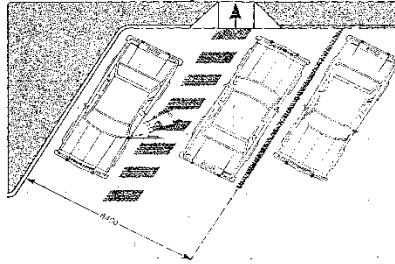
Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення є достатньо доступною.

Паркування.

Паркувальна зона біля суду не розрахована на осіб з інвалідністю.

Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування а/т осіб з інвалідністю. Це місця має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД . Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

3. Будівля.

Приміщення суду частково відповідає нормам.

Входи до будівлі/приміщення.

Ухил пандуса складає 1:8. Поручень є з двох боків пандуса.

Рекомендації:

Сходи при вході до будинку (4 сходинки):

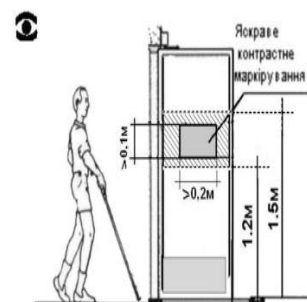
- ребра 1-ї і останньої сходинки промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).

4. Двері входні

Ширина дверей складає 113 см.

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5. Будівля суду.

Ширина тамбурних дверей складає більше 90 см. В приміщенні суду відсутні перепади рівнів. 2 поверхи.

Рекомендації:

- здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою);
- обладнати кнопку виклику персоналу.

6. Громадські вбиральні.

Не облаштовані для користування людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- Зробити окремих туалет для жінок і для чоловіків.
- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

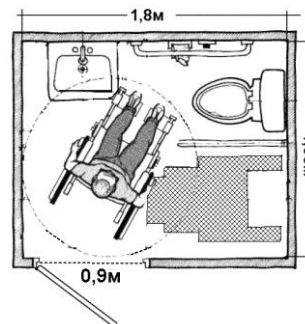
Універсальна кабінка туалету загального користування повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

7. Загальні приміщення. Судові послуги.

Стійка відсутня взагалі. Інформаційний стенд знаходиться на висоті 158 см. Розмір шрифту – 12.

Рекомендації:

- Облаштувати низьку стійку для обслуговування осіб в візках.
- Опустити нижче інформаційний стенд і збільшити шрифт.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Облаштувати місце і пристосувати до потреб людей з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справи.
- Створити умови для функціонування інформаційного центру.
- Організувати співпрацю з громадськими організаціями з захисту прав інвалідів.
- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.

Висновки/пропозиції щодо стану доступності Приморського районного суду міста Одеси

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): серпень 2014 р.

Адреса: м. Одеса, вул. Балківська, 33

Телефон: 784-71-36

Факс: 784-71-39

Електронна адреса: inbox@pm.od.court.gov.ua

1. Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення є достатньо доступною.

2. Паркування.

Паркувальна зона біля суду практично не розрахована на людей з інвалідністю, хоча паркувальних місць – 30. Виїзд зі стоянки на тротуар обладнаний пандусом 1:12

Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування а/т осіб з інвалідністю. Це місця має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

3. Будівля.

Входи до будівлі/приміщення.

Ухил пандуса складає 1:8. Сходинок облаштовані поручнями на висоті 96 см.

Рекомендації:

Сходи при вході до будинку (8 сходинок):

- ребра 1-ї і останньої сходинок промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).

4. Двері вхідні

Ширина дверей складає 130 см. При вході до будинку суду є звуковий маячок та попереджувальне маркування перед сходами.

5. Будівля суду.

Сама будівля суду мало відповідає нормам. Ширина тамбурних дверей складає менше 90 см. Наявні перепади рівнів. 5 поверхів. Ліфт відсутній.

Рекомендації:

- Привести ширину тамбурних дверей до норми.
- Прибрати бар'єри в тамбурних дверях.
- Встановити поручні на сходах. Обладнати суд пандусами або піднімальними пристроями.
- здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою);
- обладнати кнопку виклику персоналу.

6. Громадські вбиральні.

Не облаштовані для користування людей з інвалідністю.

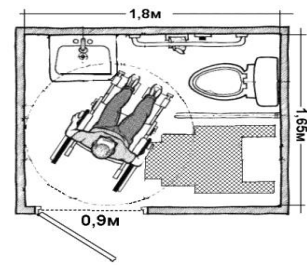
Рекомендації:

- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабіна туалету загального користування повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабіні поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

Нанести піктограму на дверях туалетного приміщення.

7. Загальні приміщення. Судові послуги.

Інформаційний стенд знаходиться на висоті 130см. Розмір шрифту – 12. Посадова інструкція передбачає вимоги для роботи з людьми з інвалідністю.

Рекомендації:

- Облаштувати низьку стійку для обслуговування осіб в візках.
- Опустити нижче інформаційний стенд і збільшити шрифт.
- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.

**Висновки / пропозиції щодо стану доступності
Тячівського районного суду Закарпатської області**

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): липень 2014 р.

Адреса: м. Тячів, вул. Незалежності, 120

Телефон/факс: 0 (3134) 2-13-45

Електронна адреса: inbox@tc.zk.court.gov.ua

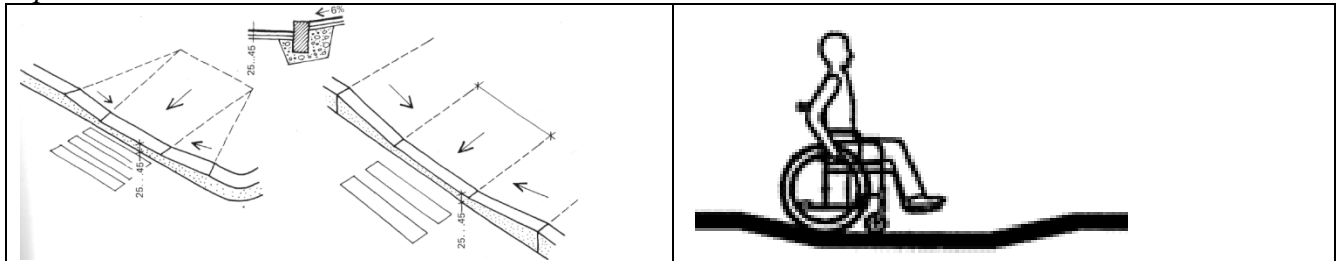
1) Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є доступною. Однак, відсутні місця для паркування автотранспорту осіб з інвалідністю.

Рекомендації:

- Від імені голови суду звернутися до місцевої державної адміністрації з проханням вжити заходів для пониження бордюрів із виконанням похилих пандусів в усіх місцях перетину тротуарів (пішохідних шляхів) з проїжджою частиною.

Зразок:

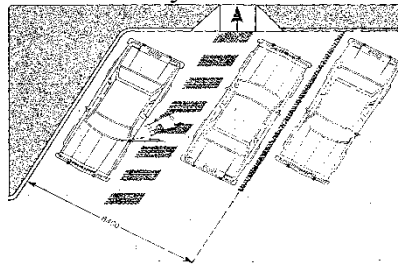

2) Паркування.

Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування а/т осіб з інвалідністю. Це місця має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

- Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

- Зобов'язати охорону слідкувати, щоб це місце не займали автомобілі, водії яких не мають не це підстав.

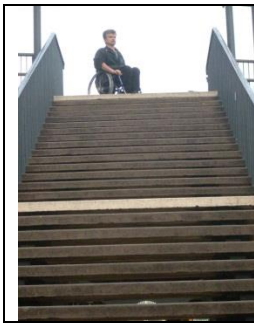
Будівля є частково доступною для мало мобільних груп населення (МГН).

3) Входи до будівлі/приміщення:

Рекомендації:

Сходи при вході до будинку (5 сходинок):

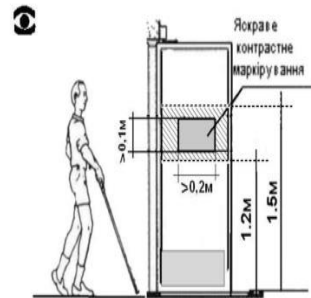
- здійснити облаштування поруччям на висоті 80-90 см, із продовженням по горизонталі як вгору, так і вниз на 30 см. При ширині сходів 2,5 м і більше так само встановити розділове поруччя.
- ребра 1-ї і останньої сходинки промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).

4) Двері вхідні

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5) Будівля суду.

Рекомендації:

- Здійснити облаштування вестибюльних сходів поручнями
- облаштування пандуса на вестибюльних сходах
- здійснити маркування вестибюльних сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою)

6) Громадські вбиральні:

Рекомендації:

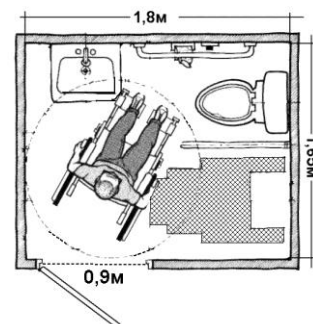
- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабінка туалету загального користування повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.
- Нанести піктограму на дверях туалетного приміщення.

7) Судові послуги

Рекомендації:

- Здійснити пониження стійки у канцелярії/приймальні для можливості обслуговування осіб в кріслах-візках.

- Влаштувати місце і пристосувати до потреб людей з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ.
- Створити в у суді інформаційний центр, доступний для осіб з інвалідністю.
- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Налагодити тісну комунікацію суду з громадськими організаціями які захищають права та інтереси людей з інвалідністю

8) Візуальна інформація

Рекомендації:

Система засобів інформації зон і приміщень, а також вхідних вузлів і шляхів руху, повинна забезпечувати безперервність інформації, своєчасне орієнтування й однозначне упізнання об'єктів і місць відвідування.

Вона повинна передбачати можливість одержання інформації про послуги, що надаються, розміщення і призначення функціональних елементів, розташування шляхів евакуації, попереджати про небезпеку в екстремальних ситуаціях тощо.

**Висновки / пропозиції щодо стану доступності
Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області**

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): липень 2014 р.

Адреса: м. Мукачево, вул. Толстого, 13

Телефон: 0 (3131) 3-20-74, 2-15-75,

Факс: 0 (3131) 3-16-68

Електронна адреса: inbox@mkm.zk.court.gov.ua

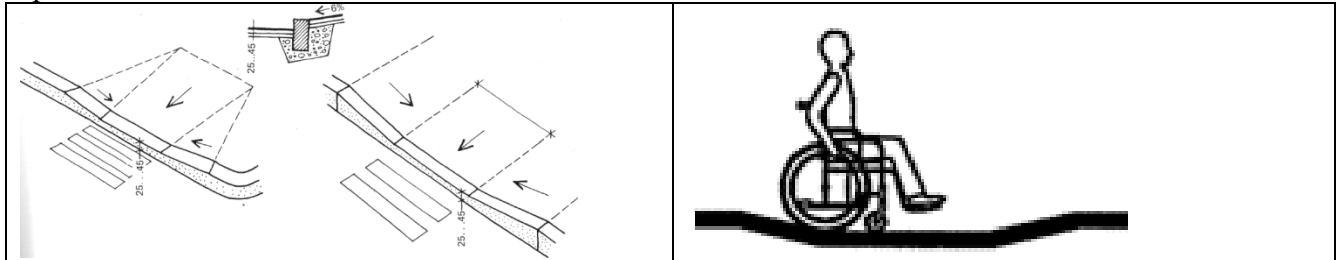
1) Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є доступною. Однак, відсутні місця для паркування автотранспорту осіб з інвалідністю.

Рекомендації:

- Від імені голови суду звернутися до місцевої державної адміністрації з проханням вжити заходів для пониження бордюрів із виконанням похилих пандусів в усіх місцях перетину тротуарів (пішохідних шляхів) з проїжджою частиною.

Зразок:

2) Паркування.

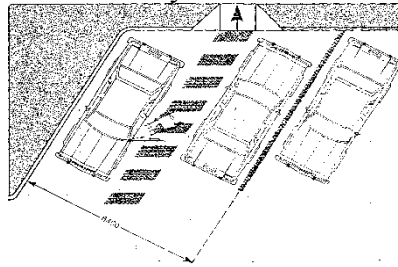
Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування автотранспорту людей з інвалідністю.

Це місця має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу

доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

- Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

- Зобов'язати охорону слідкувати, щоб це місце не займали автомобілі, водії яких не мають не це підстав.

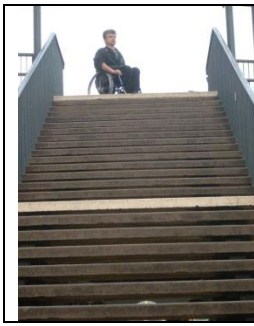
Будівля є частково доступною для мало мобільних груп населення (МГН).

3) Входи до будівлі/приміщення:

Рекомендації:

Сходи при вході до будинку (7 сходинок):

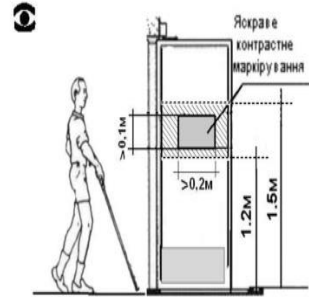
- здійснити облаштування поруччям на висоті 80-90 см, із продовженням по горизонталі як вгору, так і вниз на 30 см. При ширині сходів 2,5 м і більше так само встановити розділове поруччя.
- ребра 1-ї і останньої сходинки промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).
- Переконаватися, щоб ухил пандуса був 1:12, поруччя на висоті 70 і 90 см, по краях пандуса бортики висотою 5 см.

4) Двері вхідні

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5) Будівля суду.

Рекомендації:

- Здійснити облаштування вестибюльних сходів поручнями
- облаштування пандуса на сходах
- здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою)
- Здійснити розширення дверного проходу в тамбурних дверях (більше 90 см.)

6) Громадські вбиральні:

Рекомендації:

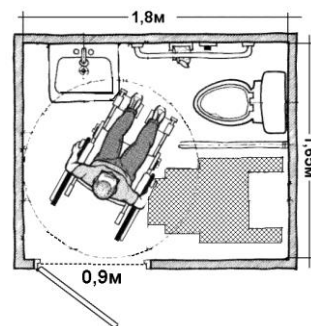
- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабінка туалету загального користування повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

- Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

7) Судові послуги

Рекомендації:

- Здійснити пониження стійки у канцелярії/приймальні для можливості обслуговування осіб в кріслах-візках.
- Влаштувати місце і пристосувати до потреб людей з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ.
- Створити в у суді інформаційний центр, доступний для осіб з інвалідністю.

- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- Розмістити на стендах інформацію про можливості отримання безоплатної правової допомоги.
- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Налагодити тісну комунікацію суду з громадськими організаціями які захищають права та інтереси людей з інвалідністю.
- Збільшити розмір шрифту написання інформації, яку розміщено на стендах.

8) Візуальна інформація

Рекомендації:

Система засобів інформації зон і приміщень, а також вхідних вузлів і шляхів руху, повинна забезпечувати безперервність інформації, своєчасне орієнтування й однозначне упізнання об'єктів і місць відвідування.

Вона повинна передбачати можливість одержання інформації про послуги, що надаються, розміщення і призначення функціональних елементів, розташування шляхів евакуації, попереджати про небезпеку в екстремальних ситуаціях тощо.

**Висновки/пропозиції щодо стану доступності
Харківського окружного адміністративного суду**

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): лютий 2014 р.

Адреса: м. Харків, вул. Мар'їнська, 18-б-3.

Телефон: (057) 730-42-72, 730-42-43, 730-42-73

Факс: (057) 730-42-72, 730-42-43

Електронна адреса: inbox@adm.hr.court.gov.ua

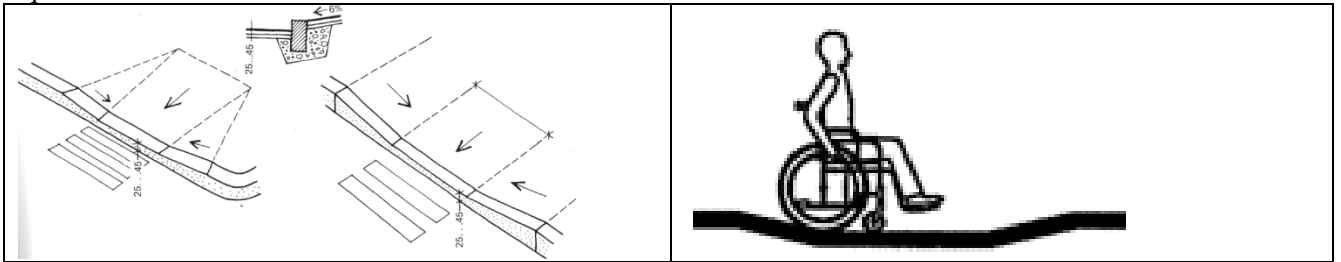
1. Прилегла територія:

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) не є доступною: відсутні пандуси.

Рекомендації:

- Від імені голови суду звернутися до місцевої Ради з проханням вжити заходів для пониження бордюрів із виконанням похилих пандусів в усіх місцях перетину тротуарів (пішохідних шляхів) з проїжджою частиною.

Зразок:

Встановити звуковий маячок при вході.

Встановити інформаційне світлове табло.

2. Паркування.

- Паркувальна зона біля суду не розрахована на людей з інвалідністю.

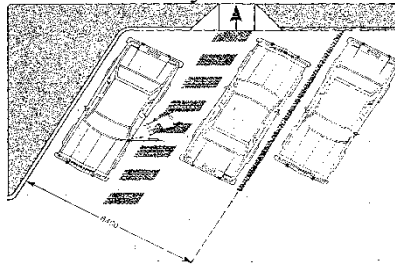
Рекомендації:

- Промаркувати горизонтальною розміткою місця для паркування автотранспорту людей з інвалідністю.

Це місце має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу

доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД .

Влаштувати похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 за зразком:

3. Будівля.

Приміщення суду частково відповідає нормам.

Входи до будівлі/приміщення.

Ухил пандуса складає 1:12.

Рекомендації:

Сходи при вході до будинку:

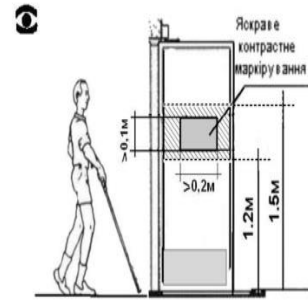
- ребра 1-ї і останньої сходинки промаркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою).

4. Двері входні

Ширина дверей складає 110 см.

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- На полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

5. Будівля суду.

Ширина тамбурних дверей складає більше 90 см. В будинку 3 поверхи. Ліфт відсутній.

Рекомендації:

- Замінити покриття підлоги на менше слизьке;
- Здійснити маркування сходів контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою);
- Обладнати кнопку виклику персоналу.

6. Громадські вбиральні.

Не готові для прийому людей з інвалідністю.

Рекомендації:

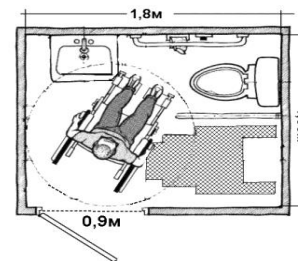
- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабінка туалету загального користування

повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски,

Встановити при можливості у туалеті біля унітазу поручень.

7. Загальні приміщення. Судові послуги.

Наявна низька стійка. Інформаційний стенд знаходиться на висоті 150см. Розмір шрифту – 14.

Рекомендації:

- В посадових інструкціях працівників суду передбачити вимоги щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності.
- Облаштувати низьку стійку для обслуговування осіб в візках.
- Опустити нижче інформаційний стенд і збільшити шрифт.
- Провести навчання персоналу на тематику здатності спілкування з людьми з інвалідністю, залучивши представників громадських організацій.
- Облаштувати місце і пристосувати до потреб осіб з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ.

Висновки/пропозиції щодо стану доступності Харківського Апеляційного адміністративного суду

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): лютий 2014 р.

Адреса: м. Харків, вул. Володарського 46, корп 1

Телефон: (057) 370-73-18

Факс: (057) 370-73-18

Електронна адреса: inbox@apladm.hr.court.gov.ua

1. Прилегла територія

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є частково доступною.

На прилеглий території зроблені похилі (пандуси) або пониження бордюрів в усіх місцях перетину пішохідних шляхів/тротуарів з проїжджою частиною/проїздами. Кількість місць для стоянці для автомобілів біля приміщенні суду становить 150. Виїзд зі стоянки на тротуар обладнаний похилим пандусом. Територія прибирається від снігу, льоду тощо.

Рекомендації:

1. На території місць стоянок автомобілів біля будинку Суду виділити резервні місця для паркування автотранспорту осіб з інвалідністю. Це місце має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД . Кількість даних парковочних місць повинна бути не менше 1 одиниці, максимальна кількість місць надається на розсуд суду. Дані парковочні місця повинні бути облаштовані якнайближче до входу до суду.
2. Зобов'язати охорону слідкувати, щоб це місце не займали автомобілі, водії яких не мають не це підстав.

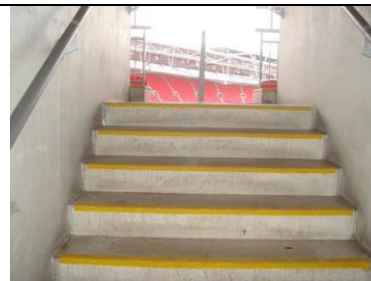
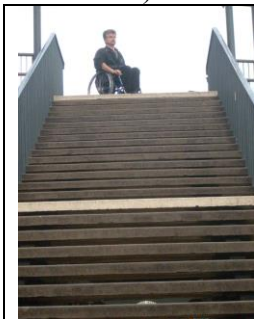
2. Будівля є частково доступною для мало мобільних груп населення (МГН).

2.1. Входи до будівлі/приміщення:

Вхід до будівлі для мало мобільних груп населення облаштовано окремо від основного входу, який виконано у відповідності із ДБН та ДСТУ (наявний пандус 1:12, поруччя з обох боків пандуса).

Рекомендації:

1. Ребра 1-ї і останньої сходинки про маркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою)

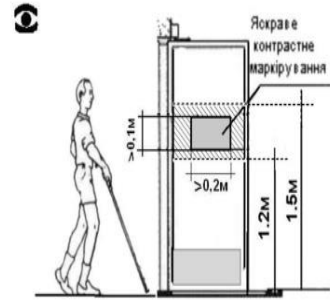
2. Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
3. Виготовити та встановити табличку шрифтом Брайля при вході у будівлю

3. Двері вхідні

При вході до будівлі суду звісно наявні вхідні двері шириною 140 см, поріг у дверях відсутній. Інші бар'єри чи перешкоди у дверях також відсутні.

Рекомендації:

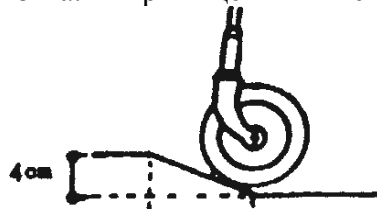
1. На прозорих полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

4. Будівля суду.

Приміщення суду багатоповерхове, 3 поверхи.

При вході до суду наявний тамбур із достатньою шириною тамбурних дверей і відсутнім порогом. Підлога вестибюлю неслизька. В приміщенні в місцях перепаду рівнів вище 4 см всередині будівлі

існують скоси/пандуси: , при внутрішніх сходах існують поруччя.

В приміщенні немає ліфта. Також налагоджена загальна доступність по обслуговуванню людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- встановити кнопку виклику персоналу суду.
- Нанести попереджувальні покажчики, які повинні забезпечувати можливість особам з вадами зору орієнтуватися у просторі і уникати небезпеки, яка може нанести шкоду здоров'ю, на шляхах руху всередині громадських будинків і споруд, на території і в забудові населених пунктів по призначеним для них пішохідних маршрутах У просторі перед сходами слід передбачати попереджувальне маркування рельєфним іншоструктурним покриттям, глибина якого повинна бути 450-500 мм, а ширина відповідати ширині сходинки; зовнішній край цього покриття має прилягати до основи сходинки і контрастувати з нею. Першу та останню сходинки в приміщеннях і ззовні будинку слід фарбувати яскраво жовтою фарбою та наносити на них гумове або абразивне покриття.
- Нанести направляючі покажчики які повинні забезпечувати можливість особам з порушенням (вадами) зору пересуватися у потрібному напрямку самостійно, без особи, що супроводжує, усередині громадських будинків і споруд, на території і в забудові населених пунктів по призначеним для них пішохідних маршрутах Напрямні настінні поручні слід встановлювати в приміщеннях на висоті 1,1-1,2 м від підлоги.

5. Громадські вбиральні:

У суді існує окремих туалет для жінок та чоловіків, також наявна окрема універсальна кабінка-туалет для людей у візках. Однак в універсальній кабінці немає поручнів біля унітазу, піктограми на дверях до туалетних приміщень, наявний умивальник котрий дозволяє людині у візку ним скористатися.

Рекомендації:

1. В універсальній кабіні облаштувати поручні, а також гачки для одягу, милиць біля унітазу. Гачки в роздягальнях повинні встановлюватися заввишки не більше 1,3 м від підлоги. Прилади для відчинення і зачинення дверей, горизонтальні поручні, а також ручки, важелі, крани і кнопки різних апаратів, отвори торговельних і квиткових автоматів та інші пристрої, якими можуть скористатися МГН усередині будинку, слід встановлювати на висоті не більше 1,1 м і не менше 0,85 м від підлоги і на відстані не менше 0,4 м від бічної стіни приміщення або іншої вертикальної поверхні.

6. Загальні приміщення (канцелярія, приймальня, тощо)

У суді відсутні низькі стійки для обслуговування осіб в кріслах-візках, персонал володіє здатністю спілкуватися з людьми з інвалідністю. У суді на висоті 75 см розміщені інформаційні стенди. Інформація на стенді написана 12 розміром шрифту.

7. Доступність до будівель та приміщень суду із врахуванням потреб осіб з вадами зору та слуху

У суді немає звукового маячка при вході до будинку, попереджувального маркування перед сходами при вході в будинок, попереджувального маркування перед сходами всередині будинку. Немає маркування ребер сходинок при вході до в будівлю та в середині у будівлі. У будівлі немає наземних підлогових показників від входу в будинок до різних кабінетів будинку. У даному суді наявне інформаційне світлове табло.

Рекомендації:

1. Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух).
2. Нанести попереджувальне маркування перед сходами при вході в будинок, тактильне контрастне маркування перед входними дверима в будинок та попереджувального маркування перед сходами всередині будинку.
3. Продублювати таблички-схеми шрифтом Брайля.
4. Нанести контрастне маркування на внутрішніх скляних дверях на рівні приблизно 1,5 м.
5. Нанести тактильну нумерацію поверху на перилах сходового маршу та з правої сторони при виході з ліфта.

8. Судові послуги

У суді є працівник відповідальний за наповнення судової інформації на інформаційних стендах суду, на останніх наявна інформація про пільги щодо сплати судового збору та отримання безоплатної правової допомоги. На веб-сторінці суду наявна інформація про розклад розгляду судових справ, сторонам по справі отримати судову інформацію за допомогою телефону/факсу/e-mail, у суді встановлена копіювальна техніка яка дає змогу працівникам апарату суду виготовляти якісні та чіткі копії документів.

Рекомендації:

1. Облаштувати кімнату пристосовану до потреб осіб з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ.
2. Провести навчання із судовим розпорядником по етиці спілкуватися з особами з інвалідністю.
3. Налагодити співпрацю суду з громадськими організаціями, які захищають права та інтереси інвалідів з метою спільної координації дій спрямованих на покращення стану доступності суду.

9. Візуальна інформація

Система засобів інформації зон і приміщень, доступних для відвідування або проживання МГН (особливо в місцях масового відвідування), а також доступних для них вхідних вузлів і шляхів руху, повинна забезпечувати безперервність інформації, своєчасне орієнтування й однозначне упізнання об'єктів і місць відвідування.

Вона повинна передбачати можливість одержання інформації про асортимент послуг, що надаються, розміщення і призначення функціональних елементів, розташування шляхів евакуації, попереджати про небезпеку в екстремальних ситуаціях тощо.

Висновки / пропозиції
щодо стану доступності
Вінницького апеляційного адміністративного суду

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): лютий 2014 р.
Адреса: м. Вінниця, вул. Островського 14
Телефон: /0432/ 61 - 86 - 23
тел./факс /0432/ 61 - 86 - 23
Електронна адреса: inbox@apladm.vn.court.gov.ua

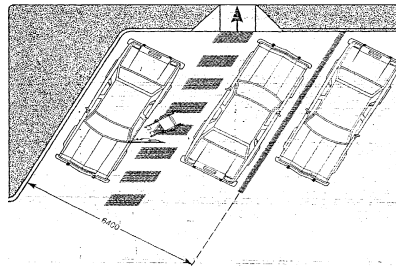
1. Прилегла територія

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є доступною. На прилеглий території зроблені похилі (пандуси) або пониження бордюрів в усіх місцях перетину пішохідних шляхів/тротуарів з проїжджою частиною/проїздами. Кількість місць для стоянці для автомобілів біля приміщенні суду становить 42. Територія прибирається від снігу, льоду тощо.

Рекомендації:

- Від імені голови Вінницького апеляційного адміністративного суду звернутися до міського голови м. Вінниця та до голови Вінницької обласної державної адміністрації з проханням вжити заходів для влаштування похилого виїзду зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 згідно зразка:

Зразок: похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12

- На території місць стоянок автомобілів біля будинку Суду виділити резервні місця для паркування автотранспорту людей з інвалідністю. Це місце має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД . Кількість даних парковочних місць повинна бути не менше 1 одиниці, максимальна кількість місць надається на розсуд суду. Дані паркувальні місця повинні бути облаштовані якнайближче до входу суду.
- Зобов'язати охорону слідкувати, щоб дане місце не займали автомобілі, водії яких не мають не це підстав.

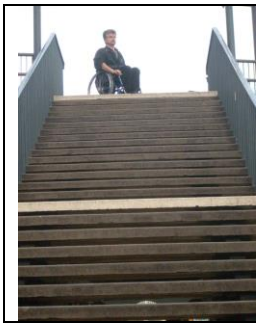
2. Будівля є частково доступною для мало мобільних груп населення (МГН).

Входи до будівлі/приміщення:

При вході до будівлі суду існує 12 сходинок. Поруччя облаштовані на висоті 104см. Ширина сходів 2,5 м., також встановлено розділове поруччя. Пандус при вході до будівлі суду відсутній.

Рекомендації:

- Ребра 1-ї і останньої сходинки про маркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою)

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)

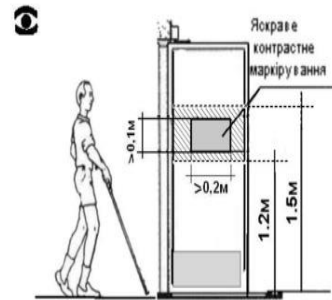
- Вишукати можливість поруч зі сходами встановити пандус 1:12 або піднімальний пристрій (уздовж обох боків усіх сходів і пандусів, а також біля всіх перепадів висот більше 0,45 м необхідно встановлювати огорожу з поручнями. Поручні пандусів слід розташовувати на висоті 0,7 і 0,9 м, сходів - на висоті 0,9 м., а не 104м.)

3. Двері входні

При вході до будівлі суду наявні входні двері шириною 90 см, є поріг висотою до 2,5 см.

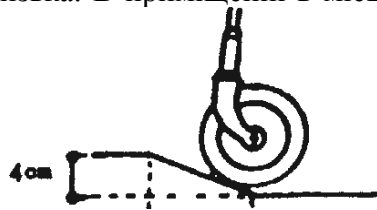
Рекомендації:

- На прозорих полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

Приміщення суду багатоповерхове, 9 поверхів.

При вході до суду наявний тамбур із достатньою шириною тамбурних дверей і відсутнім порогом. Підлога вестибюлю неслизька. В приміщенні в місцях перепаду рівнів вище 4 см всередині будівлі

існують скоси/пандуси: , при внутрішніх сходах існують поруччя.

В приміщенні безперебійно працює ліфт, до нього можна під'їхати інвалідним візком. Ліфт зупиняється на усіх поверхах, його також можна викликати із кожного поверху, де існує інформація про поверх. Також налагоджена загальна доступність по обслуговуванню людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- У тамбурних дверях практично перевірити чи не створює наявний бар'єр перешкоди для руху інвалідів у візках. За нормативами висота порогу на більше 2,5 см.
- Здійснити нумерацію чи нанести іншу інформацію про поверх навпроти виходу з ліфта.
- При можливості продублювати внутрішні сходи пандусами або піднімальними пристроями.

4. Громадські вбиральні:

У суді існує окремих туалет для жінок та чоловіків, однак немає окремої універсальної кабінки-туалету для людей у візках. У туалеті немає поручнів біля унітазу, однак наявні відповідні піктограми на дверях до туалетних приміщень та наявний умивальник котрий дозволяє людині у візку ним скористатися.

Рекомендації:

- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабіну. За неможливості виконати універсальну кабіну в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабіну.

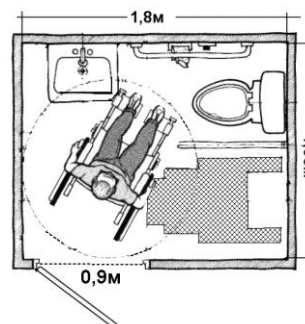
Універсальна кабіна туалету загального користування

повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65,

глибина – 1,8.

У кабіні поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски.

- За неможливості швидко облаштувати універсальну кабіну встановити в загальних туалетних приміщеннях поручні, а також гачки для одягу, милиць біля унітазу. Гачки в роздягальнях повинні встановлюватися заввишки не більше 1,3 м від підлоги. Прилади для відчинення і зачинення дверей, горизонтальні поручні, а також ручки, важелі, крани і кнопки різних апаратів, отвори торговельних і квиткових автоматів та інші пристрої, якими можуть скористатися МГН усередині будинку, слід встановлювати на висоті не більше 1,1 м і не менше 0,85 м від підлоги і на відстані не менше 0,4 м від бічної стіни приміщення або іншої вертикальної поверхні.

5. Загальні приміщення (канцелярія, приймальня, тощо)

У суді наявні низькі стійки для обслуговування осіб в кріслах-візках, персонал володіє здатністю спілкуватися з людьми з інвалідністю. У суді на висоті 120 см розміщені інформаційні стенди.

6. Доступність до будівель та приміщень суду із врахуванням потреб осіб з вадами зору та слуху

У суді немає звукового маячка при вході до будинку, попереджувального маркування перед сходами при вході в будинок, попереджувального маркування перед сходами всередині будинку. Однак існує маркування ребер сходинок при вході у будівлю суду та в середині будівлі. У будівлі немає наземних підлогових показників від входу в будинок до різних кабінетів будинку. У даному суді наявне інформаційне світлове табло.

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- Нанести попереджувальне маркування перед сходами при вході в будинок, тактильне контрастне маркування перед входними дверима в будинок та попереджувального маркування перед сходами всередині будинку.
- Продублювати таблички-схеми мовою Брайля
- Нанести контрастне маркування на внутрішніх скляних дверях на рівні приблизно 1,5 м.
- Нанести тактильну нумерацію поверху на перилах сходового маршу та з правої сторони при виході з ліфта.

7. Судові послуги

У суді наявні облаштовані та пристосовані місця до потреб людей з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ. У суді є працівник відповідальний за наповнення судової інформації на інформаційних стендах суду, на останніх наявна інформація про пільги щодо сплати судового збору та отримання безоплатної правової допомоги. На веб-сторінці суду наявна інформація про розклад розгляду судових справ, сторонам по справі отримати судову інформацію за допомогою телефону/факсу/e-mail, у суді встановлена копіювальна техніка яка дає змогу працівникам апарату суду виготовляти якісні та чіткі копії документів. У приміщенні суду наявна кімната пристосована для потреб інвалідів для ознайомлення з матеріалами справ, судовий розпорядник володіє вмінням спілкування з особами з інвалідністю.

Рекомендації:

- Враховувати під час призначення справ судом (стороною в яких є особи з інвалідністю) потреба розгляду справи у залах розміщених на доступному поверсі
- Спробувати налагодити співпрацю суду з громадськими організаціями, які захищають права та інтереси інвалідів. Окремо варто зауважити, що там, де суди та судові адміністрації проводять планові оперативні наради з залученням представників – керівників органів місцевого самоврядування, проводять дні відкритих дверей, - ці суди мають не тільки можливість вирішувати питання доступності до правосуддя мешканців регіону, а й мають можливість залучати до вирішення цього питання міські ради, районну та обласну адміністрацію і при потребі правоохоронні органи. Вважаємо, що дану проблему можна вирішити шляхом запровадження щорічних підсумкових нарад з залученням усіх зацікавлених органів державної влади, місцевого самоврядування та громадських організацій.

8. Візуальна інформація

Система засобів інформації зон і приміщень, доступних для відвідування або проживання МГН (особливо в місцях масового відвідування), а також доступних для них вхідних вузлів і шляхів руху, повинна забезпечувати безперервність інформації, своєчасне орієнтування й однозначне упізнання об'єктів і місць відвідування.

Вона повинна передбачати можливість одержання інформації про асортимент послуг, що надаються, розміщення і призначення функціональних елементів, розташування шляхів евакуації, попереджати про небезпеку в екстремальних ситуаціях тощо.

Висновки / пропозиції
щодо стану доступності
Вінницького окружного адміністративного суду

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): лютий 2014 р.
Адреса: м. Вінниця, вул. Островського, 14,
Телефон: /0432/ 61-86-22
тел./факс: /0432/ 61-86-22
Електронна адреса: inbox@adm.hr.court.gov.ua

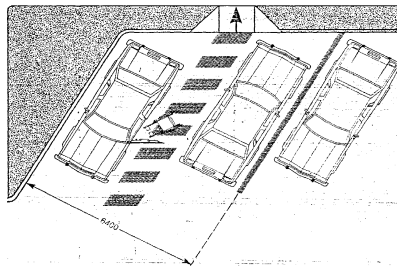
1. Прилегла територія

Прилегла територія біля суду для мало мобільних груп населення (МГН) є доступною. На прилеглій території зроблені похилі (пандуси) або пониження бордюрів в усіх місцях перетину пішохідних шляхів/тротуарів з проїжджою частиною/проїздами. Кількість місць для стоянці для автомобілів біля приміщенні суду становить 42. Територія прибирається від снігу, льоду тощо.

Рекомендації:

- Від імені голови Вінницького окружного адміністративного суду звернутися до міського голови м. Вінниця та до голови Вінницької обласної державної адміністрації з проханням вжити заходів для влаштування похилого виїзду зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12 згідно зразка:

Зразок: похилий виїзд зі стоянки на тротуар похилим пандусом 1:12

- На території місць стоянок автомобілів біля будинку Суду виділити резервні місця для паркування автотранспорту осіб з інвалідністю. Це місце має бути шириною 3,5 м, з нанесенням горизонтальної розмітки «Міжнародного символу доступності» (МСД) та встановленням дорожнього знаку 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД . Кількість даних парковочних місць повинна бути не менше 1 одиниці, максимальна кількість місць надається на розсуд суду. Дані паркувальні місця повинні бути облаштовані якнайближче до входу суду.
- Зобов'язати охорону слідкувати, щоб це місце не займали автомобілі, водії яких не мають не це підстав.

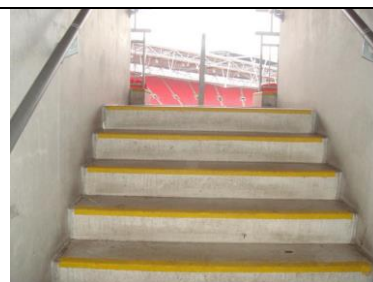
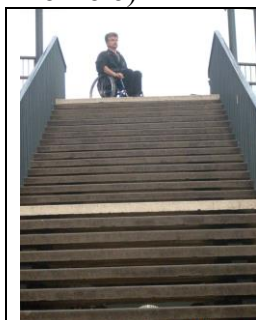
2. Будівля є частково доступною для мало мобільних груп населення (МГН).

Входи до будівлі/приміщення:

При вході до будівлі суду існує 12 сходинок. Поруччя облаштовані на висоті 104см. Ширина сходів 2,5 м., також встановлено розділове поруччя. Пандус при вході до будівлі суду відсутній.

Рекомендації:

- Ребра 1-ї і останньої сходинки про маркувати контрастною фарбою (білою або яскраво-жовтою)

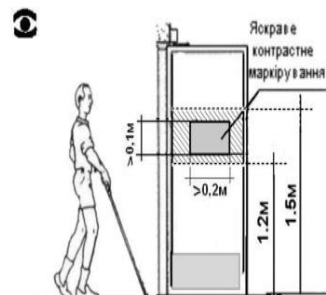
- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- Вишукати можливість поруч зі сходами встановити пандус 1:12 або піднімальний пристрій (уздовж обох боків усіх сходів і пандусів, а також біля всіх перепадів висот більше 0,45 м необхідно встановлювати огорожу з поручнями. Поручні пандусів слід розташовувати на висоті 0,7 і 0,9 м, сходів - на висоті 0,9 м., а не 104м.)

3. Двері входні

При вході до будівлі суду звісно наявні входні двері шириною 90 см, є поріг висотою до 2,5 см.

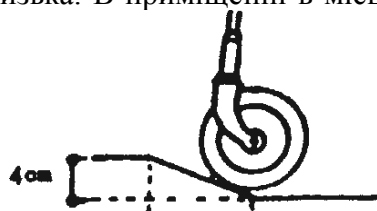
Рекомендації:

- На прозорих полотнинах дверей нанести яскраве контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

Приміщення суду багатоповерхове, 9 поверхів.

При вході до суду наявний тамбур із достатньою шириною тамбурних дверей і відсутнім порогом. Підлога вестибюлю неслизька. В приміщенні в місцях перепаду рівнів вище 4 см всередині будівлі

існують скоси/пандуси: , при внутрішніх сходах існують поруччя.

В приміщенні безперебійно працює ліфт, до нього можна під'їхати інвалідним візком. Ліфт зупиняється на усіх поверхах, його також можна викликати із кожного поверху, де існує інформація про поверх. Також налагоджена загальна доступність по обслуговуванню людей з інвалідністю.

Рекомендації:

- У тамбурних дверях практично перевірити чи не створює наявний бар'єр перешкоди для руху інвалідів у колясках. За нормативами висота порогу на більше 2,5 см.
- Здійснити нумерацію чи нанести іншу інформацію про поверх навпроти виходу з ліфта.
- При можливості продублювати внутрішні сходи пандусами або піднімальними пристроями.

4. Громадські вбиральні:

У суді існує окремих туалет для жінок та чоловіків, однак немає окремої універсальної кабінки-туалету для людей у візках. У туалеті немає поручнів біля унітазу, однак наявні відповідні піктограми на дверях до туалетних приміщень та наявний умивальник котрий дозволяє людині у візку ним скористатися.

Рекомендації:

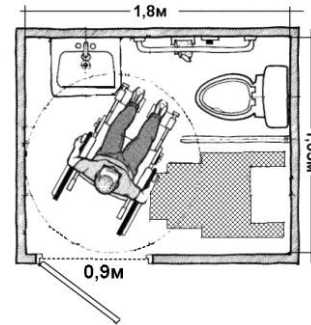
- В туалетних приміщеннях виконати універсальну кабінку. За неможливості виконати універсальну кабінку в загальних туалетних приміщеннях вишукати окрему кімнату, в якій влаштувати таку кабінку.

Універсальна кабінка туалету загального користування повинна мати розміри в плані не менше, м:

ширина – 1,65

глибина – 1,8.

У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски.

- За неможливості швидко облаштувати універсальну кабінку встановити в загальних туалетних приміщеннях поручні, а також гачки для одягу, милиць біля унітазу. Гачки в роздягальнях повинні встановлюватися заввишки не більше 1,3 м від підлоги. Прилади для відчинення і зачинення дверей, горизонтальні поручні, а також ручки, важелі, крани і кнопки різних апаратів, отвори торговельних і квиткових автоматів та інші пристрої, якими можуть скористатися МГН усередині будинку, слід встановлювати на висоті не більше 1,1 м і не менше 0,85 м від підлоги і на відстані не менше 0,4 м від бічної стіни приміщення або іншої вертикальної поверхні.

5. Загальні приміщення (канцелярія, приймальня, тощо)

У суді наявні низькі стійки для обслуговування осіб в кріслах-візках, персонал володіє здатністю спілкуватися з людьми з інвалідністю. У суді на висоті 120 см розміщені інформаційні стенди.

6. Доступність до будівель та приміщень суду із врахуванням потреб осіб з вадами зору та слуху

У суді немає звукового маячка при вході до будинку, попереджувального маркування перед сходами при вході в будинок, попереджувального маркування перед сходами всередині будинку. Однак існує маркування ребер сходинок при вході до в будівлю та в середині у будівлі. У будівлі немає наземних підлогових показників від входу в будинок до різних кабінетів будинку. У даному суді наявне інформаційне світлове табло.

Рекомендації:

- Встановити при вході до будинку суду звуковий маячок (бажано на фотоелементі, який спрацьовує на рух)
- Нанести попереджувальне маркування перед сходами при вході в будинок, тактильне контрастне маркування перед входними дверима в будинок та попереджувального маркування перед сходами всередині будинку.
- Продублювати таблички-схеми мовою Брайля
- Нанести контрастне маркування на внутрішніх скляних дверях на рівні приблизно 1,5 м.
- Нанести тактильну нумерацію поверху на перилах сходового маршу та з правої сторони при виході з ліфта.

7. Судові послуги

У суді наявні облаштовані та пристосовані місця до потреб осіб з інвалідністю для ознайомлення з матеріалами справ. У суді є працівник відповідальний за наповнення судової інформації на інформаційних стендах суду, на останніх наявна інформація про пільги щодо сплати судового збору та отримання безоплатної правової допомоги. На веб-сторінці суду наявна інформація про розклад розгляду судових справ, сторонам по справі отримати судову інформацію за

допомогою телефону/факсу/e-mail, у суді встановлена копіювальна техніка яка дає змогу працівникам апарату суду виготовляти якісні та чіткі копії документів. У приміщенні суду наявна кімната пристосована для потреб інвалідів для ознайомлення з матеріалами справ, судовий розпорядник володіє вмінням спілкування з особами з інвалідністю.

Рекомендації:

- Враховувати під час призначення справ судом (стороною в яких є особи з інвалідністю) потреба розгляду справи у залах розміщених на доступному поверсі
- Спробувати налагодити співпрацю суду з громадськими організаціями які захищають права та інтереси інвалідів. Окремо варто зауважити, що там, де суди та судові адміністрації проводять планові оперативні наради з залученням представників – керівників органів місцевого самоврядування, проводять дні відкритих дверей, - ці суди мають не тільки можливість вирішувати питання доступності до правосуддя мешканців регіону, а й мають можливість залучати до вирішення цього питання міські ради, районну та обласну адміністрацію і при потребі правоохоронні органи. Вважаємо, що дану проблему можна вирішити шляхом запровадження щорічних підсумкових нарад з залученням усіх зацікавлених органів державної влади, місцевого самоврядування та громадських організацій.

8. Візуальна інформація

Система засобів інформації зон і приміщень, доступних для відвідування або проживання МГН (особливо в місцях масового відвідування), а також доступних для них вхідних вузлів і шляхів руху, повинна забезпечувати безперервність інформації, своєчасне орієнтування й однозначне упізнання об'єктів і місць відвідування.

Вона повинна передбачати можливість одержання інформації про асортимент послуг, що надаються, розміщення і призначення функціональних елементів, розташування шляхів евакуації, попереджати про небезпеку в екстремальних ситуаціях тощо.

Розділ 4. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ПРАВОСУДДЯ.

Для людей з інвалідністю характерним є подолання значного кола проблем, на відміну від здорових осіб. Це викликане тим, що в залежності від категорії інвалідності люди мають певні обмеження щодо або доступності до інформації, або архітектурної доступності до об'єктів соціального або громадського призначення. Не виключенням є і те, що ті чи інші обмеження здоров'я є перешкодою для реалізації прав, або належного виконання обов'язків. Саме ці особливості і є тим чинником який перешкоджає ефективно звернутись особам з обмеженими фізичними потребами за захистом своїх прав до державних органів влади або до суду. Внаслідок проведення аналізу результатів дослідження експертами проекту було встановлено, до прикладу, що незрячі особи та особи з вадами зору та слуху не можуть належним чином у суді отримувати необхідну для них інформацію стосовно руху їхньої справи, не можуть вільно ознайомлюватися з матеріалами справи, самостійно представляти свої інтереси у судових засіданнях. Дана ситуація склалась внаслідок відсутності у судах умов, за яких вони могли б безперешкодно скласти та подати заяви, клопотання, інші процесуальні документи або за сторонньою допомогою прослухати голосову, необхідну їм по справі інформацію. Особи з вадами слуху та мови, досить часто внаслідок відсутності акредитованих перекладачів жестової мови стають жертвами зловживань інших учасників процесу, що суттєво впливає на їх довіру об'єктивності розгляду судових справ, в яких вони є стороною. Слід зазначити, що на даний час більшість приміщень судів у яких відбувались дослідження є критично недоступною для осіб, що пересуваються на інвалідних візках. Дана ситуація призводить до того, що ця категорія осіб фактично позбавлена можливості брати участь у судових засіданнях, учасниками яких вони є, оскільки фізично не існує можливості потрапити до приміщень судів. Вище викладене фактично свідчить про відсутність в Україні законодавчо визначеного механізму, який забезпечує реальний доступ людям з інвалідністю до правосуддя на рівні з іншими членами суспільства.

Враховуючи той факт, що проблема доступності до правосуддя складається з кількох основних аспектів, відповідно слід розділити пропозиції на певні ключові блоки:

1) Забезпечення архітектурної доступності.

Проблема архітектурної доступності приміщень судів є однією із ключових оскільки приміщення судів в більшості випадків не були збудовані (облаштовані) як приміщення суду, а були перебудовані або реконструйовані, а деякі орендуються судовою адміністрацією. Однак для часткового покращення архітектурною доступності у таких будівлях можливо здійснити ряд таких кроків:

- здійснити облаштування місця для паркування автомобілів інвалідів поблизу входу в приміщення суду та розмістити відповідні знаки;
- провести облаштування відповідно до вимог державних будівельних норм пандусом з поручнями;
- здійснити проведення робіт з благоустрою прилеглої до суду території та провести пониження бордюрних плит тротуару;
- встановити кнопку виклику персоналу (охорони), що дало б можливість забезпечити зручний доступ до вікна прийому та видачі документів, інформаційного кіоску, стендів з довідковою інформацією;
- для забезпечення безперешкодного доступу осіб із вадами зору до приміщення суду та орієнтування їх у просторі на центральному вході у приміщення суду встановити звуковий орієнтир, який здійснює подачу звукового сигналу;
- у разі можливості здійснити розміщення канцелярії суду та залів судових засідань на першому поверсі;

- на сходинах приміщення суду нанести маркування у вигляді контрастних смуг для орієнтації людей із вадами зору;
- покращити освітлення прилеглої території суду та приміщень суду;
- облаштувати санітарну кімнату для зручності інвалідів.

2) Забезпечення інформаційної доступності.

Доступ до інформації носить важливий характер, оскільки від даного показника залежить наскільки особа буде ознайомлена з інформацією про роботу суду, графіком розгляду судових справ, зразками документації тощо. Для покращення інформаційної доступності судам та територіальним управлінням судової адміністрації важливо здійснити ряд конкретних заходів:

- забезпечення обов'язкової участі при розгляді кримінальних, цивільних, адміністративних справ, сторонами в яких є особи з вадами слуху, перекладача жестової мови, який має відповідний документ, що засвідчує кваліфікацію такого перекладача;
- створення технічних умов та надання окремої кімнати для ознайомлення з судовою справою людей з інвалідністю, які беруть участь в судових засіданнях або представниками, які мають інвалідність;
- запровадження в суді посади «помічника людини з інвалідністю», до обов'язків якого буде входити надання допомоги людям з інвалідністю при ознайомленні з документами, супроводження особи з інвалідністю в приміщенні суду, допомога при написанні заяв, клопотань або інших процесуальних документів;
- дублювання судової інформації рельєфно-крапковим шрифтом (шрифтом Брайля) на відповідній табличці, встановлення позначок на перилах з вказівкою попереху будівлі;
- друковану інформацію у приміщенні суду розробляти збільшеним шрифтом та розміщувати у освітлених місцях.

3) Забезпечення правової доступності.

З метою належного забезпечення правової доступності людей з інвалідністю до правосуддя важливо створювати сприятливі умови, які дадуть можливість цим особам ефективно реалізовувати свої права та свободи людини і громадянина та вести повноцінний спосіб життя. Актуальним залишається і питання законодавчого закріплення норм, які б стосувалися порядку ознайомлення з матеріалами справ незрячими громадянами, підписання ними процесуальних документів, підготовки сурдоперекладачів, які фахово володіють юридичною термінологією, дублювання судової інформації у аудіо-форматі на офіційних веб-сторінках судів, використання відео-конференц зв'язку у справах де стороною є людина з інвалідністю, можливість отримати людиною з інвалідністю безоплатну допомогу адвоката тощо. . Вирішення даних питань у значній мірі відноситься до повноважень парламенту, оскільки існує потреба внести законодавчі зміни, однак частину питань можна вирішити за допомогою об'єднання зусиль та взаємодії органів державної, судової адміністрації, судів та громадськості.

На сьогодні поліпшити ситуацію що склалась дозволить:

- широке інформування громадян про правові можливості захисту прав та інтересів у судових інстанціях, розміщення актуальної інформації про роботу суду на веб - сторінці суду, можливість особи ознайомитись з законодавством у аудіо форматі на веб-сторінці судової влади;
- запровадження дієвого механізму для надання безкоштовної правової допомоги адвокатами людям з інвалідністю у цивільних, адміністративних, кримінальних справах, та порядку відшкодування надання такої допомоги;
- встановлення обов'язкової участі прокурора у процесах, стороною в якому є особа з інвалідністю, закріплення цього обов'язку на законодавчому рівні;

- передбачення процесуальної можливості розгляду справи за місцем проживання людини з інвалідністю шляхом встановлення права подання позову за місцем його проживання;
- внесення змін до низки процесуального законодавства, та законів які регулюють надання безоплатної правової допомоги, статус громадських організацій, діяльності адвокатів та органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування по захисту прав осіб з інвалідністю, встановлення у законодавстві суттєвих пільг по сплаті судового збору, розроблення та запровадження стандарту щодо єдиної методології проведення аудиту доступності судів.

- 1) Вище зазначені зміни слід внести до положень таких нормативно правових актів: Цивільний процесуальний кодекс України;
- 2) Кримінальний процесуальний кодекс України;
- 3) Кодекс Адміністративного судочинства України;
- 4) Кодекс України про адміністративні правопорушення;
- 5) Закон України «Про прокуратуру»;
- 6) Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»;
- 7) Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні»;
- 8) Закон України «Про будівельні норми»;
- 9) Закон України «Про судоустрій та статус суддів»;
- 10) Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Інструкції про порядок і розміри компенсації (відшкодування) витрат та виплат винагороди особам, що викликаються до органів досудового розслідування, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним спеціалізованим установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів»;
- 11) Наказ Державної судової адміністрації України від 17 грудня 2013 року №173 "Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, апеляційних судах міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим та Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ".

3. РЕКОМЕНДАЦІЙНІ ПРАВИЛА ЕТИКИ СПІЛКУВАННЯ ІЗ ЛЮДЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ.

В більшості випадків люди з інвалідністю не так часто звертаються до суду з різних причин: фізична неповносправність та ментальність, правовий нігілізм, зневіра у можливість вирішення проблеми через суд, архітектурні та інформаційні бар'єри тощо. Відповідно, працівники суду також мають або відсутній взагалі, або малий досвід у спілкуванні з такими людьми при наданні послуг, а подекуди і неготові до цього.

Також в більшості випадків приміщення судів знаходяться у непристосованих будівлях, де фактично досить складно забезпечити архітектурну доступність.

З наведених мотивів деякі поради для працівників суду щодо обслуговування осіб з інвалідністю при наданні судових послуг.

Етика спілкування з людьми з інвалідністю.

- Толерантність
- Рівноправ'я
- Розуміння
- Шанобливість
- Визнання
- Сприйнятливність

Якщо в суд звертається особа, що має інвалідність, то потрібно трактувати її в першу чергу як клієнта, який звернувся за послугою, але при цьому необхідно розуміти і володіти деякими особливостями у спілкуванні.

Вади опорно-рухового апарату.

В більшості будівлі і приміщення суду є недоступними для осіб, які мають проблеми у пересуванні і користуються допоміжними засобами, особливо для тих, які пересуваються в кріслі-візку. До багатьох приміщень людина в кріслі-візку навіть не може потрапити в двері суду при вході.

В такому випадку необхідно:

1. Забезпечити особі з інвалідністю можливість повідомити працівників суду про необхідність отримати послугу і допомогу. В такому випадку потрібно забезпечити можливість з контактувати з адміністрацією. Важливо, щоб був при цьому двосторонній зв'язок: не кнопка дзвінка виклику персоналу, а переговорний пристрій з відеокамерою (домофон). Домофон потрібно влаштувати при вході в будинок, але він мусить бути розташований в зоні досяжності людини, яка сидить в кріслі-візку. Цей пристрій необхідно позначити Міжнародним символом доступності (МСД*).
2. Після з'ясування причини звернення за посередництвом домофону до особи з інвалідністю виходить уповноважений представник адміністрації чи канцелярії суду. При потребі потрапити в будинок /приміщення суду з'ясуйте – як допомогти щоб проїхати в дверях, переїхати через поріг, піднятися по сходах тощо. При потребі перенести людину у візку

запитуйтеся, за які частини візка можна брати, щоб піднімати. Не хапайтеся без попередження за крісло-візок.

3. Не поведіться самовільно з людиною у візку, не котіть її без дозволу. Під час спілкування ваші обличчя мають бути на одному рівні. Ви повинні або присісти, або сісти поруч на стільці.

Якщо людина в кріслі-візку є разом із супроводжуючою її особою, при спілкуванні необхідно звертатися безпосередньо до особи, якої це стосується. Якщо це стосується особи з інвалідністю, то при спілкуванні потрібно в першу чергу звертатися і розмовляти з нею, а не із супроводжуючою особою.

Часом (якщо не часто) люди з інвалідністю бояться звертатися, бо бояться, що їм відмовлять.

Основні правила:

- Зробити крок назустріч і спитатися – чим можна допомогти. Допомога має бути ненав'язливою і не надмірною. Вислухайте: що і як робити. Люди на візку також мають різну фізичну справність, відповідно і допомоги можуть очікувати різної.
- Спілкуючись з людиною, яка сидить у візку намагайтеся знайти можливість спілкуватися з нею на одному рівні, щоб людина у візку не задирала до співрозмовника голову. Бажано, знайти можливість сісти на стілець і, якщо йдеться про ознайомлення із документами, мати можливість сидіти поруч за столом.
- Майте на увазі, що у неповноправної людини можуть бути проблеми користуватися письмовим приладдям тощо. Запитуйте, чи потрібно в цьому допомогти.

Вади слуху і мови.

Важливо, щоб в будинку і приміщеннях суду була повноцінна візуальна інформація.

Люди з вадами слуху ззовні без ознак інвалідності. Однак, при цьому вони можуть мати різний рівень втрати слуху і по різному розвинене мовлення. Є люди, які нечують, але розмовляють. Спілкуючись будьте привітними, посміхайтесь. Таким чином людина матиме до Вас довіру.

- При розмові з нечуючими необхідно дивитися безпосередньо на співрозмовника, повільно і чітко промовляти слова із виразною мімікою. Важливо, щоб джерело світла не було за вашою спиною, бо в такому випадку Ваше обличчя буде затінене.
- Необхідно мати можливість спілкуватися за допомогою переписки: мати листки паперу, блокнот, ручку/олівець тощо. Звичайно, треба писати читабельним почерком, не формулювати довгих фраз.
- Не затемнюйте обличчя, особливо уста, і не закривайте його руками, волоссям тощо.
- Щоб привернути увагу людини, яка не чує, торкніться її злегка за плече або помахайте до неї рукою. Коли Вас помітили, тоді починайте спілкування. Кричати не варто.
- Якщо нечуюча людина користується послугою сурдоперекладача, то при спілкуванні необхідно дивитися на того, хто звернувся за послугою. Тобто, на нечуючу людину, а не на перекладача.
- Підтримуйте зоровий контакт, демонструйте спокій та позитивні емоції.
- Під час розмови з людиною, яка має порушення слуху потрібно дивитися саме на неї.
- Пильнуйте, щоб джерела світла не було за вами. Не затемнюйте свого обличчя.

- Переписуйтеся, щоб уникнути труднощів при усному спілкуванні.
- Говоріть ясно та чітко, не змінюйте теми розмови.
- Якщо спілкуєтеся через сурдоперекладача, звертайтеся безпосередньо до співрозмовника.

З вадами зору.

Спілкуючись із незрячими людьми називайте себе і, залежно від ситуації, присутніх.

- Описуйте – де ви знаходитесь і попереджуйте про перешкоди, які є не шляху.
- У розмові з незрячою людиною завжди звертайтеся безпосередньо до неї. Необхідно представитися хто Ви, які маєте повноваження, після чого повинні запитати – чим допомогти.
- При супроводі у приміщенні попереджуйте про перешкоди, які є на шляху, наприклад: «зараз будуть сходи, двері з порогом тощо». При можливості озвучуйте інформуючи про оточення.
- Якщо припровадили незрячу людину до якогось кабінету службової особи, то інформуйте, куди ви привели, називайте цю людину і інших присутніх. Якщо збираєтеся читати, попередьте про це.
- Не замінійте читання будь-якого документу його переказом, особливо, якщо при цьому треба поставити підпис.
- Якщо рухайтесь, то попередьте про це.
- Не тягніть за собою. Поясніть чітко – куди потрібно іти.

ДОДАТКИ

Додаток 1. ПЕРЕЛІК ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ.

КОНВЕНЦІЯ ПРО ПРАВА ІНВАЛІДІВ

(витяг)

Дата підписання: 13.12.2006

Дата ратифікації Україною: 16.12.2009

Дата набрання чинності для України: 06.03.2010

Офіційний переклад

Преамбула

Держави - учасниці цієї Конвенції,

а) нагадуючи про проголошені в Статуті Організації Об'єднаних Націй принципи, в яких достоїнство й цінність, притаманні всім членам людської сім'ї, і рівні та невід'ємні їхні права визнаються за основу свободи, справедливості й загального миру;

б) визнаючи, що Організація Об'єднаних Націй проголосила й закріпила в Загальній декларації прав людини та в Міжнародних пактах про права людини, що кожна людина має всі передбачені в них права й свободи без будь-якого розрізнення;

с) підтверджуючи загальність, неподільність, взаємозалежність і взаємопов'язаність усіх прав людини й основоположних свобод, а також необхідність гарантувати інвалідам повне користування ними без дискримінації;

д) посилаючись на Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Міжнародну конвенцію про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, Конвенцію про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, Конвенцію проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, Конвенцію про права дитини та Міжнародну конвенцію про захист прав усіх трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей ;

е) визнаючи, що інвалідність - це поняття, яке еволюціонує, і що інвалідність є результатом взаємодії, яка відбувається між людьми, які мають порушення здоров'я, і відносницькими та середовищними бар'єрами і яка заважає їхній повній та ефективній участі в житті суспільства нарівні з іншими;

ф) визнаючи важливість, яку принципи й керівні орієнтири, що містяться у Всесвітній програмі дій стосовно інвалідів та в Стандартних правилах забезпечення рівних можливостей для інвалідів, мають з погляду впливу на заохочення, формулювання та оцінку стратегій, планів, програм і заходів на національному, регіональному та міжнародному рівнях для подальшого забезпечення інвалідам рівних можливостей;

г) наголошуючи на важливості актуалізації проблем інвалідності як складової відповідних стратегій сталого розвитку;

h) визнаючи також, що дискримінація стосовно будь-якої особи за ознакою інвалідності є ущемленням достоїнства й цінності, притаманних людській особистості;

і) визнаючи далі багатоманітність інвалідів;

ж) визнаючи необхідність заохочувати й захищати права людини всіх інвалідів, зокрема тих, хто потребує активнішої підтримки;

к) будучи занепокоєними тим, що, незважаючи на всі ці різноманітні документи й починання, інваліди продовжують натрапляти на бар'єри на шляху їхньої участі в житті суспільства як повноправних членів і з порушенням їхніх прав людини в усіх частинах світу;

л) визнаючи важливість міжнародного співробітництва для поліпшення умов життя інвалідів у кожній країні, особливо в країнах, що розвиваються;

м) визнаючи цінний нинішній і потенційний внесок інвалідів у загальний добробут і багатоманітність їхніх місцевих товариств і ту обставину, що сприяння повному здійсненню інвалідами своїх прав людини та основоположних свобод, а також повноцінній участі інвалідів дасть змогу зміцнити в них почуття причетності й досягти значних успіхів у людському, соціальному та економічному розвитку суспільства та викоріненні убогості;

п) визнаючи, що для інвалідів важливою є їхня особиста самостійність і незалежність, зокрема свобода робити власний вибір;

о) уважаючи, що інваліди повинні мати можливість активного залучення до процесів ухвалення рішень стосовно стратегій і програм, зокрема тих, які безпосередньо стосуються їх;

р) будучи занепокоєними важкими умовами, на які натрапляють інваліди, які піддаються численним або загостреним формам дискримінації за ознакою раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних та інших

переконань, національного, етнічного, аборигенного чи соціального походження, майнового стану, народження, віку або іншої обставини;

q) визнаючи, що жінки-інваліди й дівчата-інваліди як удома, так і поза ним нерідко піддаються більшому ризикові насилля, травмування або наруги, недбалого чи зневажливого ставлення, поганого поводження або експлуатації;

r) визнаючи, що діти-інваліди повинні в повному обсязі користуватися всіма правами людини й основоположними свободами нарівні з іншими дітьми, і нагадуючи у зв'язку із цим про зобов'язання, узяті на себе державами - учасницями Конвенції про права дитини ;

s) наголошуючи на необхідності врахування гендерного аспекту в усіх зусиллях зі сприяння повному здійсненню інвалідами прав людини й основоположних свобод;

t) наголошуючи на тому факті, що більшість інвалідів живе в умовах убогості, і визнаючи у зв'язку із цим гостру необхідність займатися проблемою негативного впливу убогості на інвалідів;

u) беручи до уваги, що обстановка миру та безпеки, заснована на повній повазі до цілей і принципів, викладених у Статуті Організації Об'єднаних Націй, і на дотриманні застосовних угод у галузі прав людини, є неодмінною умовою для повного захисту інвалідів, зокрема під час збройних конфліктів й іноземної окупації;

v) визнаючи, що важливою є доступність фізичного, соціального, економічного та культурного оточення, охорони здоров'я та освіти, а також інформації та зв'язку, оскільки вона дає змогу інвалідам повною мірою користуватися всіма правами людини й основоположними свободами;

w) беручи до уваги, що кожна окрема людина, маючи зобов'язання стосовно інших людей і того колективу, до якого вона належить, повинна добиватися заохочення й дотримання прав, що визнаються в Міжнародному біллі про права людини.

x) будучи переконаними в тому, що сім'я є природним і основним осередком суспільства та має право на захист з боку суспільства й держави та що інваліди й члени їхніх сімей повинні отримувати необхідний захист і допомогу, які дають змогу сім'ям робити внесок у справу повного й рівного користування правами інвалідів;

y) будучи переконаними в тому, що всеосяжна та єдина міжнародна конвенція про заохочення та захист прав і достоїнства інвалідів стане важливим внеском у подолання глибоко несприятливого соціального становища інвалідів і в розширення їхньої участі в громадському, політичному, економічному, соціальному та культурному житті за рівних можливостей - як у розвинутих країнах, так і в країнах, що розвиваються; домовилися про таке:

Стаття 1

Мета

Мета цієї Конвенції полягає в заохоченні, захисті й забезпеченні повного й рівного здійснення всіма інвалідами всіх прав людини й основоположних свобод, а також у заохоченні поважання притаманного їм достоїнства.

До інвалідів належать особи зі стійкими фізичними, психічними, інтелектуальними або сенсорними порушеннями, які під час взаємодії з різними бар'єрами можуть заважати їхній повній та ефективній участі в житті суспільства нарівні з іншими.

Стаття 2

Визначення

Для цілей цієї Конвенції:

"спілкування" включає використання мов, текстів, абетки Брайля, тактильного спілкування, великого шрифту, доступних мультимедійних засобів, так само, як і друкованих матеріалів, аудіозасобів, звичайної мови, читців, а також підсилювальних і альтернативних методів, способів та форматів спілкування, зокрема доступної інформаційно-комунікаційної технології;

"мова" включає мовленнєві й жестові мови та інші форми немовленнєвих мов;

"дискримінація за ознакою інвалідності" означає будь-яке розрізнення, виключення чи обмеження з причини інвалідності, метою або результатом якого є применшення або заперечення визнання, реалізації або здійснення нарівні з іншими всіх прав людини й основоположних свобод у політичній, економічній, соціальній, культурній, цивільній чи будь-якій іншій сфері. Вона включає всі форми дискримінації, у тому числі відмову в розумному пристосуванні;

"розумне пристосування" означає внесення, коли це потрібно в конкретному випадку, необхідних і підхожих модифікацій і коректив, що не стають непомірним чи невинуватим тягарем, для цілей забезпечення реалізації або здійснення інвалідами нарівні з іншими всіх прав людини й основоположних свобод;

"універсальний дизайн" означає дизайн предметів, обстановок, програм та послуг, покликаний зробити їх максимально можливою мірою придатними для використання для всіх людей без необхідності адаптації чи

спеціального дизайну. "Універсальний дизайн" не виключає допоміжних пристроїв для конкретних груп інвалідів, де це необхідно.

Стаття 3 Загальні принципи

Принципами цієї Конвенції є:

- a) повага до притаманного людині достоїнства, її особистої самостійності, зокрема свободи робити власний вибір, і незалежності;
- b) недискримінація;
- c) повне й ефективне залучення та включення до суспільства;
- d) повага до особливостей інвалідів і прийняття їх як компонента людської різноманітності й частини людства;
- e) рівність можливостей;
- f) доступність;
- g) рівність чоловіків і жінок;
- h) повага до таких здібностей дітей-інвалідів, які розвиваються, і повага до права дітей-інвалідів зберігати свою індивідуальність.

Стаття 4 Загальні зобов'язання

1. Держави-учасниці зобов'язуються забезпечувати й заохочувати повну реалізацію всіх прав людини й основоположних свобод всіма інвалідами без будь-якої дискримінації за ознакою інвалідності. Із цією метою держави-учасниці зобов'язуються:

- a) вживати всіх належних законодавчих, адміністративних та інших заходів для здійснення прав, що визнаються в цій Конвенції;
- b) вживати всіх належних заходів, зокрема законодавчих, для зміни чи скасування існуючих законів, постанов, звичаїв та підвалин, які є дискримінаційними стосовно інвалідів;
- c) урахувати в усіх стратегіях і програмах захисту і заохочення прав людини інвалідів;
- d) утримуватися від будь-яких дій або методів, які не узгоджуються із цією Конвенцією, і забезпечувати, щоб державні органи та установи діяли відповідно до цієї Конвенції;
- e) уживати всіх належних заходів для усунення дискримінації за ознакою інвалідності з боку будь-якої особи, організації або приватного підприємства;
- f) проводити або заохочувати дослідну та конструкторську розробку товарів, послуг, устаткування та об'єктів універсального дизайну (який визначено в статті 2 цієї Конвенції), пристосування яких до конкретних потреб інваліда вимагало б якомога меншої адаптації й мінімальних витрат, сприяти наявності й використанню їх, а також просувати ідею універсального дизайну під час вироблення стандартів і керівних орієнтирів;
- g) проводити або заохочувати дослідну та конструкторську розробку, а також сприяти наявності й використанню нових технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних технологій, засобів, що полегшують мобільність, обладнання та допоміжних технологій, підхожих для інвалідів, приділяючи першочергову увагу недорогим технологіям;
- h) надавати інвалідам доступну інформацію про засоби, що полегшують мобільність, обладнання та допоміжні технології, зокрема нові технології, а також інші форми допомоги, допоміжні послуги та об'єкти;
- i) заохочувати викладання спеціалістам і персоналу, що працюють з інвалідами, прав, які визнаються в цій Конвенції, щоб удосконалювати надання гарантованих цими правами допомоги та послуг.

2. Що стосується економічних, соціальних та культурних прав, то кожна держава-учасниця зобов'язується вживати, максимально залучаючи наявні в неї ресурси, а у випадку необхідності - удаючись до міжнародного співробітництва, заходів для поступового досягнення повної реалізації цих прав без шкоди для тих сформульованих у цій Конвенції зобов'язань, які є безпосередньо застосовними відповідно до міжнародного права.

3. Під час розробки й застосування законодавства й стратегій, спрямованих на виконання цієї Конвенції, і в рамках інших процесів ухвалення рішень з питань, що стосуються інвалідів, держави-учасниці тісно консультуються з інвалідами, зокрема дітьми-інвалідами, й активно залучають їх через організації, що їх представляють.

4. Ніщо в цій Конвенції не зачіпає будь-яких положень, які більшою мірою сприяють реалізації прав інвалідів і можуть міститися в законах держави-учасниці або нормах міжнародного права, що є чинними в цій державі. Не допускається жодне обмеження чи применшення будь-яких прав людини й основоположних свобод, що визнаються або існують у будь-якій державі - учасниці цієї Конвенції на підставі закону, конвенцій, правил

або звичаїв, під приводом, що в цій Конвенції не визнаються такі права чи свободи або що в ній вони визнаються в меншому обсязі.

5. Положення цієї Конвенції поширюються на всі частини федеративних держав без жодних обмежень чи вилучень.

Стаття 5

Рівність і недискримінація

1. Держави-учасниці визнають, що всі особи є рівними перед законом і за ним та мають право на рівний захист закону й рівне користування ним без будь-якої дискримінації.
2. Держави-учасниці забороняють будь-яку дискримінацію за ознакою інвалідності й гарантують інвалідам рівний та ефективний правовий захист від дискримінації на будь-якому ґрунті.
3. Для заохочення рівності й усунення дискримінації держави-учасниці вживають усіх належних заходів для забезпечення розумного пристосування.
4. Конкретні заходи, необхідні для прискорення чи досягнення фактичної рівності інвалідів, не вважаються дискримінацією за змістом цієї Конвенції.

Стаття 9

Доступність

1. Щоб надати інвалідам можливість вести незалежний спосіб життя й усебічно брати участь у всіх аспектах життя, держави-учасниці вживають належних заходів для забезпечення інвалідам доступу нарівні з іншими до фізичного оточення, до транспорту, до інформації та зв'язку, зокрема інформаційно-комунікаційних технологій і систем, а також до інших об'єктів і послуг, відкритих або таких, що надаються населенню, як у міських, так і в сільських районах. Ці заходи, які включають виявлення й усунення перепон і бар'єрів, що перешкоджають доступності, повинні поширюватися, зокрема:
 - a) на будинки, дороги, транспорт й інші внутрішні та зовнішні об'єкти, зокрема школи, житлові будинки, медичні установи та робочі місця;
 - b) на інформаційні, комунікаційні та інші служби, зокрема електронні служби та екстрені служби.
2. Держави-учасниці вживають також належних заходів для того, щоб:
 - a) розробляти мінімальні стандарти й керівні орієнтири, що передбачають доступність об'єктів і послуг, відкритих або таких, що надаються населенню, уводити їх у дію та стежити за дотриманням їх;
 - b) забезпечувати, щоб приватні підприємства, які пропонують об'єкти й послуги, відкриті або такі, що надаються населенню, урахували всі аспекти доступності для інвалідів;
 - c) організувати для всіх залучених сторін інструктаж з проблем доступності, на які натрапляють інваліди;
 - d) оснащувати будинки та інші об'єкти, відкриті для населення, знаками, виконаними абеткою Брайля у формі, що легко читається і є зрозумілою;
 - e) надавати різні види послуг помічників і посередників, зокрема провідників, читців і професійних сурдоперекладачів, для полегшення доступності будинків та інших об'єктів, відкритих для населення;
 - f) розвивати інші належні форми надання інвалідам допомоги та підтримки, що забезпечують їм доступ до інформації;
 - g) заохочувати доступ інвалідів до нових інформаційно-комунікаційних технологій і систем, зокрема Інтернету;
 - h) заохочувати проектування, розробку, виробництво й поширення первісно доступних інформаційно-комунікаційних технологій і систем, так щоб доступність цих технологій і систем досягалася за мінімальних витрат.

Стаття 13

Доступ до правосуддя

1. Держави-учасниці забезпечують інвалідам нарівні з іншими ефективний доступ до правосуддя, зокрема передбачаючи процесуальні та відповідні вікові корективи, які полегшують виконання ними своєї ефективної ролі прямих і опосередкованих учасників, у тому числі свідків, на всіх стадіях юридичного процесу, зокрема на стадії розслідування та інших стадіях попереднього провадження.
2. Щоб сприяти забезпеченню інвалідам ефективного доступу до правосуддя, держави-учасниці сприяють належному навчанню осіб, які працюють у сфері здійснення правосуддя, зокрема в поліції та пенітенціарній системі.

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141)

(витяг)

Стаття 21. Усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними.

Стаття 22. Права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними.

Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані.

При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Стаття 23. Кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та має обов'язки перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості.

Стаття 24. Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом.

Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Стаття 57. Кожному гарантується право знати свої права і обов'язки.

Закони та інші нормативно-правові акти, що визначають права і обов'язки громадян, мають бути доведені до відома населення у порядку, встановленому законом.

Закони та інші нормативно-правові акти, що визначають права і обов'язки громадян, не доведені до відома населення у порядку, встановленому законом, є нечинними.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні

(витяг)

(Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, N 21, ст.252)

Стаття 4. Діяльність держави щодо інвалідів виявляється у створенні правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення їхніх прав і можливостей нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті та полягає у:

виявленні, усуненні перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб, у тому числі стосовно доступу до об'єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу (далі - об'єкти фізичного оточення), транспорту, інформації та зв'язку, а також з урахуванням індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів - до освіти, праці, культури, фізичної культури і спорту;

охороні здоров'я;

соціальному захисті;

забезпеченні виконання індивідуальної програми реабілітації інвалідів;

наданні пристосованого житла;

сприянні громадській діяльності.

Соціальний захист інвалідів є складовою діяльності держави щодо забезпечення прав і можливостей інвалідів нарівні з іншими громадянами та полягає у наданні пенсії, державної допомоги, компенсаційних та інших виплат, пільг, соціальних послуг, здійсненні реабілітаційних заходів, встановленні опіки (піклування) або забезпеченні стороннього догляду.

Пільги інвалідам надаються на підставі посвідчення, яке підтверджує відповідний статус, пенсійного посвідчення чи посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги відповідно до законів України

"Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам" , "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам" , в яких зазначено групу та причину інвалідності (для повнолітніх осіб), категорію "дитина-інвалід" (для дітей), а також у відповідних випадках вказано їх основні нозологічні форми захворювань (по зору, слуху та з ураженням опорно-рухового апарату).

З метою реалізації інвалідами прав та свобод людини і громадянина під час розроблення державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій, національних стандартів, правил усталеної практики та класифікаторів, стандартів, технічних умов, проведення дослідно-конструкторських, науково-дослідних робіт враховуються потреби інвалідів та/або застосовуються принципи розумного пристосування та універсального дизайну.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування сприяють забезпеченню прав інвалідів щодо включення до суспільного життя нарівні з іншими громадянами.

Стаття 5. Порядок та умови визначення потреб у зв'язку з інвалідністю встановлюються на підставі висновку медико-соціальної експертизи та з врахуванням здібностей до професійної і побутової діяльності інваліда. Види і обсяги необхідного соціального захисту інваліда надаються у вигляді індивідуальної програми медичної, соціально-трудової реабілітації і адаптації.

Індивідуальна програма реабілітації є обов'язковою для виконання державними органами, підприємствами (об'єднаннями), установами і організаціями.

Стаття 6. Захист прав, свобод і законних інтересів інвалідів забезпечується в судовому або іншому порядку, встановленому законом.

Громадянин має право в судовому порядку оскаржувати рішення органів медико-соціальної експертизи про визнання чи невизнання його інвалідом.

Стаття 7. Законодавство про соціальну захищеність інвалідів в Україні складається з цього Закону та інших актів законодавства, що видаються відповідно до нього.

Органи місцевого самоврядування зобов'язані інформувати інвалідів про зміни і доповнення законодавства про соціальну захищеність інвалідів.

Нормативно-правові акти, які стосуються матеріального, соціально-побутового і медичного забезпечення інвалідів, розробляються за участю громадських організацій інвалідів.

Стаття 26. Підприємства, установи та організації зобов'язані створювати умови для безперешкодного доступу інвалідів (у тому числі інвалідів, які використовують засоби пересування та собак-поводирів) до об'єктів фізичного оточення. Власники та виробники транспортних засобів, виробники та замовники інформації (друковані засоби масової інформації, телерадіоорганізації тощо), оператори та провайдери телекомунікацій повинні забезпечувати надання послуг і виробництво продукту з урахуванням потреб інвалідів.

На об'єктах фізичного оточення і транспорті загального користування розміщуються знаки, що застосовуються в міжнародній практиці для позначення їх доступності для інвалідів.

На об'єктах фізичного оточення інформація, що оприлюднюється, дублюється рельєфним літерно-цифровим або рельєфно-крапковим шрифтом (шрифтом Брайля).

Стаття 34. Місцеві органи державної влади зобов'язані забезпечувати інвалідам необхідні умови для вільного доступу і користування культурно-видовищними закладами і спортивними спорудами, для занять фізкультурою і спортом, а також забезпечувати надання спеціального спортивного інвентарю.

Інваліди користуються переліченими послугами безплатно або на пільгових умовах згідно з рішеннями органів місцевого самоврядування за участю громадських організацій інвалідів.

Стаття 35. Інваліди забезпечуються засобами спілкування, що полегшують їх взаємодію між собою та з іншими категоріями населення. Порядок і умови такого забезпечення передбачаються місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування за участю громадських організацій інвалідів.

Інваліди першої та другої груп мають право на позачергове і пільгове встановлення квартирних телефонів за рахунок видатків, що здійснюються з місцевих бюджетів і враховуються під час визначення обсягу міжбюджетних трансфертів. Порядок і умови встановлення телефонів інвалідам визначаються Кабінетом Міністрів України з урахуванням пропозицій всеукраїнських громадських організацій інвалідів.

Інвалідам першої, другої груп і сім'ям, у складі яких є два або більше інвалідів, оплата послуг електрозв'язку за місцеві телефонні розмови з квартирних телефонів за почасовим (похвилинним, посекундним) обліком їх тривалості встановлюється тільки за їх згодою.

Інвалідам першої, другої груп по зору надається право безплатного користування радіотрансляційною точкою.

Держава здійснює підтримку засобів масової інформації, видавництв, підприємств та організацій, які випускають спеціальну літературу, звукову та відеопродукцію для інвалідів.

При розробці, виробництві та встановленні засобів зв'язку та інформації враховуються можливості їх використання інвалідами.

Інвалідам по слуху послуги із сурдоперекладу та сурдотехніка надаються відповідно до Закону України "Про соціальні послуги" в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

БУДІВЕЛЬНІ ТА АРХІТЕКТУРНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Громадські будинки та споруди
(витяг)

ДБН В.2.2-9-99
На заміну СНіП .08.02-89

Ці норми поширюються на проектування нових і реконструкцію існуючих будинків, споруд та комплексів громадського призначення (далі - громадських будинків), а також вбудовано-прибудованих приміщень громадського призначення.

Вимоги цих норм є обов'язковими для юридичних та фізичних осіб-суб'єктів інвестиційної діяльності на території України незалежно від форм власності та відомчої належності.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.4 При проектуванні громадських будинків та споруд необхідно передбачати обладнання і пристрої, що враховують потреби інвалідів та інших маломобільних груп населення згідно з вимогами даних норм (див. додаток Г) та ВСН 62.

Види обладнання і пристроїв для інвалідів визначаються у завданні на проектування.

2. ВИМОГИ ДО ЗАБУДОВИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

2.6. Огорожа сходів, сходових площадок і пандусів на ділянці забудови, а також матеріали шляхового покриття повинні забезпечувати безпечне пересування пішоходів, включаючи маломобільні групи населення з урахуванням руху колясок для дітей та інвалідів. Зовнішні сходи (або їх частини) і площадки заввишки від рівня тротуару більше 0,45 м при входах до будинку повинні мати огорожу.

3. ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ ВИРІШЕННЯ

Вхідні вузли та комунікації.

3.1. Основні входи до громадських будинків повинні мати зручні підходи та оптимальні розміри, які враховують можливості всіх розрахункових категорій відвідувачів. Кількість входів (виходів) визначається розрахунком виходячи із пропускної спроможності будинків, а також експлуатаційними вимогами.

3.2. Для інвалідів та інших маломобільних груп населення у громадських будинках один з основних входів повинен бути обладнаний пандусом або іншим пристроєм, що забезпечує можливість підйому інваліда

на рівень входу до будинку, його 1-го поверху або ліфтового холу. Такий вхід повинен бути захищений від атмосферних опадів; перед ним слід влаштувати площадку розміром не менше 1 м x 2,5 м з дренажем.

3.3. У громадських будинках при кожному зовнішньому вході до вестибулю та сходових кліток належить передбачати тамбури для теплового і вітрового захисту.

Ширина тамбура повинна перевищувати ширину прорізу не менше ніж на 0,15 м з кожного боку, а глибина тамбура повинна перевищувати ширину полотна дверей не менше ніж на 0,2 м. Мінімальна глибина тамбура - 1,2 м.

3.4. Позначка рівня підлоги приміщень біля входу до будинку повинна бути вище від позначки тротуару перед входом не менше ніж на 0,15 м.

Допускається приймати позначку рівня підлоги біля входу до будинку менше 0,15 м (в тому числі і заглиблення нижче позначки тротуару) за умови захисту приміщень від попадання опадів.

3.6. У громадських будинках та спорудах, що обслуговують інвалідів та інші маломобільні групи населення, площу приміщень вестибульної групи слід збільшувати з урахуванням людей, які супроводжують інвалідів, з розрахунку 0,5 м² на кожного інваліда згідно з ВСН 62.

3.9. Приміщення, зони та місця надання послуг, що відвідуються маломобільними відвідувачами, належить, як правило, розташовувати на рівні, найближчому до поверхні землі. В інших випадках слід передбачати сходи, пандуси, ліфти та інші пристосування для переміщення маломобільних відвідувачів.

В усіх будинках, в яких приміщення, призначені для користування інвалідами на кріслах-колясках, розташовані вище першого поверху, слід передбачати ліфти, кабіни яких повинні мати розміри не менше: ширину - 1,1 м; глибину - 1,5 м; ширину дверного прорізу - 0,85 м.

Ліфти повинні мати автономне керування з кабін і з рівня поверху, що має безпосередній вихід назовні.

3.10. Влаштування ліфтів або інших підйомників є обов'язковим для будинків з різницею позначок рівнів підлоги вхідного вестибулю та підлоги верхнього поверху (крім технічного верхнього) 13,2 м і більше.

За меншої різниці позначок необхідність у ліфтах визначається з урахуванням особливостей громадських будинків і вимог відповідних будівельних норм за видами будинків та споруд.

3.11. Пасажирські ліфти належить передбачати із розрахунку в будинках:

а) установ органів управління, проектних, конструкторських та кредитно-фінансових установ - заввишки більше 3-х поверхів; у будинках районних, міських та обласних державних адміністрацій та інших установ, які часто відвідуються населенням, - починаючи з 3-го поверху;

б) лікарень та пологових будинків:

1) ліфти для будинків лікувально-профілактичних закладів (далі - лікарняні ліфти) - при розташуванні палатних відділень на 2-му поверсі та вище;

2) пасажирські ліфти - в будинках заввишки 3 поверхи та більше;

в) амбулаторно-поліклінічних закладів:

1) лікарняні ліфти - в будинках заввишки 2 поверхи та більше;

2) пасажирський ліфт, який має кабіну з глибиною не менше 2,1 м, - у будинках заввишки 2 поверхи та більше;

г) санаторіїв та санаторіїв-профілакторіїв:

1) пасажирські ліфти - в будинках заввишки 3 поверхи та більше;

2) лікарняний ліфт - при розташуванні лікувальних приміщень вище першого поверху в будинках заввишки 2 поверхи та більше;

д) готелів та мотелів вищих розрядів "А" та "Б" - заввишки 2 поверхи та більше;

е) готелів, турбаз та мотелів I розряду - заввишки 3 поверхи та більше;

ж) те саме, II розряду і нижче, а також усіх інших закладів відпочинку та туризму-заввишки 4 поверхи та більше;

к) підприємств громадського харчування - при розташуванні залів вище 3-го поверху.

Примітка 1. У житлових корпусах санаторіїв для хворих з порушенням опорно-рухового апарату один з ліфтів повинен бути лікарняним.

Примітка 2. Необхідність влаштування ліфтів та інших засобів вертикального транспорту в громадських будинках меншої поверховості та висоти, а також не вказаних в цьому пункті встановлюється завданням на проектування.

Примітка 3. В разі необхідності влаштування ліфтів для інвалідів, які користуються кріслами-колясками, слід керуватись 3.9, 3.12.

3.12. Кількість пасажирських ліфтів встановлюється розрахунком, але не може бути менше двох. Допускається другий ліфт замінити вантажним, у якому дозволяється перевозити людей, якщо за розрахунком вертикального транспорту достатньо встановлення одного пасажирського ліфта.

Вантажні ліфти слід передбачати згідно з технологічними вимогами "Правил устройства и безопасной эксплуатации лифтов" (ПУБЕЛ).

3.13. У будинках заввишки 2 і більше поверхів, приміщення яких розраховані на відвідування або мешкання інвалідів, слід передбачати не менше одного ліфта (пасажирського або вантажного) глибиною кабіни не менше 2,1 м. який забезпечує під час пожежі, землетрусу та інших надзвичайних ситуацій можливість евакуації інвалідів та людей літнього віку, що не здатні до самостійного пересування по сходах і пандусах, а також транспортування пожежних і рятувальних підрозділів.

3.14. У разі застосування підйомника у вигляді платформи, що переміщується вертикально, похило або вздовж сходового маршу, ширина такої платформи повинна бути не менше 0,9 м, глибина - не менше 1,2м.

4. ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

Шляхи евакуації

- 4.6. Ухил пандусів на шляхах пересування людей слід приймати:
усередині будинку, споруди не більше	1:6;
зовні	1:8;
на шляхах пересування інвалідів на колясках	1:12;
у стаціонарах лікувальних закладів	1:20.
- 4.7. Ухил маршів сходів на шляхах евакуації не повинен перевищувати 1:2 (крім сходів трибун спортивних споруд).

6. БЕЗПЕКА ЕКСПЛУАТАЦІЇ БУДИНКІВ

6.1. При проектуванні громадських будинків необхідно забезпечувати безпечні підходи і під'їзди до будинків, можливість безпечного переміщення відвідувачів усередині будинків, у тому числі інвалідів, осіб з обмеженою рухомістю і дітей (ВСН 62).

Слід передбачати можливість вносити і виносити обладнання, меблі, носилки з хворим тощо.

6.3. Висота порогів не повинна перевищувати 0,025 м. Не слід використовувати поодинокі сходинки на шляху руху людей.

6.4. За наявності у приміщенні уступу з перепадом рівнів підлоги 0,25 м і більше на верхньому рівні необхідно передбачати огорожу заввишки 0,9 м або інші пристрої.

6.8. Скляні двері, що не мають обрамлення, необхідно забезпечувати покажчиками, які мають площу не менше 0,02 м² і розташовуються на висоті 0,7-1,5 м від рівня підлоги. Це саме стосується дверей, що відчиняються на обидва боки.

6.9. Двері на петлях, що гойдаються, та двері-вертушки на шляхах пересування інвалідів передбачати забороняється.

У нижній частині полотен дверей, якими користуються інваліди на колясках, застосовується прозоре застакнення, розташоване не вище 0,9 м від рівня підлоги. Для застакнення використовується загартоване скло, захищене протиударною смугою на висоту 0,3 м від підлоги; на склі повинен бути покажчик, аналогічний передбаченому у 6.8.

7. САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ ТА ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ БУДИНКІВ

Санітарно-гігієнічні приміщення

7.5. Слід забезпечувати можливість використання сангігієнічних приміщень інвалідами, що пересуваються на кріслах-колясках або милицях, згідно з додатком Г та вимогами ВСН 62.

Будинки і споруди ДБН В.2.2-17:2006

Доступність будинків і споруд для мало мобільних груп На заміну ВСН 62-91
(витяг)

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 При проектуванні та реконструкції громадських і житлових будинків слід передбачати для інвалідів і громадян інших маломобільних груп населення умови життєдіяльності, однакові з рештою категорій населення.

4.2 Перелік об'єктів, доступних для інвалідів і інших маломобільних груп населення, розрахункова кількість і категорія інвалідів, а також група мобільності МГН (додаток А, таблиця А.1) встановлюються у завданні на проектування.

4.3 При проектуванні об'єктів, доступних для МГН, повинні бути забезпечені:

доступність місць цільового відвідування і безперешкодність переміщення всередині будинків і споруд;

- безпека шляхів руху (у тому числі евакуаційних), а також місць проживання, обслуговування і прикладення праці;
- своєчасне отримання МГН повноцінної і якісної інформації, яка дозволяє орієнтуватися в просторі, використовувати обладнання (у тому числі для самообслуговування), отримувати послуги, брати участь у

- трудовому і навчальному процесам;
- зручність і комфорт середовища життєдіяльності.

Проектні рішення об'єктів, доступних для інвалідів, не повинні обмежувати умови життєдіяльності інших груп населення, а також ефективність експлуатації будинків. З цією метою слід проектувати адаптовані до потреб інвалідів універсальні елементи будинків і споруд, які використовуються усіма групами населення. Необхідність застосування спеціалізованих елементів, що враховують специфічні потреби інвалідів, установлюється завданням на проектування.

6. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО БУДИНКІВ ТА СПОРУД

6.1 Входи і шляхи руху до будинків

6.1.1 У будинку повинен бути як мінімум один вхід, пристосований для МГН, з поверхні землі і з кожного доступного для МГН підземного або надземного переходу, з'єднаного з цим будинком.

6.1.2 Зовнішні сходи і пандуси повинні мати поручні з урахуванням технічних вимог до опорних стаціонарних пристроїв згідно з чинними нормативними документами.

За ширини сходів на основних підходах до будинку 2,5 м і більше слід додатково передбачати розділові поручні.

Вхідна площадка при входах, доступних МГН, повинна мати: навіс, водовідвід, а залежно від місцевих кліматичних умов - підігрів, що встановлюється завданням на проектування.

Поверхні покриття вхідних площадок і тамбурів повинні бути твердими, не допускати ковзання при намоканні і мати поперечний уклон у межах 1-2 %.

6.1.3 Глибина тамбурів і тамбур-шлюзів повинна бути не менше 1,8 м, а в житлових будинках - не менше 1,5 м за ширини не менше 2,2 м.

Дренажні і водозбірні ґрати, які встановлюють у підлозі тамбурів або вхідних площадок, повинні бути врівень з поверхнею покриття підлоги. Ширина просівів їх чарунок не повинна перевищувати 0,015 м. Краще застосовувати ґрати з ромбоподібними або квадратними чарунками.

6.1.4 За наявності контролю на вході слід передбачати контрольні пристрої, пристосовані для пропуску тих категорій інвалідів, для яких буде доступний об'єкт, що проектується.

6.1.5 Приміщення, де можуть перебувати інваліди на кріслах-колясках, слід розміщувати на рівні входу, найближчого до поверхні землі. При іншому розміщенні приміщень по висоті будинку, крім сходів, слід передбачати пандуси, ліфти згідно з вимогами ДСТУ pr EN 81-70, піднімальні платформи, вертикальні підйомники згідно з вимогами ДСТУ ISO 9386-1, ДСТУ ISO 9386-2 або інші пристрої для переміщення інвалідів.

6.1.6 Шляхи руху МГН усередині будинку слід проектувати згідно з нормативними вимогами до шляхів евакуації людей з будинку.

Ширина шляху руху в коридорах, приміщеннях, галереях тощо у чистоті повинна бути не меншою:

- при русі крісла-коляски

в одному напрямку 1,5 м;

при зустрічному русі 1,8 м.

Ширину проходу в приміщенні з обладнанням і меблями слід приймати не менше 1,2 м.

Ширина балконів і лоджій повинна бути не меншою 1,5 м у провітрі.

Ширину коридору або переходу в інший будинок слід приймати не менше 2,0 м.

Підходи до різного обладнання і меблів повинні бути не меншими 0,9 м, а за необхідності повороту крісла-коляски на 90° - не менше 1,2 м.

6.1.7 Діаметр зони для самостійного розвороту на 90-180° інваліда на кріслі-колясці слід приймати не менше 1,5 м.

Біля столів, прилавків і інших місць обслуговування, біля настінних приладів, апаратів і пристроїв для інвалідів слід передбачати вільний простір розмірами в плані не менше 0,9 м x 1,5 м.

Глибина простору для маневрування крісла-коляски перед дверима при відчиненні "від себе" повинна бути не менше 1,2 м, а при відчиненні "до себе" - не менше 1,5 м за ширини не менше 1,5 м.

6.1.8 Конструктивні елементи всередині будинків і пристрої, розташовані в габаритах шляхів руху на стінах і інших вертикальних поверхнях, повинні мати заокруглені краї, а також не повинні виступати більше ніж на 0,1 м на висоті від 0,7 до 2,0 м від рівня підлоги. При розміщенні пристроїв, покажчиків на розташованій окремо опорі вони не повинні виступати більше ніж на 0,3 м.

Під маршем відкритих сходів і інших нависаючих елементів усередині будинку, що мають розмір у провітрі заввишки менше 1,9 м, слід встановлювати бар'єри, огорожі тощо.

6.1.9 Ділянки підлоги на шляхах руху МГН на відстані 0,6 м перед дверними прорізами і входами на сходи і пандуси, а також перед поворотом комунікаційних шляхів повинні мати попереджувальну рифлену і (або) контрастно забарвлену поверхню. Допускається передбачати світлові маячки.

6.1.10 У приміщеннях, доступних МГН, не допускається застосовувати ворсові килими з товщиною покриття (з урахуванням висоти ворсу) більше 0,013 м.

Килимові покриття на шляхах руху повинні бути щільно закріплені, особливо на стиках полотнин і по краях різнорідних покриттів.

6.1.11 Ширина дверних і відкритих прорізів у стіні, а також виходів із приміщень і з коридорів у сходову клітку повинна бути не менше 0,9 м. При глибині косяка відкритого прорізу більше 1,0 м ширину прорізу слід приймати по ширині комунікаційного проходу, але не менше 1,2 м.

Дверні прорізи не повинні мати порогів і перепадів висот підлоги. За необхідності влаштування порогів їх висота або перепад висот не повинні перевищувати 0,025 м.

6.1.12 В полотнинах зовнішніх дверей, доступних інвалідам, слід передбачати оглядові панелі, заповнені прозорим і ударно міцним матеріалом, нижня частина яких повинна розташовуватися в межах 0,3-0,9 м від рівня підлоги. Нижня частина дверних полотнин на висоту не менше 0,3 м від рівня підлоги повинна бути захищена протиударною смугою.

6.1.13 Прозорі двері й огорожі слід виконувати з ударно міцного матеріалу. На прозорих полотнинах дверей слід передбачати яскраве контрастне маркірування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

6.1.14 На шляхах руху МГН у будинках та спорудах не допускається застосовувати обертові двері та турнікети завширшки менше ніж 0,85 м.

На шляхах руху МГН рекомендується застосовувати двері на завісах однобічної дії з фіксаторами у положеннях "відчинено" і "зачинено". Слід також використовувати двері, що забезпечують затримку автоматичного зачинення дверей тривалістю не менше 5 с

6.2 Сходи і пандуси

6.2.1 Ширина маршу сходів, доступних МГН, повинна бути не менше 1,35 м. При розрахунковій ширині маршу сходів 2,5 м і більше слід передбачати додаткові розділові поручні.

Усі сходинок в межах маршу повинні бути однакової геометрії і розмірів по ширині проступу і висоті підйому сходинок. Допускається змінювати малюнок проступів нижніх сходинок першого маршу відкритих сходів.

6.2.2 Ширина проступів сходів, крім внутрішньоквартирних, повинна бути не менше 0,3 м, а висота підйому сходинок - не більше 0,15 м. Уклони сходів повинні бути не більше 1:2.

Сходинок сходів на шляхах руху інвалідів і інших маломобільних груп населення повинні бути суцільними, рівними, без виступів і із шорсткуватою поверхнею. Ребро сходинок повинно мати заокруглення радіусом не більше 0,05 м. Бічні краї сходинок, що не примикають до стін, повинні мати бортики заввишки не менше 0,02 м.

6.2.3 Максимальна висота одного підйому (маршу) пандуса не повинна перевищувати 0,8 м при уклоні не більше 8 %. При перепаді висот підлоги на шляхах руху 0,2 м і менше допускається збільшувати уклон пандуса до 10 %. У виняткових випадках допускається передбачати гвинтові пандуси.

Ширина пандуса при виключно однобічному русі повинна бути не менше 1,0 м, в решті випадків її слід приймати за шириною смуги руху згідно з 6.2.1.

Площадка на горизонтальній ділянці пандуса при прямому шляху руху або на повороті повинна бути глибиною не менше 1,5 м.

6.2.4 Несучі конструкції пандусів слід виконувати з негорючих матеріалів з межею вогнестійкості не менше R60 з дотриманням вимог ДСТУ Б В. 1.1-4.

6.2.5. Слід передбачати бортики заввишки не менше 0,05 м по поздовжніх краях маршів пандусів, а також уздовж крайки горизонтальних поверхонь при перепаді висот більше 0,45 м для запобігання зісковзуванню тростини або ноги.

6.2.6. Уздовж обох боків усіх сходів і пандусів, а також біля всіх перепадів висот більше 0,45 м необхідно встановлювати огорожу з поручнями. Поручні пандусів слід розташовувати на висоті 0,7 і 0,9 м, сходів - на висоті 0,9 м, а в дошкільних закладах, парках, дитячих майданчиках - також і на висоті 0,5 м.

Поручень перил з внутрішнього боку сходів повинен бути безперервним по всій їх висоті. Завершальні частини поручня повинні бути довші маршу або похилої частини пандуса на 0,3 м.

6.2.7 На верхній або бічній, зовнішній відносно до маршу поверхні поручнів перил повинні передбачатися рельєфні позначення поверхів. Розміри цифр повинні бути не менше, м: ширина-0,01, висота - 0,015, висота рельєфу цифри - не менше 0,002м.

6.3 Ліфти і підйомники

6.3.1 Будинки та споруди слід обладнувати пасажирськими ліфтами та підйомниками (нахиленими або вертикальними піднімальними платформами тощо) у випадку розміщення приміщень, відвідуваних інвалідами на кріслах-колясках, на поверххх вище або нижче поверху основного входу до

будинку (першого поверху). Вибір способу підйому інвалідів і можливість дублювання цих способів підйому встановлюються у завданні на проектування.

Будинки, в яких перебувають маломобільні групи населення, обладнуються ліфтами для транспортування пожежних підрозділів згідно з вимогами ДБН В. 1.1-7, НАПБ Б.01.007 та ДСТУ pr EN 81-72 і ДСТУ pr EN 81-73.

6.3.2 Кабіна ліфта, призначеного для користування інвалідом на кріслі-колясці, повинна мати внутрішні розміри не менше, м: ширина- 1,1; глибина- 1,4. Для нового будівництва громадських та виробничих будинків рекомендується застосовувати ліфти із шириною дверного прорізу не менше 0,9 м. В решті випадків розмір дверного прорізу встановлюється у завданні на проектування за чинними нормативними документами.

6.3.3 У підвальному або цокольному поверхах перед дверима ліфта для інвалідів необхідне влаштування протипожежного тамбур-шлюзу 1-го типу за ДБН В. 1.1-7 з підпором повітря під час пожежі.

6.3.4 Світлова і звукова інформативна сигналізація, що відповідає вимогам чинних нормативних документів, повинна бути передбачена біля кожних дверей ліфта, призначеного для інвалідів на кріслах-колясках.

6.3.5 Кількість ліфтів, необхідних для порятунку інвалідів із зон безпеки, встановлюється відповідно до додатка Б.

Слід застосовувати ліфти, оснащені системами керування, що відповідають вимогам ДСТУ ISO 4190-6 та ДНАОП 0.00-1.02 .

6.3.6 Улаштування піднімальних платформ для інвалідів з ураженням опорно-рухового апарату, у тому числі на кріслах-колясках, слід передбачати відповідно до вимог безпеки ДСТУ ISO 9386-2. Улаштування вертикальних підйомників слід передбачати відповідно до вимог безпеки ДСТУ ISO 9386-1.

Виходи з підйомника слід передбачати лише на рівні поверхів, що мають приміщення для проживання або цільового відвідування інвалідами.

7. ОСОБЛИВІ ВИМОГИ ДО СЕРЕДОВИЩА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

7.2 Зони обслуговування відвідувачів у громадських будинках

7.2.1 При проектуванні громадських будинків та споруд слід керуватися положеннями ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-11, ДБН В.2.2-13, ДБН В.2.2-16, ВБН В.2.2-ЦЗН, ВСН 54, СанПиН 1304, СанПиН 2605, СанПиН 3077, СН 4948, забезпечуючи потреби інвалідів та інших маломобільних груп населення. У зоні обслуговування відвідувачів громадських будинків і споруд різного призначення слід передбачати місця для інвалідів і інших мало мобільних груп населення із розрахунку не менше 5 % загальної місткості закладу або розрахункової кількості відвідувачів, у тому числі і при виділенні зон спеціалізованого обслуговування МГН у будинку.

7.2.2 За наявності декількох ідентичних місць (приладів, пристроїв тощо) обслуговування відвідувачів 5 % їхньої загальної кількості, але не менше одного, повинні бути запроектовані так, щоб інвалід міг ними скористатися.

7.2.3 На кожному поверсі, доступному для МГН, слід передбачати зони відпочинку на 2-3 місця, у тому числі і для інвалідів на кріслах-колясках.

7.2.4 При проектуванні інтер'єрів, підбиранні та розміщенні приладів і пристроїв, технологічного й іншого обладнання слід виходити з того, що зона досяжності для відвідувача у кріслі-колясці повинна знаходитися в межах:

- при розташуванні збоку від відвідувача - не вище 1,4 м і не нижче 0,3 м від підлоги;
- при фронтальному підході - не вище 1,2 м і не нижче 0,4 м від підлоги.

Поверхня столів індивідуального користування, прилавків і інших місць обслуговування, що використовуються відвідувачами на кріслах-колясках, повинна знаходитися на висоті не більше 0,8 м над рівнем підлоги.

7.2.5 Місця для інвалідів у зальних приміщеннях слід розташовувати в доступній для них зоні залу, що забезпечує:

- повноцінне сприйняття демонстраційних, видовищних, інформаційних, музичних програм і матеріалів;
- зручне приймання їжі (в обідніх залах або кулуарах при залах);
- оптимальні умови для роботи (у читальних залах бібліотек), відпочинку (у залі очікування). У зальних приміщеннях не менше двох розосереджених виходів повинні бути пристосовані для

проходу МГН.

7.2.6 Місця для інвалідів у залах для глядачів краще розташовувати в окремих рядах, що мають самостійний шлях евакуації, який не перетинається зі шляхами евакуації іншої частини глядачів. У залах для глядачів з кількістю місць 800 і більше місця для інвалідів у кріслах-колясках слід розосереджувати в різних зонах, розміщуючи їх у безпосередній близькості від евакуаційних виходів, але в одному місці не більше трьох.

Відстань від будь-якого місця перебування інваліда в зальному приміщенні до евакуаційного виходу в коридор, фойє, назовні або до евакуаційного люка трибун спортивно-видовищних залів не повинна перевищувати 40 м. Ширина проходів повинна бути збільшена на ширину вільного проїзду крісла-коляски (0,9 м).

7.2.7. Перед естрадою або у кінці залу поблизу прорізу-виїзду слід передбачати вільні площадки завширшки у просвіті не менше 1,8 м для глядачів на кріслах-колясках.

7.2.8. Біля місць або зон для глядачів на кріслах-колясках в аудиторіях з амфітеатром, залах для глядачів і лекційних залах слід передбачати заходи безпеки (огорожу, буферну смугу, поребрик тощо).

7.2.9. В аудиторіях, залах для глядачів і лекційних залах місткістю більше 50 людей, обладнаних фіксованими сидячими місцями, необхідно передбачати не менше 4 % крісел із умонтованими системами індивідуального прослуховування.

7.2.10 Місця для осіб з дефектами слуху слід розміщувати на відстані не більше 10 м від джерела звуку.

Допускається застосовувати в залах індивідуальні слухові безпроводові пристрої або обладнувати спеціальними персональними приладами посилення звуку. Ці місця слід розташовувати в зоні гарної видимості сцени і перекладача жестової мови. Необхідність виділення додаткової зони для перекладача встановлюється завданням на проектування.

7.2.11. У разі неможливості застосувати візуальну інформацію для інвалідів у приміщеннях з особливими вимогами до художнього вирішення інтер'єрів в експозиційних залах художніх музеїв, виставок тощо допускається використовувати інші компенсуючі заходи.

7.2.12 У приміщеннях роздягалень при спортивних спорудах для інвалідів, що займаються, слід передбачати:

- місця для зберігання крісел-колясок;
- індивідуальні кабінки (площею кожна не менше 4 м²) з розрахунку по одній кабінці на трьох осіб, які одночасно займаються і користуються кріслами-колясками;
- індивідуальні шафи для одягу (не менше двох) заввишки не більше 1,7 м, у тому числі для зберігання милиць і протезів;
- лави завдовжки не менше 3 м, завширшки не менше 0,7 м і заввишки не більше 0,5 м.

Навколо лави повинен бути забезпечений вільний простір для під'їзду крісла-коляски. За неможливості влаштування острівної лави слід передбачати уздовж однієї зі стін встановлення лави розміром не менше 0,6 м x 2,5 м.

7.2.13 У кімнаті відпочинку при роздягальнях слід передбачати додаткову площу із розрахунку не менше 0,4 м² на кожного з інвалідів на кріслах-колясках, що одночасно займаються, а кімната відпочинку при сауні повинна бути площею не менше 20 м².

7.2.14 У залах підприємств харчування посадкові місця (столи) для інвалідів слід розташовувати поблизу від входу, але не у прохідній зоні.

Будинки і споруди. СУДИ - ДБН В.2.2-26:2010

(витяг)

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Ці будівельні норми поширюються на суди загальної юрисдикції (далі – суди).

1.2 Ці будівельні норми встановлюють вимоги до проектування, будівництва нових і реконструкції існуючих будинків під суди, а також приміщень судів, вбудованих у будинки іншого призначення.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Розрахунковим показником для будинків судів є кількість суддів.

4.2 Площу та склад приміщень будинку суду слід визначати залежно від форм судочинства установи суду, виходячи із штатної чисельності суддів, визначеної згідно з чинним розпорядчим документом.

5 ВИМОГИ ДО ЗАБУДОВИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

5.7 Десять відсотків (10%) від загального числа місць на автостоянці (але не менше одного місця) повинно бути передбачено для транспортних засобів МГН. Ці місця повинні позначатися

візуальними засобами інформації, прийнятими в міжнародній практиці. Місця для транспортних засобів слід розташовувати поблизу головного входу до будинку суду, але не далі ніж за 50 м. Ширина зони для паркування транспортного засобу повинна бути не менше ніж 3,5 м.

Шлях руху МГН від автостоянки до дверей центрального входу в будинок обладнати спеціальними пристроями (поручнями, доріжками, пандусами або підйомними пристроями), контрастними за кольором та тактильною фактурою, які полегшують пересування та орієнтацію людям з обмеженими можливостями руху та вадами зору. Тактильні засоби, що виконують попереджувальну функцію на покритті шляху руху інвалідів з вадами зору до будинку, слід розміщувати не менше ніж за 0,8 м до об'єкта інформації, початку небезпечної ділянки, зміни напрямку руху, входу тощо.

Сходи повинні дублюватися пандусами. Поздовжній ухил шляху руху, по якому можливий проїзд інвалідів на кріслах-колясках, не повинен перевищувати 5%, поперечний ухил слід приймати в межах 1-2%.

Ширина шляху руху на ділянці при можливому зустрічному русі інвалідів на кріслах-колясках повинна бути не менше ніж 1,8 м, що достатньо і для руху інвалідів зору з супроводжуючим чи з собакою-провідником.

Висоту бордюрів по краях пішохідних шляхів приймати не більше ніж 0,05 м. Висота бортового каменю в місцях перетину тротуарів із проїзною частиною, перепад висот бордюрів, бортових каменів уздовж експлуатованих газонів і озелених майданчиків, що прилягають до шляхів пішохідного руху, не повинні перевищувати 0,04 м.

6 ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ ВИРІШЕННЯ

6.1 Загальні вимоги до будинків та їх окремих елементів

6.1.1 Об'ємно-планувальне рішення будинку суду, склад приміщень, їх функціонально-планувальне групування та взаємозв'язок визначаються функціонально-організаційною структурою суду, яка, у свою чергу, залежить від адміністративного рівня та спеціалізації установи, штатної чисельності суддівського корпусу, специфіки організації роботи в установах судової влади.

6.1.2 Приміщення будинків судів, виходячи з функціональної специфіки їх діяльності, поділяють на такі функціональні групи:

- зали судових засідань із допоміжними приміщеннями;
- робочі приміщення суддів і приміщення керівництва суду;
- приміщення структурних підрозділів технічного апарату суду;
- приміщення для підсудних та конвою (у місцевих і апеляційних загальних судах);
- приміщення для персоналу охорони суду та забезпечення безпеки працівників суду;
- приміщення обслуговуючого призначення.

6.1.3 За ступенем доступності для відвідувачів і співробітників суду приміщення будинку суду класифікуються на:

- приміщення вільного доступу – вестибюльна група приміщень, зали судових засідань, приймальня суду (прийом громадян і попередній розгляд їх звернень), канцелярія, приміщення для прийому громадян керівництвом суду або іншими співробітниками суду, приміщення для ознайомлення громадян зі справами, окремий зал для відвідувачів закладу громадського харчування;
- приміщення службового призначення (зона обмеженого доступу), доступ в яку дозволяється лише співробітникам суду - робочі приміщення суддів, структурні підрозділи технічного апарату суду, приміщення допоміжного призначення, в яких відбуваються функціональні процеси, спрямовані на забезпечення організації та обслуговування судочинства, окремий зал для суддів закладу громадського харчування;
- приміщення службового призначення (зона обмеженого доступу), доступ в яку дозволяється тільки суворо обмеженому колу співробітників суду - приміщення для підсудних і конвою (у загальних судах), приміщення охорони суду, серверна, приміщення

для збереження речових доказів, приміщення для зберігання та роботи з матеріалами, що містять державну таємницю.

Приміщення службового призначення повинні мати окремі сходово-ліфтові вузли та шляхи евакуації.

6.6 Приміщення обслуговуючого призначення

6.6.1 До складу приміщень обслуговуючого призначення входять: вхідна група приміщень, гардероб верхнього одягу, їдальня або кімната для вживання їжі, приміщення психологічного розвантаження та відпочинку, приміщення господарської служби, медичний пункт, санітарні вузли.

8.3 Електрообладнання та електричне освітлення

8.3.5 Кожен зал судових засідань слід обладнати не менше як п'ятьма електророзетками для підключення ноутбуків юристів, в тому числі, незрячих юристів, що використовують спеціальне адаптивне програмне забезпечення з мовним виводом інформації.

8.3.11 Освітленість приміщень і комунікацій, доступних для МГН, рекомендується підвищувати на один ступінь порівняно з вимогами ДБН В.2.5-28. Перепад освітленості між сусідніми приміщеннями і зонами не повинен бути більший 1:4.

8.4 Інформаційно-телекомунікаційна інфраструктура

8.4.1 В зоні довідково-інформаційного стенду в доконтрольній зоні вестибюлю та в приймальні суду (підрозділі з прийому громадян та попереднього розгляду їх звернень) слід передбачати установку комп'ютерів чи електронних інформаційних діалогових табло для користування відвідувачами суду з метою отримання інформаційно-довідкових даних. Забезпечення їх спеціальним адаптивним програмним забезпеченням з мовним виводом інформації дозволить незрячим людям мати вільний доступ до інформаційно-довідкових даних про дату, час і місце проведення судових засідань.

8.4.3 В залах судових засідань повинні бути передбачені заходи з акустики, обладнанню засобами мікрофонного звукопідсилення судових процесів, з метою створення умов для сприйняття мовних програм по всій зоні розташування місць, високої розбірливості; чіткості мови.

Місця для осіб з дефектами слуху слід передбачати на відстані не більше ніж 10,0 м від джерела звуку або обладнувати спеціальними персональними приладами посилення звуку.

В залах судових засідань, обладнаних фіксованими сидячими місцями, необхідно передбачати не менше ніж 4% крісел із вмонтованими системами індивідуального прослуховування. Допускається застосовувати індукційний контур чи інші інженерні системи для індивідуальних бездротових пристроїв. Ці місця слід розташовувати в зоні гарної видимості головних учасників судових засідань.

В конференц-залі, залі президії, залі Пленуму рекомендується передбачати системи звукопідсилення, синхронного перекладу, «круглий стіл» з забезпеченням можливості організації зовнішніх зв'язків і інші конференц-системи та системи для голосування, обсяг яких визначається завданням на проектування.

8.4.12 Інформація повинна бути доступною для всіх категорій маломобільних відвідувачів. Вона повинна бути безперервною, що забезпечує своєчасне орієнтування відвідувача, а також однозначне упізнавання ним об'єктів і місць відвідування.

Для безпомилкового орієнтування візуальна інформація для МГН повинна розташовуватися на контрастному фоні з розмірами знаків, що відповідають відстані огляду, і бути ув'язана з художнім рішенням інтер'єру. Інформаційні позначення приміщень всередині будівлі повинні дублюватися рельєфними знаками і розташовуватися поруч із дверима, з боку дверної ручки і кріпитися на висоті

від 1,4 м до 1,75 м. Типи попереджувальної інформації на комунікаційних шляхах передбачати відповідно до вимог ДБН В.2.2-17.

8.5 Системи зв'язку та сигналізації

8.5.1 З урахуванням потреб всіх категорій МГН системи засобів зв'язку та сигналізації про небезпеку повинні бути комплексними і передбачати візуальну, звукову та тактильну інформацію. Вони повинні відповідати вимогам ДБН В.2.2-17, ДБН В.1.1-7, ДБН В.2.5-13.

8.5.13 Замкнуті простори (кабінка туалету, ліфт, тощо), а також ліфтові холи, де громадянин, у т.ч. з числа МГН, може опинитися один, повинні бути обладнані двостороннім зв'язком (кнопка дзвоника або сповіщувач) з диспетчером або черговим охорони. В таких приміщеннях (кабінах) повинно передбачатися аварійне освітлення.

8.6 Ліфти та інші види механічного транспорту

8.6.2 У будинках судів заввишки 2 і більше поверхів слід передбачати не менше одного ліфта глибиною не менше 2,1 м, який забезпечує під час надзвичайної ситуації можливість рятування (а в звичайні дні просто перевезення) МГН, що пересуваються на інвалідних візках і не здатних до самостійного пересування по сходах і пандусах. Зазначений ліфт має відповідати вимогам до пожежних ліфтів згідно з НАПБ Б.01.007 та інших відповідних нормативних документів.

8.6.3 Основні пасажирські ліфти слід, як правило, концентрувати при головному вестибюлі будинку. Необхідність застосування інших засобів вертикального транспорту визначається завданням на проектування.

8.6.4 На перепадах позначок висот підлоги частин вестибюлів та холів і неможливості улаштування пандуса для маломобільних груп відвідувачів чи персоналу (у тому числі на кріслах-колясках) слід передбачати спеціальні індивідуальні сходові підйомники, що переміщуються вертикально або похило вздовж сходового маршруту. Ширина платформи індивідуального сходового підйомника повинна бути не менше 0,9 м, а її глибина – не менше 1,2 м. При цьому не повинна скорочуватись розрахункова для евакуації людей ширина сходових маршів в місцях перепаду позначок висот підлоги. При проектуванні керуватись вимогами, викладеними в ДСТУ ISO 9386-1 і ДСТУ ISO 9386-2.

8.6.8 Відстань від дверей найбільш віддаленого приміщення до дверей пасажирського ліфта повинна бути не більше 60,0 м.

8.6.9 Ширина ліфтового холу повинна бути не менше 1,3 глибини кабіни ліфта (при однорядному розташуванні ліфтів). Перед ліфтами з кабіною, призначеною для користування МГН, що пересуваються на візках, ширина ліфтового холу повинна бути не менше 2,5 м.

9 САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ВИМОГИ

9.1 У будинках судів повинні бути забезпечені умови перебування людей згідно з санітарно-гігієнічним.

9.10 Санітарно-гігієнічні вимоги доступності та зручності використання санітарно-гігієнічних приміщень МГН, повинні бути забезпечені згідно з ДБН В.2.2-17.

На 1-му поверсі будинку суду чи на поверсі, де передбачається найбільша кількість місць в залах судових засідань, повинна бути передбачена спеціальна універсальна кабіна для МГН.

Додаток 2. СПОСТЕРЕЖНА КАРТКА ВИЗНАЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ (ОСІБ З ВАДАМИ ЗОРУ, СЛУХУ, РУХУ) ТА МАЛО МОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ (МГН) ДО БУДІВЕЛЬ ТА ПРИМІЩЕНЬ СУДУ.

Розроблено в рамках реалізації проекту: «Проведення моніторингу забезпечення рівного доступу осіб з особливими фізичними потребами до правосуддя», який реалізовується РГБФ «Право і Демократія» за підтримки проекту USAID «Справедливе правосуддя».

У спостережній картці використано напрацювання ВГСПО «Національна Асамблея інвалідів України».

ПРОЕКТ «СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ»

СПОСТЕРЕЖНА КАРТКА

визначення доступності людей з інвалідністю (осіб з вадами зору, слуху) та маломобільних груп населення (МГН) до будівель та приміщень суду

Дата проведення аудиту доступності (обстеження): _____

Назва суду: _____

Адреса: _____

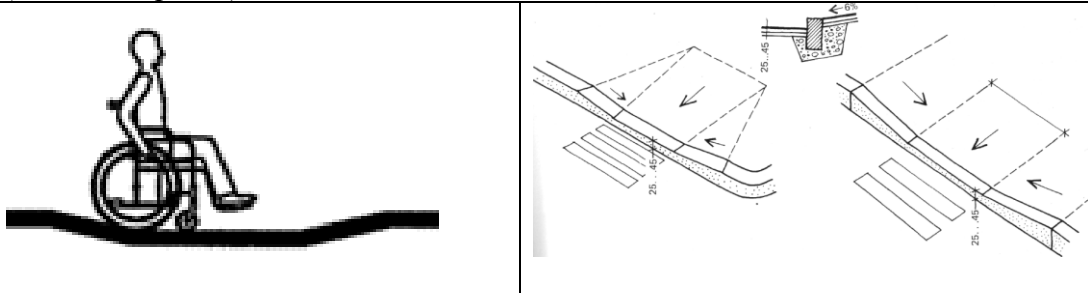

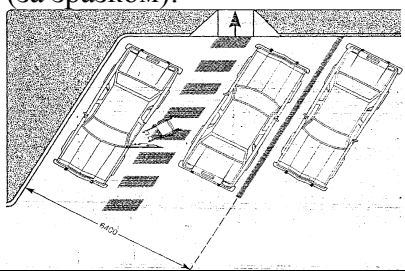
Телефон: _____

Факс: _____

Електронна адреса: _____

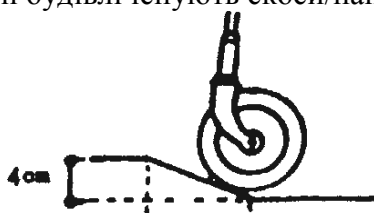
ЛЬВІВ - 2014

Доступність до будівель та приміщень суду із врахуванням потреб маломобільних груп населення

1. Прилегла територія			
1.1	Прилеглий квартал довкола суду (вимоги до земельної ділянки):	так	ні
1.1.1	Чи існують похилі (пандуси) або пониження бордюрів 2,5 - 4 см в усіх місцях перетину пішохідних шляхів/тротуарів з проїжджою частиною/проїздами. (згідно до зразка)?		
	 <p>зразок</p>		
1.2.	Зона паркування автомобілів:		
1.2.1.	Кількість паркомісць для а/м біля приміщення суду:		
1.2.2.	Чи є на стоянці виділені місця для стоянки а/м для осіб з інвалідністю? (розмір площадки повинен бути 3,5 м x 5,2 м)		
1.2.3.	Чи промарковані місця для стоянки а/м для осіб з інвалідністю горизонтальною дорожньою розміткою 1.30 «Міжнародного символу доступності» (МСД) 		
1.2.4.	Чи на місцях для стоянки а/м для осіб з інвалідністю встановлено дорожній знак 5.38 "Місце для стоянки": разом з МСД 		
1.2.5.	Кількість місць для стоянки а/м для осіб з інвалідністю?		
1.2.6.	Стоянка для а/м осіб з інвалідністю знаходиться на відстані ____ м від головного входу до об'єкту;		
1.2.7.	Чи виїзд зі стоянки на тротуар обладнаний похилою площиною/пандусом 1:12 (за зразком):		
			
1.2.8.	Чи прибирається територія, наприклад від снігу, льоду тощо?		

2. Будівля /приміщення (для МГН)			
2.1	Входи до будівлі/приміщення:	Так	ні
2.1.1	При вході в будинок існує ____ сходинок;		
2.1.2	Сходинокки облаштовані поручнями на висоті ____ см:		
2.1.3	Наявність розділового поруччя? (якщо ширина сходів 2,5 м і більше)		
2.1.4	Наявність пандуса, якщо до будівлі є сходи?		
2.1.5	Ухил пандуса - пандус виконаний у співвідношенні (підкреслити):	1:8	

		1:10	
		1:12	
2.1.6	Наявність поруччя з двох боків пандуса? <i>Примітка:</i> _____		
2.1.7	Чи наявна таблиця шрифтом Брайля (вивіска) про заклад?		
2.2	Двері вхідні	так	ні
2.2.1	Двері при вході до будівлі/приміщення шириною _____ см.		
2.2.2	Якщо в дверях головного входу є поріг, чи відповідає він нормативам до 2,5 см більше 2,5 см <i>(підкреслити)</i>		
2.2.3	Чи існує будь-який бар'єр чи перешкода в дверях <i>(наприклад щітка для витирання ніг, тощо)</i> ?		

3.	Доступність до приміщень в будівлі:	так	ні
3.1	Приміщення будівлі суду одноповерхове		
3.1.1	Наявність тамбуру		
3.1.2	Достатня ширина тамбурних дверей («Так» якщо більше 90 см)		
3.1.3	Чи відсутні бар'єри в тамбурних дверях: <i>(наприклад, чи є поріг)</i> ?		
3.1.4	Підлога вестибюлю чи поверху слизька?		
3.1.5	Якщо покриття підлоги слизьке, чи є про це попередження?		
3.1.6	На сходах від вестибюлю головного входу до рівня поверху є сходи?		
3.1.6.1	Якщо є вестибюльні сходи, то при них є поруччя?		
3.1.6.2	Якщо є вестибюльні сходи, то при них є пандус?		
3.1.7	В приміщенні відсутні перепади рівнів та бар'єрів, або в усіх місцях перепаду рівнів вище 4 см всередині будівлі існують скоси/пандуси <i>(див зразок)</i> . 		
3.2	Приміщення будівлі суду багатоповерхове		
3.2.1	Наявність тамбуру?		
3.2.2	Достатня ширина тамбурних дверей («Так» якщо більше 90 см)		
3.2.3	Чи відсутні бар'єри в тамбурних дверях: <i>(наприклад, чи є поріг)</i> ?		
3.2.4	Підлога вестибюлю чи поверху слизька?		
3.2.5	Якщо покриття підлоги слизьке, чи є про це попередження?		

3.2.6	Кількість поверхів в будинку		
3.2.7	Чи від вестибюлю головного входу до рівня 1-го поверху або ліфтового холу існують сходи?		
3.2.8	Наявність контрастного маркування ребер цих сходинок сходового маршруту?		
3.2.9	Наявність поруччя при сходах?		
3.2.10	Чи сходи дублюються пандусами або піднімальним пристроєм?		
3.2.11	В приміщенні відсутні перепади рівнів та бар'єрів, або в усіх місцях перепаду рівнів вище 4 см всередині будівлі існують скоси/пандуси (див зразок).		
			
3.2.12	Чи в приміщенні існує ліфт?		
3.2.13	Чи ліфт працює безперебійно <i>Примітка:</i> _____		
3.2.14	Чи можна інвалідним візком під'їхати до ліфта (чи вхід в ліфт в одному рівні з входом у приміщення)? <i>Примітка:</i>		
3.2.15	Чи ліфт зупиняється на усіх поверхах?		
3.2.16	Чи можна викликати ліфт з кожного поверху?		
3.2.17	Чи існує нумерація чи інша інформація про поверх навпроти виходу з ліфта		
3.2.18	Чи існує нумерація чи інша інформація про поверх на східній клітці		
3.2.19	Якщо відсутня загальна доступність, чи налагоджено обслуговування людей з інвалідністю та МГН (наприклад, кнопка виклику персоналу з переговорним пристроєм, тощо)		
3.3	Громадські вбиральні	так	ні
3.3.1	Чи є універсальна кабінка туалету для людей у візках ?		
3.3.2	Чи існує окремий туалет для жінок та окрий туалет для чоловіків?		
3.3.3	Наявність поруччя у туалеті біля унітазу?		
3.3.4	Наявність піктограми на дверях універсальної кабіни?		
3.3.5	Наявність умивальника, доступного для людини у візку?		
3.3.6	Наявність відповідних піктограм на дверях до туалетних приміщень?		
3.4	Загальні приміщення (канцелярія, приймальня тощо) :	так	ні
3.4.1	Наявність низької стійки для обслуговування осіб в кріслах-візках?		
3.4.2	Чи володіє персонал суду здатністю спілкуватися з людьми з інвалідністю (нечуючими, незрячими тощо)?		

3.4.3	Чи наявні у приміщенні канцелярії інформаційні стенди на яких розміщено зразки документів (заяв, клопотань тощо.)?		
3.4.4	На якій висоті від підлоги знаходяться інформаційні стенди ?		
3.4.5	Яким розміром шрифту написана інформація, яку розміщено на стенді?		

Доступність до будівель та приміщень суду із врахуванням потреб осіб з вадами зору та слуху
(відповідно до ДСТУ-Н В.2.2-31-2011)

4. Будівля /приміщення (із врахуванням потреб осіб з вадами зору та слуху)			
Входи до будівлі/приміщення:		так	ні
4.1	Наявність звукового маячка (інформатора) при вході в будинок		
4.2	Наявність попереджувального маркування перед сходами при вході в будинок?		
4.3	Наявність попереджувального тактильного контрастного маркування перед вхідними дверима в будинок?		
4.4	Наявність попереджувального маркування перед сходами всередині будинку?		
4.5	Наявність контрастного та тактильного маркування ребер сходинок при вході в будинок?		
4.6	Наявність контрастного та тактильного маркування ребер сходинок на сходових маршах всередині будинку?		
4.7	Наявність контрастного маркування ребер першої та останньої сходинок сходового маршу?		
4.8	Наявність тактильних засобів інформації (<i>наземні підлогові покажчики - орієнтири від входу в будинок до приміщень, наприклад до канцелярії тощо</i>)?		
4.9	Ухил пандуса(ів) у середині будівлі - пандус виконаний у співвідношенні (підкреслити), що відповідає чи не відповідає нормам?	1:8 1:10 1:12	
4.10	Наявність інформаційного світлового табло Примітка: _____		
4.11	Чи є таблички шрифтом Брайля на дверях кабінетів/залів/тощо?		
4.12	Наявність контрастного маркування чи будь яких написів на скляних вхідних дверях до будівлі на рівні приблизно 1,5 м?		
4.13	Наявність контрастного маркування на внутрішніх скляних дверях на рівні приблизно 1,5 м?		
4.14	Наявність тактильної нумерації поверху на перилах сходового маршу		
4.15	Наявність нумерації поверху з правої сторони при виході з ліфта?		

5. Судові послуги			
		так	ні
5.1	Чи є посадова інструкція в якій передбачено вимоги для роботи працівників суду щодо особливостей обслуговування людей з різними видами інвалідності?		
5.2	Чи обладнані та пристосовані місця для осіб з інвалідністю для ознайомлення із матеріалами справи та іншою документацією?		
5.3	Чи є у суді – працівник відповідальний за наповнення судової інформації на інформаційних стендах суду?		
5.4	Чи наявна на стендах інформація про пільги щодо сплати судового збору?		
5.5	Чи наявна на стендах інформація про можливості отримання безоплатної правової допомоги?		

5.6	Чи враховується під час призначення справ судом (стороною в яких є особи з інвалідністю) потреба розгляду справи у залах розміщених на доступному поверсі?		
5.7	Чи наявна на веб-сторінці суду інформація про розклад розгляду судових справ?		
5.8	Чи наявна у приміщенні суду кімната пристосована для потреб інвалідів для ознайомлення з матеріалами справ?		
5.9	Чи діє у суді інформаційний центр?		
5.10	Чи можливо сторонам по справі отримати судову інформацію за допомогою телефону/факсу/e-mail?		
5.11	Чи судовий розпорядник володіє вмінням спілкування з особами з інвалідністю?		
5.12	Чи встановлена у суді копіювальна техніка яка дає змогу працівникам апарату суду виготовляти якісні та чіткі копії документів?		
5.13	Чи існує співпраця у суду з громадськими організаціями які захищають права та інтереси інвалідів? Якщо так, тоді із якими і яка? _____ _____ _____ _____ _____		

Керівництво до заповнення спостережної картки (визначення) доступності.

Інструмент та приладдя, необхідне для проведення аудиту доступності:

- Рулетка 3-5 м
- Лінійка або трикутник
- Планшетка для кріплення анкети
- Олівець або ручка для письма
- Диктофон або мобільний телефон здатний працювати в режимі «диктофон»
- Фотоапарат

Пропонована методика полягає на огляді об'єкту та занесення даних обстеження до Анкети, відповідно до її розділів.

А) Спочатку заповнюється титульна сторінка Анкети (*стор. 1*), котра несе інформацію:

- про назву об'єкту,
- дату проведення аудиту,
- місце розташування об'єкту,
- ім'я керівника або інших відповідальних осіб,
- адресу, телефон тощо,
- ім'я особи, яка проводила аудит (обстеження).

В) Після заповнення титульної сторінки (*стор. 1*), приступаємо до огляду та проведення вимірів **прилеглої** до об'єкту **території** (Частина I).

Зокрема:

1. безбар'єрність на пішохідних шляхах та пішохідних переходах на прилеглий до будинку території..

В примітці, по черзі, відзначаємо, який із перетинів пішохідних шляхів з проїздами відповідає нормативам, описаним вище, а який ні. При цьому можемо вписувати конкретні назви вулиць чи номери будинку, де знаходиться цей перетин, або просто умовно пронумерувати усі перетини пішохідних шляхів з проїздами.

2. наявність місць для паркування автомобілів, зокрема, призначених і пристосованих для інвалідів;

Проводимо огляд і заміри на місці паркування автотранспорту.

Далі заповнюємо Частина II, яка стосується доступності до будівлі та приміщень **всередині будівлі**, відповідно відзначаючи "так" або "ні".

Якщо будівля є одноповерховою, беремо до уваги для заповнення розділ.4. Якщо будівля багатоповерхова, заповнюємо розділ 4*.

Заповнивши кожен розділ окремо, відповідно до кількості відмічених "так", нараховуємо кількість балів.

С) Заповнивши усі розділи на сторінках, повертаємося до 7-ї сторінки, де є розділ "Висновки". (Фактично ця сторінка є зворотом 1-ї, тобто титульної сторінки). Сюди ми вписуємо у кожний розділ висновки, переглядаючи наші попередні записи.

В кінцевому результаті ми матимемо документ на одному листку про результат аудиту, на котрому будуть відзначені дані:

- лицева сторінка (стор. 1) - про об'єкт, на котрому проводився аудит;
- зворотна сторінка (стор. 2) - про стан доступності цього об'єкту та пропозиції щодо покращення ситуації.

Вимоги/пропозиції/висновки
(Заповнюється громадською організацією при обробці даних):

ВИСНОВОК:

I. Прилегла територія біля суду є (підкреслити):

доступною доступною частково недоступною

II. Будівля є (підкреслити):

доступною доступною частково недоступною

Вимоги / пропозиції:

1. Прилегла територія (прилеглий квартал довкола суду):

2. Зона паркування автомобілів:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

3. Входи до будівлі/приміщення:

- _____
- _____

3.1. _____

3.2. _____

4. Доступність до приміщень в будівлі суду:

4.1. _____

4.3. _____

5. Громадські вбиральні:

5.1. _____

5.2. _____

6. Судові послуги

6.1. _____

6.2. _____

6.3. _____

6.4. _____

7. Візуальна інформація

7.1. _____

7.2. _____

7.3. _____

7.4. _____

Анкету уклав

Ярослав ГРИБАЛЬСЬКИЙ,

Координатор програми НАІУ «Безбар'єрна Україна»

ПРОЕКТ «СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ»

Проект Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Справедливе правосуддя» працює в Україні з жовтня 2011 року. Мета Проекту – сприяти утвердженню верховенства права в Україні через підтримку судової реформи, підвищення рівня прозорості та підзвітності судової системи, поліпшення обізнаності громадян із діяльністю судової системи та зростання довіри суспільства до судової влади. Діяльність проекту ґрунтується на досягненнях попереднього Проекту USAID «Україна: верховенство права», який реалізовувався з 2006 по вересень 2011 року в рамках Угоди про співробітництво між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів. У вересні 2013 року Проект USAID «Справедливе правосуддя» було продовжено на три роки (з 1 жовтня 2013 року по 30 вересня 2016 року). 18 грудня 2014 року USAID розширило обсяг роботи проекту, додавши низку завдань пов'язаних із люстрацією та перевіркою суддів на підтримку впровадження щойно прийнятого Закону України «Про очищення влади».

Місія проекту: сприяти демократичному та економічному розвитку України, надаючи допомогу в становленні справедливої, незалежної та прозорої судової системи.

Бачення проекту: ми працюємо заради утвердження в Україні незалежної судової влади на чолі з авторитетними лідерами, якій довіряє українське суспільство.

Завданнями проекту є сприяння:

- приведенню конституційної та нормативно-правової бази по впровадженню судової реформи у відповідність до європейських та міжнародних стандартів щодо підзвітності та незалежності судової влади;
- підвищенню рівня прозорості та підзвітності в діяльності ключових судових установ;
- підвищенню професіоналізму та ефективності судової системи України;
- посиленню ролі громадських організацій у здійсненні моніторингу та підтримці ходу судової реформи;
- запровадженню Закону «Про очищення влади».

Проект активно співпрацює з Адміністрацією Президента України, Верховною Радою України, Верховним Судом України, Вищою кваліфікаційною комісією суддів України, Вищою радою юстиції, Вищим адміністративним судом України, Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищим господарським судом України, Державною судовою адміністрацією України, Міністерством освіти і науки України, Міністерством юстиції України, Національною школою суддів України, Радою суддів України, неурядовими організаціями, вищими навчальними закладами, засобами масової інформації та іншими організаціями.

СФЕРИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОЕКТУ

Вдосконалення нормативно-правової бази судової системи України

- Забезпечення експертної підтримки процесу реалізації і вдосконалення Закону «Про судоустрій і статус суддів» та у здійсненні конституційної реформи;
- Сприяння виробленню та ухваленню якісних законодавчих змін, сприятливих для реформування та модернізації судової системи;
- Забезпечення експертного аналізу законодавчих ініціатив та проектів нормативних актів на предмет оцінки їх відповідності міжнародним і європейським стандартам щодо незалежності судової влади, реформи адвокатури та реформи юридичної освіти;
- Підтримка організації та проведення публічних заходів з широким залученням громадськості, медіа та експертного середовища до обговорення судово-правової реформи.

Добір суддів, етика та дисциплінарна відповідальність суддів

- Сприяння якісній реалізації положень законодавства по впровадженню в практику повноважних органів конкурсного добору кандидатів для призначення на посаду судді з урахуванням їх професійних досягнень та особистих характеристик;
- Експертна допомога у вдосконаленні процесу тестування та добору кандидатів на посаду судді;
- Посилення спроможності судової системи плекати засвоєння та дотримання суддями етичних стандартів;
- Підтримка органів суддівського самоврядування в реалізації положень нового Кодексу суддівської етики;
- Сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у вдосконаленні документів та дисциплінарної практики стосовно суддів через застосування кращих міжнародних стандартів у процесі подання, перевірки та розгляду скарг (заяв) на неналежну поведінку судді; співпраця з Вищою радою юстиції з питань підвищення якості суддівського корпусу та посилення гарантій незалежності суддів.

Підвищення професіоналізму суддів та працівників апарату суду

- Експертна підтримка в інституційному становленні Національної школи суддів України;
- Допомога Національній школі суддів України в розробці та впровадженні ключових навчальних програм для підвищення кваліфікації суддів та працівників апарату суду з питань етики, написання судових рішень, верховенства права і прав людини, управління людськими ресурсами, комунікації тощо як для аудиторного, так і дистанційного навчання;
- Експертна підтримка процесу спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді;
- Сприяння у формуванні корпусу суддів-викладачів для Національної школи суддів України та процесу підготовки й публікації навчальних матеріалів і посібників;
- Співпраця з іншими донорами по реформуванню юридичної освіти.

Зміцнення організаційної спроможності установ судової влади

- Експертна допомога Раді суддів України та Державній судовій адміністрації України у виробленні стандартизованої системи оцінки діяльності суду;
- Сприяння процесу реалізації довгострокового стратегічного плану розвитку судової системи;
- Сприяння вдосконаленню судового адміністрування;
- Експертна допомога у приведенні бюджетного процесу судової влади у відповідність із принципами розподілу влад та незалежності судової гілки влади;

- Експертна підтримка автоматизації процесів в установах судової системи України.

Залучення громадянського суспільства до процесу реформування судової системи

- Заохочення та підтримка інститутів громадянського суспільства у налагодженні діалогу з Урядом та Парламентом з питань судової реформи;
- Залучення української громади до просування ідей та новел судової реформи через програми громадянської освіти;
- Підтримка участі неурядових організацій у процесах незалежного моніторингу діяльності установ судової системи та якості й темпів впровадження судової реформи.

Сприяння запровадженню положень Закону «Про очищення влади»

- Вдосконалення Закону «Про очищення влади» та відповідного законодавчого поля;
- Зміцнення інституцій, відповідальних за проведення люстрації та перевірки державних службовців та суддів, покращення процедур люстрації та перевірки, вдосконалення функціонування Єдиного державного реєстру осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади»;
- Підвищення знань, удосконалення навичок та здібностей працівників інституцій, відповідальних за проведення люстрації та перевірки державних службовців та суддів, що дозволить їм більш професійно, справедливо та неупереджено здійснювати свою діяльність;
- Сприяння підвищенню рівня поінформованості громадян та залучення представників громадянського суспільства до процесу перевірки державних службовців і суддів з метою підвищення довіри громадськості до процесу перевірки.

Американський народ, через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), надає економічну та гуманітарну допомогу по всьому світу понад 50 років. В Україні допомога USAID зосереджена на трьох сферах: охорона здоров'я та соціальний перехід до ринкової економіки, економічне зростання, демократія та врядування. USAID надає технічну та гуманітарну допомогу Україні з 1992 року. Детальнішу інформацію про програми USAID в Україні можна отримати на офіційному веб-сайті USAID <http://ukraine.usaid.gov> та сторінці у Facebook <https://www.facebook.com/USAIDUkraine>.

Проект USAID «Справедливе правосуддя»

вул. Івана Франка, 36, 3 поверх

Київ, Україна, 01030

тел./факс +38(044) 581-3303

office@fair.org.ua

www.fair.org.ua

Додаток 4. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ФОНД «ПРАВО І ДЕМОКРАТІЯ».

Організація започаткувала своє існування зі створення в 1994 році першої на Львівщині громадської юридичної приймальні. Члени організації прийшли в 1994 році з різних, вже існуючих громадських організацій, таких як Товариство Лева, Студентське братство, Нова Хвиля, де пройшли добру школу громадської діяльності. Практично всі добре обізнані зі специфікою і проблемами роботи в третьому секторі та мають багатий досвід організації семінарів, конференцій. Організація зареєстрована у Львівському обласному управлінні юстиції 12 грудня 1996 року як недержавна неприбуткова організація – Регіональний Громадський Благодійний Фонд «Право і Демократія».

Метою діяльності Фонду є: діяльність, спрямована на захист прав людини, розвиток демократичного правового суспільства, місцевої демократії та громадського самоврядування.

Напрямами діяльності фонду є:

- [1. Судова система та судова реформа в Україні.](#)
- [2. Громадська юридична приймальня.](#)
- [3. Захист прав людини і основоположних свобод.](#)
- [4. Утворення та розвиток мережі правозахисних організацій.](#)
- [5. Реформування житлово-комунального господарства.](#)
- [6. Моніторинг місцевої преси про порушення прав людини в регіоні.](#)
- [7. Адміністративна реформа.](#)
- [8. Пенітенціарна система.](#)
- [9. Реформа місцевого самоврядування.](#)

За час роботи нами було реалізовано ряд проектів по вказаних напрямках:

- в 1999 році фонд провів п'ять семінарів для вчителів середніх шкіл міста Львова в рамках пілотного проекту освітньої програми «Громадянська освіта в школі» та реформування структури управління із залученням широкого кола громадськості до управління освітою на Львівщині. В другій половині 1999 р. разом із організацією «Дім Свободи», був успішно реалізований проект «Перший вибір» з правової освіти молодих виборців, який отримав високу оцінку;
- в червні 2000 року юристи фонду «Право і Демократія» створили перший прецедент в Україні, вигравши судову справу проти «Львівобленерго» за незаконне відключення електричної енергії в квартирах громадян;
- в 2000 році фонд реалізував два міжрегіональні проекти моніторингу «Доступності суду для громадян в Україні» та «Умов перебування в'язнів і працівників у місцях позбавлення волі в Україні» за сприяння Міжнародного Фонду «Відродження», Гельсінської фундації прав людини (Варшава) та Open Society Institute (Будапешт);
- в 2001- 2002 рр. фондом реалізований другий етап моніторингу доступності суду, а саме «Моніторинг доступності суду після реформи» (вивчення доступності суду на базі порівняльного аналізу ситуації в різних регіонах України та виявлення перешкод для громадян при зверненні до суду);

- в 2002 р. спільно з ГО «Фонд Регіональних Ініціатив» реалізовано проект «Громадський моніторинг порушень виборчих прав громадян України під час підготовки та проведення виборів до ВР України та органів місцевого самоврядування 2002 року» (надання виборчих консультацій громадянам з питань виборчого законодавства та моніторинг преси на предмет порушення виборчого законодавства);
- в 2002 р. спільно з ГО «Центр нематеріальної допомоги» за підтримки «Legacy International» (США) реалізовано проект «Правова освіта одиноких матерів» (поширення знань у правовій та соціальній сферах серед одиноких матерів Львова);
- в 2002 р. спільно з «Україно-Американським бюро захисту прав людини» реалізовано пілотний етап програми «Особистість ув'язненого і дослідження проблем утримання в місцях позбавлення волі» (дослідження проблем утримання в'язнів в місцях позбавлення волі, умов праці, соціального захисту та соціальної адаптації, а також стану матеріально-технічної бази місць позбавлення волі);
- в 2002 р. за сприяння Міжнародного Фонду «Відродження» реалізовано проект «Нова організація системи надання адміністративних послуг» (запровадження сучасної практики організації системи надання адміністративних послуг через підготовку до створення «універсаму послуг» у Львові. Зібрано та систематизовано інформацію щодо адміністративних послуг, обґрунтовано необхідність впровадження нових форм надання управлінських послуг населенню, проаналізовано оптимальні механізми відкриття «універсаму»);
- в 2002-2003 рр. в рамках антикорупційної програми «Партнерство за прозоре суспільство» (<http://www.prozorist.org.ua/>) реалізовано проект «Мережа партнерства» (надання консультацій з питань корупції, представлення інтересів громадян у суді, розміщення просвітницьких матеріалів у ЗМІ);
- в 2002 – 2003 рр. Фондом реалізований проект «Захист громадян у конфліктах з органами влади» за сприяння Міжнародного Фонду «Відродження». Юристами фонду було досліджено позови громадян проти органів Львівської міської ради за останні 5 років та проведено правовий аналіз цих справ;
- в 2003 р. було здійснено реалізацію моніторингу «Відповідності статті 6 Європейської конвенції до законодавства України», також реалізовано проект «Вікно до влади», який допоміг створити у Львівській міській раді «єдине вікно», в яке громадяни подають свої звернення;
- в 2003 р. за підтримки USAID реалізовано проект «Електронне управління в місті Львові» (створено регіональний офіс електронного інформування, створення електронної бази даних рішень та постанов Львівської міської ради, створення на базі сайту ЛМР сторінки присвяченої питанням адміністративних послуг);
- в 2003 – 2005 рр. за підтримки The Danish Institute for Human Rights (<http://www.humanrights.dk>), реалізується проект: Strengthening the civil society human rights advocacy in Ukraine, в рамках якого розвиваються дослідження по напрямкам діяльності фонду;
- з 1 квітня 2004 р. Фонд є активним учасником діяльності «Українського Правозахисного Порталу» (<http://www.upp.org.ua>);
- в 2004 р. за підтримки «Фонду сприяння демократії» Посольства США (<http://web.usembassy.kiev.ua>) реалізований проект «Перший вибір» (інформаційно-просвітницька кампанія спрямована на мобілізацію виборців та консолідацію громадянського суспільства в Україні);
- в 2004 – 2005 рр. в рамках спільного проекту Вінницької Правозахисної Групи та партнерських організацій (Львів, Севастополь, Луганськ), за сприяння Міжнародного Фонду «Відродження», реалізований проект «Розробка інструментарію документування тортур та пілотний моніторинг катувань, жорстокого поводження в чотирьох регіонах України» (Центр Документування Тортур);

- в 2004 – 2005 рр. за підтримки Європейської комісії реалізовано проект «Громадський консультативний центр правової допомоги громадянам у конфліктах з органами влади», в рамках якого: видано освітньо-правові матеріали, надавалася безкоштовна правова допомога громадянам, а також забезпечувалось представництво інтересів малозабезпечених категорій населення у судах;
- 2005 р. в рамках програми «Демократичні гранти» посольства США в Україні, реалізовано проект «Стан дотримання прав людини в регіоні» – проведення моніторингу місцевої преси на предмет висвітлення прав людини в регіоні, а також моніторинг конфліктів, що виникають у громадян м. Львова з надавачами житлово-комунальних послуг;
- в 2005 році Фонд взяв активну участь у дослідженні роботи спостережних комісій регіону в рамках програми Penal Reform International «Спостережні комісії: ефективний інструмент громадського контролю за забезпеченням дотримання прав людини в місцях ув'язнення в Україні». Результати даного дослідження підтверджують актуальність проблеми. В тому ж році Фонд як партнер НУО «Донецький меморіал» у Львівській області взяв участь у реалізації проекту «Дотримання прав ув'язнених в Україні» (за підтримки Посольства США). Інформація, отримана під час реалізації вказаного проекту використана в доповіді «Дотримання прав ув'язнених в Україні в 2005 році», яка є складовою Доповіді правозахисних організацій «Права людини в Україні – 2005»;
- 2005 -2006 р. р. за сприяння Міжнародного Фонду «Відродження» реалізовано проект «Моніторинг впровадження та застосування європейських норм про право на справедливий суд в Україні». Основна мета проекту – виявлення невідповідностей в законодавстві України, що регулює право особи на справедливий суд. Зібрана інформація поширена серед суддів, носіїв представницької влади та звичайних громадян.
- 2005- 2006 р. – реалізація проекту «Інформування громадян за допомогою Інтернету про порядок отримання адміністративних послуг (е-приймальня)», спільно з Львівською міською радою за підтримки МФ «Відродження».
- 2006 р. – в рамках реалізації ГО «Донецький меморіал» проекту «Пенітенціарна система України та громадський контроль її установ» (за сприяння Посольства Королівства Нідерланди в Україні) Фонд виступив співорганізатором семінару «Актуальні проблеми діяльності спостережних комісій» для членів спостережних комісій Львівської області.
- 2007 р.-2009 реалізація проекту «Центр правової допомоги громадянам з питань житлово-комунальних послуг» за підтримки Фонду Баторія, Польща.
- 2007 р. – реалізація проекту «Моніторинг доступності суду», за підтримки проекту USAID «Україна:Верховенство права».
- 2008 р.- 2009 р. Реалізація проекту « Моніторинг міжнародного досвіду діяльності інститутів мирового судді, суду присяжних, народних засідателів та розробка пропозицій щодо можливостей його застосування в Україні», за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження»
- 2008 – 2009 р. реалізація проекту «Моніторинг доступності суду у м. Львові», за підтримки проекту USAID «Україна:Верховенство права».
- 2009 – 2010 р. реалізація проекту «Моніторинг доступності суду та ефективності його діяльності для громадян» проекту реалізовується за фінансової підтримки проекту USAID «Україна:Верховенство права».В рамках проекту проводиться дослідження у 6-ти районних місцевих судах м. Львова та 4-ох районних та міськрайонних (Жовківського, Самбірського, Стрийського, Дрогобицького) судах Львівської області.
- 2010 – 2011 р. реалізація проекту «Громадський моніторинг рівня доступності громадян до Апеляційного суду Львівської області». Основною метою проекту є виявлення методом моніторингу чинників, які впливають на стан доступності громадян до суду, оприлюднення даної інформації з

метою налагодження діалогу між судом і громадськістю та вироблення рекомендацій і пропозицій щодо законодавчих, інституційних та організаційних заходів і нововведень для покращення функціонування судів та доступу до них громадян. Проект реалізовується за підтримки програми ПРООН Розвиток громадянського суспільства.

- З 2011 року РГБФ «Право і демократія» є активним членом Коаліції захисту права власності проекту "Доступ до правосуддя та правової обізнаності в Україні «Правова країна».

- У 2011-2012 рр. було реалізовано проект «Порівняльний громадський моніторинг тендерних закупівель Львівської та Харківської міської рад». Мета проекту – здійснення порівняльного моніторингу міських закупівель у Львові та Харкові для виявлення впливу нового законодавства про державні закупівлі та політики уряду на соціально-економічний розвиток міст, забезпечення прав учасників закупівель та розвиток місцевого бізнесу, прозорість та ефективність процедури закупівлі.

- 2011-2012 – реалізація проекту «Поширення успішного досвіду серед НУО захисту основних прав людини у Європейському суді з прав людини». Основна мета – покращення рівня захисту прав людини та основоположних свобод в західному регіоні України. Ціллю даного проекту є поширення успішного досвіду та практики серед правозахисних громадських організацій семи областей щодо захисту прав людини у Європейському суді з прав людини. Проект реалізується за підтримки Проекту ПРООН «Розвиток громадянського суспільства».

2012 р. – реалізація проекту «Покращення рівня доступу до правосуддя незрячих осіб та осіб з вадами зору». Мета проекту: Здійснення ряду практичних кроків для покращення доступу до правосуддя осіб з обмеженими фізичними можливостями. Зокрема в рамках проекту здійснення дублювання судової інформації шрифтом Брайля та проведення освітніх заходів для НОУ та медіа щодо можливостей та механізмів захисту прав та інтересів цільової групи проекту. Проект реалізується за підтримки Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні.

2012 р. – реалізація проекту «Дослідження рівня задоволеності громадян якістю функціонування судів з використанням карток громадянського звітування». Основною ціллю проекту є оцінка рівня задоволеності громадян якістю функціонування суду на основі методології карток громадянського звітування та розробка рекомендацій з покращення функціонування Львівського окружного адміністративного суду, Закарпатського окружного адміністративного суду, та Хмельницького окружного адміністративного суду - шляхом поліпшення рівня якості та доступності судових послуг. Проект реалізовано за підтримки проекту USAID «Справедливе правосуддя».

2013 р.- реалізація проекту: «Оцінка впровадження програми опитування за методологією КГЗ та здійснення аналізу забезпечення рівного доступу осіб із обмеженими фізичними можливостями до правосуддя», проект впроваджено за підтримки проекту USAID «Справедливе правосуддя».

2014 р.- реалізація проекту: «Проведення моніторингу забезпечення рівного доступу осіб з особливими фізичними потребами до правосуддя.» Проект реалізується за підтримки проекту USAID «Справедливе правосуддя».

2015 р.- реалізація проекту: «Центр допомоги внутрішньо-переміщеним особам та учасникам АТО», Проект реалізується за підтримки МФ "Відродження».

Фонд тісно співпрацює із значною кількістю громадських організацій Львівщини, а також іншими правозахисними організаціями України та міжнародними правозахисними організаціями.

Команда проекту з здійснення аналізу забезпечення рівного доступу людей з особливими потребами до правосуддя:

Андрій Бурий – керівник проекту, Голова правління РГБФ «Право і Демократія», адвокат, координатор напрямку роботи фонду - судова система та судова реформа в Україні. Досвід в сфері захисту прав людини 12 років. Пройшов курс тренінгів для тренерів проекту USAID «Україна: Верховенство права». Має значний досвід у сфері моніторингу якості функціонування суду та практику у проведенні тренінгів для НОУ, суддів, працівників правоохоронних органів, адвокатів.

Віталій Разік – правовий консультант проекту, директор Фонду «Право і Демократія», адвокат, правозахисник з 14 річним досвідом правозахисної роботи, магістр права університету Індіана, США. Приймав участь у міжнародних тренінгах та навчальних програмах щодо захисту прав людини, серед заходів: Практичний тренінг з міжнародного захисту прав людини, з нахилом на недискримінацію та права меншин та в контексті Європейської конвенції прав людини, організований Нідерландським Гельсінським Комітетом; Програма з міжнародного та порівняльного права прав людини проведена Міжнародним Інститутом з Прав Людини у Страсбурзі; Програма з теорії та практики захисту прав людини Інституту Європейського Права, Університет Бірмінгему та інші. Досвідчений тренер з 3 річним досвідом викладання права у вищих навчальних закладах.

Анатолій Микитишин – координатор проекту по роботі з судами та громадськими організаціями, адвокат, член Фонду «Право і Демократія». Багаторічний досвід роботи у Територіальному управлінні державної судової адміністрації України у Львівській області. Член робочої групи при Державній судовій адміністрації України з питань інновацій. Надавав експертну підтримку у реалізації проектів фонду, які здійснювались за підтримки проекту USAID «Україна: Верховенство права». Має досвід у проведенні тренінгів для НОУ, суддів, працівників апарату суду.

Михайло Васюта – моніторинговий експерт проекту, член правління Фонду «Право і Демократія», приймав участь у якості соціолога та моніторингового координатора у більшості проектів, які проводилась організацією по дослідженню функціонування судів. Досвід правозахисної діяльності понад 9 років.

Любов Кукурудза – координатор з дослідження умов доступності до правосуддя осіб з обмеженими можливостями. Голова правління Львівської територіальної організації Українського товариства Сліпих. Має значний практичний та успішний досвід у сфері покращення архітектурної доступності інвалідів до будівель, та досвід експерта і тренера з питань доступності та забезпечення права на рівні можливості.

Іванна Урбан - бухгалтер, член РГБФ «Право і Демократія», має 6 - ти річний досвід роботи у сфері бухгалтерського обліку та аудиту, фінансовий експерт проектів організації.

Контакти Фонду «Право і Демократія»:

79000 Львів, Україна
проїзд Крива Липа, 6 (3-й поверх)
Тел/Факс: +38(032)2971932
www.fond.lviv.ua
E-mail: lawdemo@fond.lviv.ua

АНАЛІЗ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ
ДО ПРАВОСУДДЯ.

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

Всі пропозиції надсилати за контактною адресою організації:

РГБФ „Право і демократія”:
79005, Львів, Україна
проїзд Крива Липа, 6 (3-й поверх)
Тел/Факс: + 38 (032) 255 19 32
E-mail: lawdemo@fond.lviv.ua

У електронному форматі аналітичний звіт можна знайти у розділі «Бібліотека фонду» на веб-сторінці організації:

www.fond.lviv.ua